

Nu excludem ca pe teritoriul județului Covasna numărul habitatelor de interes comunitar să fie mai mare, însă până în prezent nu au fost identificate și alte tipuri de habitate.

Flora și fauna sălbatică

Tabelul 20. Lista speciilor care prezintă interes pe plan județean/național
(prezente în Lista Rosie a plantelor din România)

Nr.crt.	Denumirea științifică	Denumirea populară
1	Adonis vernalis	Rusculița primăvaratică
2	Aconitum moldavicum	Omag
3	Aldrovanda vesiculosa	-
4	Amygdalus nana	Migdal pitic
5	Andromeda polifolia	Ruginare
6	Asparagus officinalis	Asparag
7	Bruckenthalia spiculifolia	Coacăză
8	Caldesia parnassifolia	Caldesia
9	Calla palustris	Coadă zmeului
10	Calluna vulgaris	Iarbă neagră
11	Castanea sativa	Castan comestibil
12	Comarum palustre	Șapta degete
13	Crocus vernus	Brindușa de primăvară
14	Cypripedium calceolus	Papucul doamnei
15	Daphne cneorum	Tulichină
16	Daphne mezereum	Tulichină
17	Dianthus spiculifolius	Garofiță
18	Dictamnus albus	Frâsinel
19	Drosera rotundifolia	Roua cerului
20	Erythronium dens-canis	Măseua ciutei
21	Fritillaria meleagris	Laleaua pestriță
22	Gladiolus palustris	Sabiuță
23	Gynko biloba	Gynko
24	Hepatica transsilvanica	Crucea voinicului
25	Hepatica nobilis	Crucea voinicului
26	Iris germanica	Stânjenel
27	Lilium martagon	Crin de pădure
28	Lysimachia thyrsoflora	Găbăjoară
29	Narcissus angustifolius	Narcisă
30	Nuphar luteum	Nufăr galben
31	Nymphaea alba	Nufăr alb
32	Pedicularis palustris	Darie
33	Pedicularis sceptrum carolinum	Darie
34	Pulsatilla Montana	Dediței
35	Pulsatilla patens	Dediței
36	Salvia nutans	Salvie
37	Spiraea salicifolia	Cununiță
38	Stellaria longifolia	Rocoța

39	Stipa joannis	Colilie
40	Taxus baccata	Tisă
41	Trientalis europaea	Trientalis
42	Trollius europaeus	Bulbuci de munte
43	Utricularia bremii	Orățel
44	Utricularia vulgaris	Orățel
45	Vaccinium oxycocos	Răchițele

Specii de plante enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

1. *Ligularia sibirica* - Plantă perenă cu tulpină dreaptă, erectă, înaltă de 50-120 (150) cm.

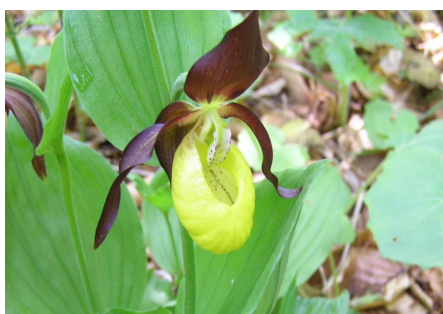

Figura 10. *Cypripedium calceolus*

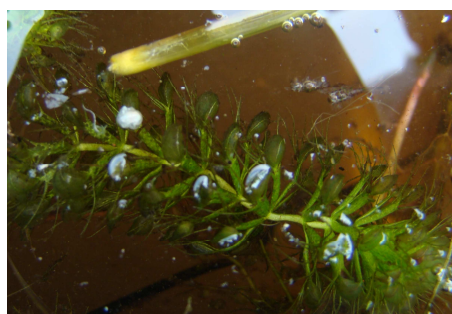

Figura 11. *Aldrovanda vesiculosa*

Frunzele bazale și tulpinale inferioare foarte lung pețiolate, triunghiular ovate, pe margini accentuat dințate, viu verzi, glabre și netede. Frunze mijlocii asemănătoare. Flori galbene. A fost identificată în zona Turbăria Ruginosu, Turbăria Apa Roșie, Pârâul Cormos.

2. *Cypripedium calceolus* - Plantă cu tulpină înaltă de 15-50 (70) cm, cilindrică, pubescentă la bază cu câteva frunze scvamiforme, obtuze. Frunze alterne, câte 3-4, lat eliptice, acute, proeminent nervate, cutate, pe față viu verzi, pe dos mai palide. Flori de obicei solitare, uneori câte 2 unilaterale, mari, de 3-4 cm în diametru. Tepale 4, patente, așezate în cruce. Label mare, ovoidal, veziculos umflat, în formă de papuc galben deschis. A fost identificată în zona localităților Baraolt, Micfalau, Malnaș

3. *Campanula serrata* -

4. *Iris aphylla ssp. Hungarica* - Plantă perenă, înaltă de 20-30 cm. Frunze de lungimea tulpinii, adesea foarte arcuite, late de 2-3 cm. Flori 2-4, închis violacee, lucioase, înainte de înflorire erecte sau nutante. Fruct bruniu, alungit cilindric, obtuz 3-muchi, lung de 3-4,5 cm și de 13-16 mm în diametru. A fost identificată în zona localităților Ariujd, Baraolt, Bățani.

5. *Tozzia carpathica*

6. *Aldrovanda vesiculosa* - In lacurile de ses ale tarii noastre crește submers. Ea are numeroase frunze mici, fiecare frunza are petiolul latit. Pe limb sunt trei perechi de peri senzitivi situați de o parte și de alta a nervurii mediane. Marginea limbului este prevăzută cu dinți lungi care prind animale mici acvatice. Insecta prinsă în capcana este digerată de numeroase glande secretoare de pe fața superioară a limbului. A fost identificată în Rezervația Mestecănișul Reci.

7. *Pulsatilla patens*

8. *Dicranum viride*

9. *Angelica palustris* - Plantă cu tulpină înaltă de 50-125 cm, erectă, puternic costată, cu coastele ușor aripate, ramificată în partea superioară. Frunze 2-3, cele bazale și tulpinale inferioare mari, lung pețiolate. Umbelule cu flori numeroase, lung pedicelate. Petale albe sau alburii, lungi de 1,5 mm și late de 1 mm. Fructe lung pedicelate, mici, lungi de cca. 4,5 mm și late de 3 mm, elipsoidale.

Specii de mamifere enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

Ursus arctos, *Canis lupus*, *Lynx lynx*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis blythii*, *Barbastella barbastellus*, *Miniopterus schreibersi*, *Myotis emarginatus*, *Myotis bechsteini*, *Myotis myotis*, *Lutra lutra*

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

Triturus cristatus, *Triturus montandoni*, *Bombina variegata*, *Emys orbicularis*

Specii de pești enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

Barbus meridionalis, *Cottus gobio*

Specii de nevertebrate enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

Pholidoptera transsylvanica, *Chilostoma banaticum*, *Cucujus cinnaberinus*, *Carabus variolosus*, *Rosalia alpina*, *Lycaene dispar*, *Colias myrmidone*, *Maculinea teleius*

Alte specii importante de floră și faună

Plante: *Alnus incana*, *Betula pendula*, *Carex diandra*, *Carex riparia*, *Dactylorhizza maculata*, *Epilobium hirsutum*, *Eriophorum vaginatum*, *Juncus conglomeratus*, *Lycopodiella inundata*, *Lycopodium clavatum*, *Plagiomnium affine*, *Salix pentandra*, *Spirea salicifolia*, *Vaccinium oxycoccos*, *Betula humilis*, *Betula pubescens*, *Carex nigra*, *Circaea lutetiana*, *Dryopteris cristata*, *Equisetum sylvaticum*, *Juncus compressus*, *Juncus effusus*, *Lycopodium annotinum*, *Menyanthes trifoliata*, *Potentilla palustris*, *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium vitis-idea*, *Andromeda polifolia*, *Calluna vulgaris*, *Calamagrostis stricta*, *Carex echinata*, *Carex limosa*, *Carex pauciflora*, *Carex vesicaria*, *Empetrum nigrum*, *Equisetum fluviatile*, *Gallium palustre*, *Molinia coerulea*, *Vaccinium microcarpum*, *Calamagrostis stricta*, *Carex curta*, *Carex elongata*, *Carex rostrata*, *Carex nigra*, *Drosera rotundifolia*, *Pinus silvestris*, *Salix aurita*, *Sphagnum angustifolium*, *Stellaria longifolia*, *Alnus glutinosa*, *Elatine ambigua*, *Galium uliginosum*, *Callitriche palustris*, *Hottonia palustris*, *Lysimachia thyrsoiflora*, *Pedicularis palustris*, *Peplis portula*, *Pulsatilla patens ssp patens*, *Salix rosmarinifolia*, *Sparganium minimum*, *Bothrichium multifidum*, *Chimaphylla umbellata*, *Corynephorus caescens*, *Elatine alsinastrum*, *Fritillaria meleagris*, *Helichrysum arenarium*, *Hydrocaris morsus-ranae*, *Nymphaea alba*, *Peucedanum palustre*, *Pulsatilla montana*, *Ranunculus lingua*, *Salsola kali ssp ruthenica*, *Utricularia bremii*, etc.

Figura 12. *Ursus arctos*

Figura 13. Iris spp.

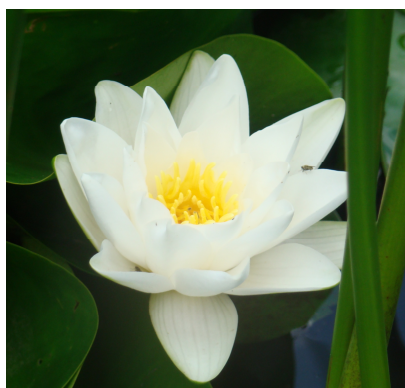

Figura 14. Nymphaea alba

Nevertebrate: Saga pedo, Hypnophela lycaon, Graphoderus zonatus, Anthocaris cardamines, Aphantopus hyperantus, Callophrys rubi, Colias Hszale, Erebia medusa, Hepialus humuli, Limenitis camilla, Maniola jurtina, Melithaea athalia, Pararge aegeria, Polyommatus icarus, Triodia sylvina, Apatura iris, Argynnis paphia, Colias croceus, Cupido minimus, Erynnis tages, Leptidea sinapis, Lycaena tityrus, Melanargia galathea, Nymphalis antiopa, Polygonia C-album, Sphynx ligustri

Amfibieni și reptile: Rana temporaria, Bufo bufo, Hyla arborea, Rana arvalis, Rana lessonae, Bufo viridis, Pelobates fuscus, Rana dalmatina, Triturus alpestris, Salamandra salamandra

Mamifere: Nyctalus noctula, Plecotus auritus, Eptesicus serotinus, Pipistrellus pipistrellus, Plecotus austriacus, Erinaceus europaeus, Martes martes, Mustella nivalis, Sciurus vulgaris, Cervus elaphus, Felis silvestris, Meles meles, Putorius putorius, Sus scrofa, Lepus europeus, Vulpes vulpes, Arvicola terrestris, Crocidura leucodon, Castor fiber, Neomys fodiens, Apodemus sylvaticus, Capreolus capreolus, Erinaceus europaeus, Microtus arvalis, Talpa europea.

3.6. STAREA ARIILOR PROTEJATE

Conform prevederilor legislației în vigoare privind ariile naturale protejate, OUG 57/2007, cu modificările ulterioare, ariile naturale protejate se împart în următoarele categorii:

- a) de interes național: rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;
- b) de interes internațional: situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei;
- c) de interes comunitar sau situri "Natura 2000": situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;

Arii naturale protejate de interes național

I. Stabilite cu avizul Academiei Române stabilite prin HG 2151/2004, HG 1143/2007:

Tabelul 21. Arii naturale de interes național

Nr. Crt.	Denumire Rezervație	Suprafața (ha)	Starea de conservare a ariei protejate	Administrator/ custode
1	Mestecănișul de la Reci – Bălțile de la Ozun – Sîntionlunca	2020	Stare de conservare satisfăcătoare	Consiliul Județean Covasna
2	Dealul Ciocaș – Dealul Vițelului	976,6	Stare de conservare buna	Consiliul Județean Covasna
3	Turbăria Ruginosu	355,0	Stare de conservare buna	Asociația ProDiversitas
4	Rezervația Naturală Cheile Vârghișului	830,1 (205,5 in jud. Covasna)	Stare de conservare bună	Ocolul Silvic Privat Baraolt, Asociația Lumea Pierdută din Baraolt

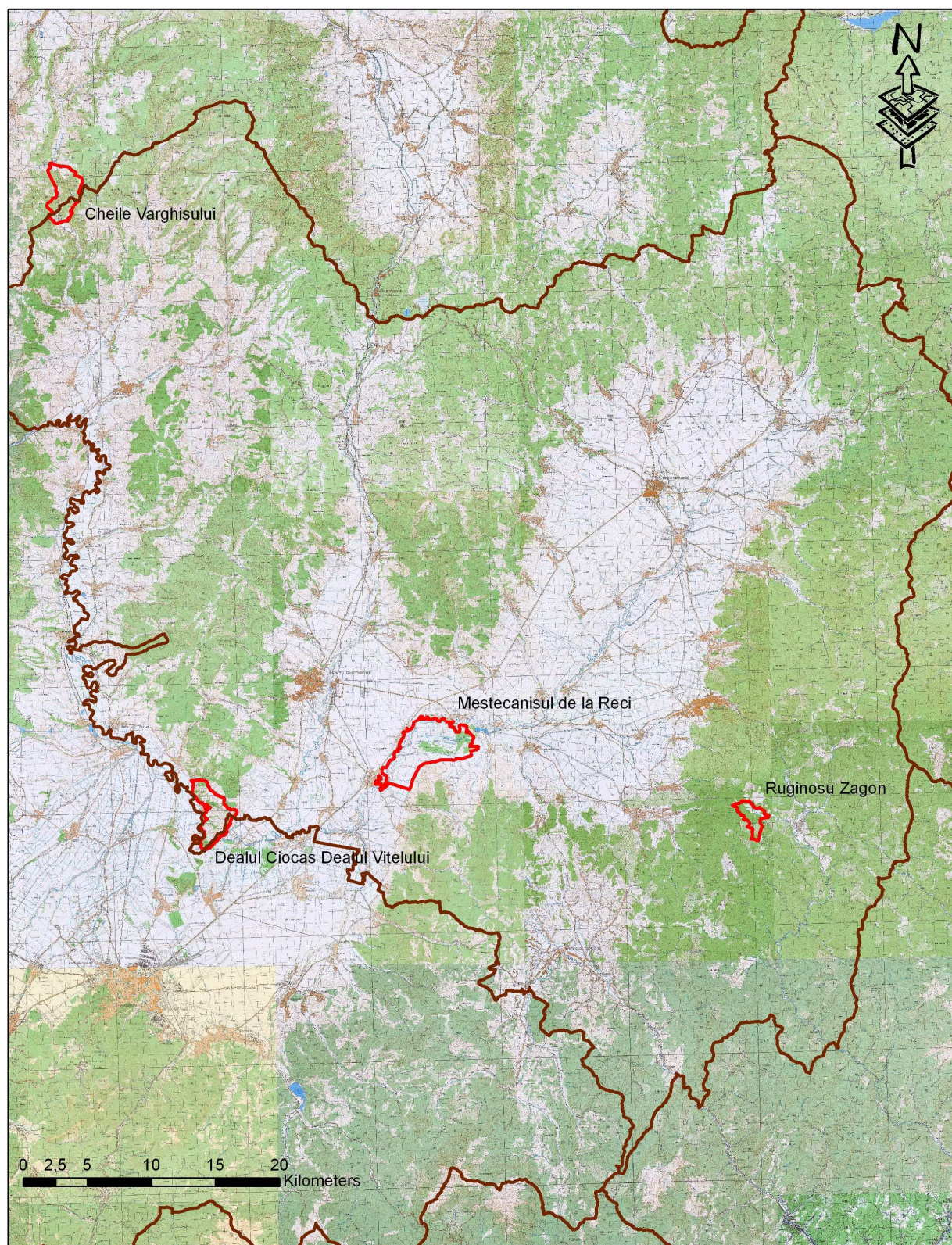

Figura 15. Arii naturale protejate de interes național

Arii naturale protejate de interes comunitar

Scopul programului Natura 2000 este de a proteja biodiversitatea Europei și de a promova activități economice benefice pentru biodiversitate. Rețeaua Natura 2000 este instrumentul principal al Uniunii Europene pentru conservarea naturii. Este o rețea de zone desemnate de pe teritoriul Uniunii Europene, unde specii vulnerabile de plante și animale și habitate importante trebuie protejate.

Pe baza valorilor naturale identificate în județul Covasna în cursul anilor trecuți de către specialiștii din cadrul APM Covasna, a instituțiilor de cercetare și învățământ, a ONG-urilor cu domeniul de activitate legat de protecția naturii și ornitologie s-a propus arii pentru rețeaua ecologică Natura 2000. Aceste propuneri au fost verificate și validate de o comisie științifică, după care s-a trecut la faza de implementare a rețelei.

Figura 16. Harta situilor Natura 2000 în județul Covasna

Suprafața ocupată de siturile de importanță comunitară (pSCI) reprezintă cca. 9 % din suprafața administrativă a judeșului Covasna, în timp ce suprafața ocupată de ariile speciale de protecție avifaunistică (SPA) reprezintă cca. 16%. Ținând cont de suprafața care se suprapune între SPA și pSCI, cca. **21% din suprafața județului este acoperită de situri incluse în rețeaua Natura 2000.**

Tabelul 22. Siturile din rețeaua Natura 2000

Nr. crt.	Jud	Denumire arie naturală protejată	Categorie arie naturală protejată	Suprafață (ha)	Nume custode
1	CV, BV	Dealul Ciocas - Dealul Vitelului	sit de importanță comunitară (pSCI)	910 (826.48 in CV)	Consiliul Județean Covasna
2	CV	Turbaria Ruginosu	sit de importanță comunitară (pSCI)	350.00	Asociația Pro Diversitas
3	CV	Oituz - Ojdula	sit de importanță comunitară (pSCI)	15272.00	Ocolul Silvic Privat Bretcu
4	CV	Ciomad - Balványos	sit de importanță comunitară (pSCI)	6029.00	Asociația Vinca Minor
5	CV, HR	Tinovul Apa Lina	sit de importanță comunitară (pSCI)	265 (11, 54 in CV)	Fundația Salutaris
6	CV	Tinovul Apa Rosie	sit de importanță comunitară (pSCI)	65.00	Consiliul Județean Covasna
7	CV	Herculian	sit de importanță comunitară (pSCI)	12846.00	Ocolul Silvic Privat Baraolt
8	CV	Mestecanisul Reci - Baltile de la Ozun-Santionlunca	sit de importanță comunitară (pSCI)	2112.00	Consiliul Județean Covasna
9	CV, HR	Cheile Varghisului	sit de importanță comunitară (pSCI)	830 (205,5 in CV)	Ocolul Silvic Privat Baraolt + Asociația Lumea Pierdută
10	CV, BC	Creasta Nemirei	sit de importanță comunitară (pSCI)	3550 (79.50 in Covasna)	Fără custode
11	CV, BZ	Penteleu	sit de importanță comunitară (pSCI)	11233 (271,11 in CV)	Consiliul Județean Buzău
12	CV, BV	Munții Bodoc Baraolt	Arie specială de protecție avifaunistică (SPA)	58021 (57735,22 in CV)	Consiliul Județean Covasna
13	CV, BV, HR	Dealurile Homoroadelor	Arie specială de protecție avifaunistică (SPA)	36881.2 (10160,10 in CV)	Ocolul Silvic Privat Baraolt + Asociația Lumea Pierdută
14	CV, BV	Dumbrăvița - Rotbav - Magura Codlei	Arie specială de protecție avifaunistică (SPA)	4536.4 (209,85 in CV)	SOR+Doripesco
15	CV, VN, BZ	Munții Vrancei	Arie specială de protecție avifaunistică (SPA)	38190 (99,96 în Covasna)	Administrația Parcului Natural Putna Vrancea

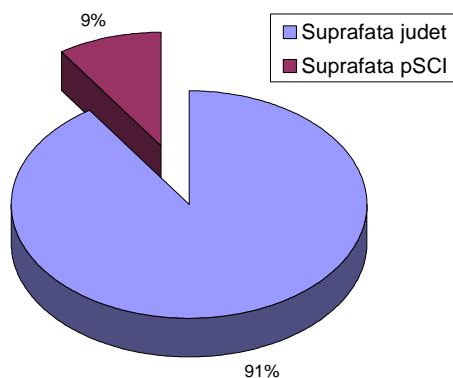

Figura 17. Suprafața (%) situri de importanță comunitară Natura 2000 in județul Covasna

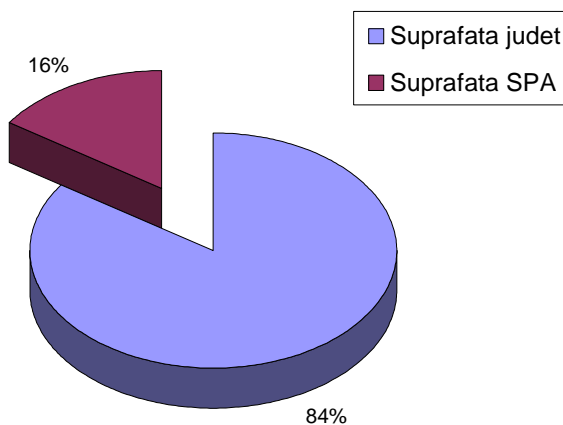

Figura 18. Suprafața (%) arii speciale de protecție avifaunistică Natura 2000 in județul Covasna

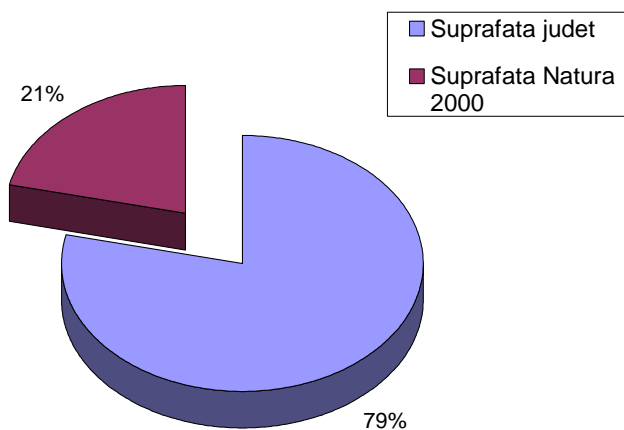

Figura 19. Suprafața (%) situri Natura 2000 in județul Covasna

Amenințări și Presiuni

Amenințările posibile identificate, ce ar putea contribui la modificarea în sens negativ al statutului de conservare al speciilor și habitatelor de interes comunitar sunt:

- Abandonarea sistemelor pastorale
- Turism neorganizat
- Exploatarea ilegală a lemnului
- Plantarea speciilor exotice sau a altor specii de arbori care nu se constituie în tipul fundamental de pădure
- Distrugerea regenerărilor naturale
- Pășunatul neorganizat (ilegal)
- Braconajul
- Managementul cinegetic superficial
- Depozitarea ilegală a deșeurilor
- Schimbarea metodelor tradiționale de cultivare a terenurilor și practicarea unei agriculturi intensive
- Cositul mecanizat în perioada de cuibărire
- Cositul timpuriu
- Arderea vegetației
- Folosirea pesticidelor
- Regularizarea cursurilor de apă
- Tăierea arborilor pe suprafețe mari
- Vânătoarea în timpul cuibăritului
- Practicarea sporturilor cu motor în perioada cuibăritului

Arii Naturale protejate de interes județean

Prin Hotărârea 39/2001, Consiliul Județean Covasna a pus sub protecție provizorie un număr de 34 arii naturale protejate de interes local, cu principalul scop promovarea turismului, totalizând o suprafață de 35.983,59 ha.

Tabelul 23. Arii Naturale protejate de interes în județul Covasna

Nr. crt.	Numele	Tipul	Suprafața [ha]	Anul declarării	Observații (Localizare)
1	Rez. Geologica Bodvai	Rezerv. Naturala	216,0	2001	Herculian
2	Rez. Paleontologica Galat	Rezerv. Naturala	3,1	2001	Aita Seaca
3	Rez. Ornitologica Doboseni	Rezerv. Naturala	1,5	2001	Doboseni
4	Conul calcaros Likasko	Rezerv. Naturala	0,15	2001	Virghis
5	Rez. Botanica Kankoskert	Rezerv. Naturala	3,0	2001	Filia
6	Rez. Botanica Miclosoara	Rezerv. Naturala	5,0	2001	Miclosoara
7	Rez. Botanica Kop	Rezerv. Naturala	2,5	2001	Racosul de Sus
8	Cheile Virghisului	Rezerv.	2970,0	2001	Virghis

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

		Naturala			
9	Rez. Cimad Balvanyos Turia	Rezerv. Naturala	7413,0	2001	Micfalau, Turia
10	Rez. Cheile Oltului	Parc natural	6208,0	2001	Micfalau
11	Piatra Likaasko	Monument al naturii	0,5	2001	Bixad
12	Piatra Solyomko	Monument al naturii	17,0	2001	Bixad
13	Cetatea Vapa	Monument al naturii	4,8	2001	Bixad
14	Cariera Malnas	Rezerv. Naturala	7,5	2001	Malnas
15	Mlastina Ozunca Bai	Rezerv. Naturala	6,0	2001	Ozunca Bai
16	Rezervatia complexa dealul Ciocas-Vitelului	Rezerv. Naturala	1385,0	2001	Ariusd
17	Rezer. botanica Benedekmezo	Rezerv. Naturala	16,6	2001	Ilieni
18	Padurea Orko	Rezerv. Naturala	36,1	2001	Sf. Gheorghe
19	Valea Papkutja	Rezerv. Naturala	45,0	2001	Sf. Gheorghe
20	Ochi de stepa din valea Simeria	Rezerv. Naturala	0,5	2001	Sf. Gheorghe
21	Rez. Geologica valea Debren	Rezerv. Naturala	0,2	2001	Sf. Gheorghe
22	Rez. Geologica Vl. Crisului	Rezerv. Naturala	2,0	2001	Vl. Crisului
23	Rez. Botanica Chichis	Rezerv. Naturala	84,0	2001	Chichis
24	Mestecanisul de la Reci baltile de la Ozun – Sintionlunca	Arie speciala de conservare	2020,0	2001	Reci, Ozun , Sintionlunca
25	Rezervatiile botanice Borosneul Mare	Rezerv. Naturala	210,6 4,0	2001	Borosneul Mare
26	Valea Hanko	Rezerv. Stiintifica	4,0	2001	Covasna
27	Valea Horgasz	Rezerv. Naturala	8,6	2001	Covasna
28	Valea Zinelor	Parc natural	828,0	2001	Covasna
29	Balta Dracului	Monument al naturii	0,04	2001	Covasna
30	Rezerv. Geologica Comandau	Rezerv. Naturala	1,7	2001	Comandau
31	Rezervatiile botanice Comandau	Rezerv. Naturala	157,0 63,0 319,0	2001	Comandau

32	Dealul Perko	Rezerv. Naturala	350,0	2001	Sinzieni, Poian
33	Muntii Nemira	Rezerv. Naturala	10.000,0	2001	Poian, Lemnia
34	Rezervatia Muntele Tatarut	Rezerv. Naturala	3900,0	2001	Crasna
Suprafața totală :			36.041,59		

Monumente ale naturii:

Arii conținând unul sau mai multe elemente naturale de o importanță excepțională sau unică care merită să fie protejate datorită rarității reprezentativității, calităților estetice sau importanței intrinseci, și sunt concretizate prin arbori izolați de specii deosebite sau cu vârste mari, stânci, martori de eroziune, mofete sau emanații de gaze (dioxid de sulf).

Tabelul 24. Monumente ale naturii în județul Covasna

Nr. crt.	Denumire	Localizare	Suprafața (ha)	Administrator
1.	Stejarii din Bicfalau	Bicfalau	-	Cons. Local Ozun
2.	Stejar din cimitirul reformat Sf. Gheorghe	Sf. Gheorghe	-	Biserica reformata Sf. Gheorghe
3	Stejarii lui Mikes Kelemen	Zagon	-	Cons. Local Zagon
4	Nucii lui Kőrösi Csoma Sándor	Chiurus	-	Cons. Local Covasna
5	Stejarul din cimitirul unitarian Calnic	Calnic	-	Casa parohiala Calnic
6	Stejarii seculari din Ozun	Ozun	-	Cons. Local Ozun
7	Castanii din Anghelus	Anghelus	1,5	Cons. Local Ghidfalau
8	Piatra Likaskő	Bixad	0,5	Cons. Local Micfalau
9	Piatra Solyomkő	Bixad	17,0	Cons. Local Micfalau
10	Stinca Cetatea Vapa	Bixad	4,8	Cons. Local Micfalau
11	Balta Dracului	Covasna	0,04	Cons. Local Covasna
Suprafața totală :			23,84	

Managementul acestor arii naturale protejate și a monumentelor naturii se realizează de către autoritățile locale.

3.7. STAREA RADIOACTIVITĂȚII MEDIULUI

Radioactivitatea naturală

Procesul de dezintegrare radioactivă a fost pus în evidență mai întâi la elementele naturale radioactive. Radioactivitatea naturală a fost definitiv stabilită la toate elementele care au $Z > 83$. Acestea aparțin unei serii de elemente radioactive care formează o familie radioactivă. O dată cu perfecționarea mijloacelor de detecție a radiațiilor s-au găsit și alte radioactivități naturale.

Radioactivitatea artificială

Până în 1934 numai elementele radioactive naturale erau cunoscute, însă în anul 1934, Irene și Frederic Joliot au arătat că aluminiul și magneziul pot deveni radioactive dacă sunt bombardate cu particule alfa de la poloniu.

Actualmente, radioactivitatea artificială, respectiv izotopii radioactivi sunt produși prin bombardarea cu particule cu sarcină, obținute cu ajutorul acceleratoarelor la energii convenabile, sau cu neutroni, de cele mai multe ori în reactorul nuclear. Acesta din urmă este sursa principală de izotopi radioactivi. În ambele cazuri, izotopul radioactiv este produs printr-o reacție nucleară.

Radiația artificială este folosită în multe ramuri ale activității omenești. De exemplu, în industrie este folosită pentru controlul proceselor și a calității produselor, iar în scop de studiu, este folosită în institute de cercetare și învățământ superior.

Sistemul Național de Supraveghere a Radioactivității Mediului (SNSRM) face parte din Sistemul Integrat de Supraveghere a Poluării Mediului pe teritoriul României, din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor. SNSRM constituie o componentă specializată a Sistemului Național de Radioprotecție, care realizează supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind radioprotecția mediului și asigură îndeplinirea responsabilităților MMP privind detectarea, avertizarea și alarmarea factorilor de decizie în cazul unor evenimente cu impact radiologic asupra mediului și sănătății populației.

SNSRM a cuprins un număr de 37 de stații de supraveghere în cadrul APM-lor, coordonarea științifică, tehnică, metodologică fiind asigurată de Laboratorul Național de Referință pentru Radioactivitatea Mediului din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului. În anul 2007, rețeaua de monitorizare a radioactivității a fost extinsă cu stații automate, care asigură supravegherea mediului 24 de ore din 24.

Stațiile de radioactivitatea mediului efectuează în prezent măsurători de radioactivitate beta globală pentru toți factorii de mediu, calcule de concentrații ale izotopilor naturali radon și toron cât și supravegherea dozelor gamma absorbite din aer.

Nivelul mediu anual al radioactivității aerului la nivelul anului 2010 era, cel puțin constant, față de anul precedent. S-a observat o continuă diminuare a amplitudinii maximului anual a contaminării radioactive, principala sursă de contaminare artificială fiind reprezentată de procesele de transport a particulelor la nivelul atmosferei și resuspensia de pe sol.

Radiațiile din surse naturale contribuie cu aproximativ 88% din doza anuală asupra oamenilor, pe când procedurile medicale cu 12%. Efectele radiațiilor naturale nu diferă de cele artificiale.

Standardele de protecție împotriva radiațiilor sunt bazate pe mentalitatea că riscul este direct proporțional cu doza, chiar și la nivele mici, cu toate că nu există dovezi despre riscurile la nivele mici. Această presupunere, numită „ipoteză liniară nelimitată” (linear no-threshold hypothesis) este recomandată ca protecție împotriva radiațiilor, propusă pentru stabilirea nivelurilor admise de expunere la radiații a persoanelor.

3.8. MEDIUL, SĂNĂTATEA ȘI CALITATEA VIEȚII

3.8.1. POLUAREA AERULUI ȘI SĂNĂTATEA

Mediul în care trăiește omul este definit în primul rând de calitatea aerului, a apei, a solului, locuințelor, alimentele ce le consuma precum și mediul în care muncește. Factorii de mediu influențează în mod direct și indirect starea de sănătate a populației. În acest sens pentru păstrarea sau îmbunătățirea stării de sănătate, definită ca integritatea sau buna stare fizică, psihică și socială a individului și colectivităților, este absolut necesară cunoașterea și determinarea unor factori de risc.

Cuantificarea influenței negative a poluării aerului asupra organismului uman este greu de realizat, deoarece aceasta dă naștere mai rar la îmbolnăviri specifice. Poluarea atmosferică influențează însă starea de sănătate a populației prin apariția și/sau evoluția bolilor aparatului respirator: bronșita acută și cronică, astmul bronșic, alte boli pulmonare obstructive cronice etc. În tabelele 25, 26, 27 și 28 se prezintă o statistică la nivelul județului Covasna pentru anul 2010 a afecțiunilor respiratorii și cardiace, a căror evoluție poate fi influențată de către poluarea aerului.

Tabelul 25. Indicatori de sănătate, date de mortalitate

Date de mortalitate	Număr	Rata calculată
Mortalitatea infantilă	18	8,25
Mortalitatea infantilă prin boli respiratorii	8	3,67
Mortalitate generală - total	2454	11,03
Mortalitate prin afecțiuni respiratorii	101	0,45
Mortalitate prin afecțiuni cardio-vasculare	1565	7,03
Mortalitate prin tumori maligne	458	2,06
Mortalitate prin anomalii congenitale	8	0.04

Tabelul 26. Indicatori de sănătate, date de morbiditate

Date de morbiditate	Număr	Rata calculată
Morbiditate generală - total	213333	958,88
Morbiditate prin afecțiuni respiratorii	118638	533,25
Morbiditate prin afecțiuni cardio vasculare	25012	112,42
Morbiditate prin tumori maligne	992	4,46
Morbiditate prin anomalii congenitale	267	1,20

Tabelul 27. Indicatori de sănătate, date de morbiditate specifică respiratorie

Date de morbiditate specifică respiratorie	Număr	Rata calculată
Morbiditate I.A.C.R.S.	15580	7002,85
Morbiditate Pneumonie – J12 – J18	4679	2103,10
Morbiditate bronșită, bronșiolită AC J20,J21	26358	11847,30
Morbiditate bronșită CR. J41, J42	1130	507,91
Morbiditate Emfitem J43	21	9,44
Morbiditate Astm bronșic J45, J46	614	275,98

Tabelul 28. Indicatori de sănătate, date de morbiditate specifică prin tumori maligne respiratorii

Date de morbiditate specifică prin tumori maligne respiratorii	Număr	Rata calculată
Morb. tum. trahee, bronhii, plămâni C33,C34	78	35,06
Morb.alte tum maligne ale org.resp.C30,C39	0	0,00
Morb.tum.maligne a tes.mezotelial C 45,C49	6	2,70

Pe teritoriul județului Covasna monitorizarea aerului (pulberile sedimentabile) se efectuează lunar în localitățile Sfântu Gheorghe, Tg. Secuiesc, Baraolt, Întorsura Buzăului și Covasna.

Rezultatul măsurătorilor de până acum, arată încadrarea în Ordinul M.A.P.M nr.592/2002 și STAS 12574/87 la principalii indicatori, deci o calitate bună a aerului, sursele reale de poluare fiind, doar de natură punctiformă.

În anul 2010 nu s-a înregistrat un impact negativ asupra sănătății populației din județ, principalul factor de poluare a aerului fiind traficul rutier.

3.8.2. SITUAȚIA ZONELOR VERZI ȘI A ZONELOR DE RECREERE

Conform art. II din Ordonanța de urgență nr.114 din 17 octombrie 2007, suprafața de spațiu verde care revine unui locuitor trebuie să fie de minim 20 mp, până la data de 31 decembrie 2010 și de minim 26 mp, până la data de 31 decembrie 2013. În cadrul planurilor de urbanism și amenajare a teritoriului, este obligatoriu să se respecte principiile ecologice pentru asigurarea unui mediu de viață sănătos, prin introducerea spațiilor verzi ce constituie habitatul natural cel mai des întâlnit pentru speciile de plante și animale.

Obiectivele legate de zonele verzi din orase au în vedere dezvoltarea spațială și sub aspectul diversității biologice a acestora, concomitent cu refacerea unui sistem de spații verzi, pe de o parte prin realizarea legăturilor dintre acestea, iar pe de altă parte prin recrearea legăturilor cu zonele naturale deja existente.

Sunt în curs de realizare rapoarte statistice privind suprafața de spațiu verde existentă în mediul urban.

În județul Covasna suprafața totală a spațiilor verzi este de 240,43 ha din care parcurile ocupă 9,15 ha, ceea ce reprezintă cca. 0,06% din suprafața județului.

Principalele zone de agrement sunt Lacul Moacăș și Lacul Reci, zone de înbăiere neamenajate, frecventate la sfârșit de săptămână de peste 150 persoane/zi. Nici unul din aceste două lacuri nu se încadrează în valorile obligatorii ale parametrilor microbiologici prevăzute în H.G. 459/2002.

Alte zone de agrement frecventate de către populație sunt stațiunile balneare, cea mai reprezentativă fiind stațiunea Covasna. Izvoarele de apă minerală precum și amplasarea stațiunii la limita fondului forestier fiind puncte de atracție pentru turiști și populația locală.

Municipiul Sf. Gheorghe mai este dotat cu un ștrand care cuprinde două bazine, acesta fiind frecventat de persoane cu vârsta cuprinsă între 12 și 30 de ani și o piscină acoperită. Lunca râului Olt în zona Municipiului Sf. Gheorghe este de asemenea folosită de către populație pentru agrement.

Munții Bodoc sunt frecvent vizitați de turiști, traseele marcate fiind în permanență reînnoite și amenajate de către asociațiile ecologice sau de tineret locale.

Alte zone de agrement cunoscute sunt Băile Șugaș și localitatea Comandău, zone în care sunt amenajate și pârtii de schi.

Cu toate acestea, amenajarea mai multor zone de agrement în județ este absolut necesară precum și reabilitarea și promovarea celor existente.

Tabelul 29. Situația spațiilor verzi din județul Covasna

Mediul urban	Spații verzi (ha)		Zona verde ha/cap locuitor	
	2004	2005	2004	2005
Sfântu Gheorghe	104,25	104,52	0,0016	0,0016
Baraolt	21,18	21,18	0,0022	0,0022
Târgu Secuiesc	16,5	16,5	0,0008	0,0008
Covasna	73,26	73,26	0,0065	0,0065
Întorsura Buzăului	15,47	24,97	0,0027	0,0027

3.8.3. POLUAREA FONICĂ ȘI ȘĂNĂTATEA

Dintre sursele principale de zgomot din orașele moderne, traficul rutier care este în continuă creștere și dezvoltare, crează cele mai mari probleme de disconfort cetățenilor. Deși motoarele autovehiculelor sunt mai silențioase decât în trecut, zgomotul pe străzi și în special pe autostrăzi este în continuă creștere nu numai din cauza creșterii traficului, ci și a vitezei autovehiculelor. Într-adevăr, la viteze mari, zgomotul poate proveni și din vibrația carcasei autovehiculului supus la trepidațiile roților și la interacțiunea în viteză cu masa de aer. Dar mai importantă ca generatoare de zgomot este frecarea roților pe asfaltul străzii. La un examen mai atent se vede că nu este vorba numai despre frecare, ci și de efecte speciale mecanice și aerodinamice care iau naștere la impactul pneului, în rotație rapidă, cu suprafața șoselei. Amintim că pe unele autostrăzi moderne nivelul zgomotului a depășit 80 dB, în perioadele de vârf ale traficului.

Alături de traficul automobilistic și cel de transport în comun de călători, traficul greu, de marfă e o componentă de bază în traficului rutier. Dacă sunt numeric mai puține, camioanele și TIR-urile fac însă, în multe privințe, mult mai mult rău decât automobilele. Transportul de mărfuri în mediul urban este evident o necesitate și e de neînlocuit.

Rezultatele acțiunii de monitorizare a poluării sonore urbane, desfășurate de către Agenția pentru Protecție a Mediului Covasna au evidențiat o dinamică continuu ascendentă a nivelurilor de zgomot. În conformitate cu prevederile HOTĂRĂRII nr.321 din 14 aprilie 2005, privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental, în județul Covasna nu există aglomerări peste 250.000 locuitori, secțiuni de drum principal cu mai mult de 6.000.000 treceri/an și căi ferate principale cu mai mult de 60.000 treceri/an.

La nivelul municipiului Sf.Gheorghe, au fost identificate 2(două) secțiuni de drum, care prin numărările de trafic au depășit valoarea de 3.000.000 treceri/an. Acestea sunt:

Tabelul 30. Numărător de trafic

Sens	Autoturisme	Furgoane	Camioane	Autobuze	Total an
Str.lt.Pais David-pod	1857	217	134	23	
Pod-str.lt.Pais David	774	104	68	11	3774897
str.Nicolae Bălcescu - str.gen.Gr.Bălan	1334	111	13	15	
str.gen.Gr.Bălan - str.Nicolae Bălcescu	1685	111	11	17	3923411

Principalele surse de disconfort identificate sunt traficul, comportamentul inadecvat al vecinilor, obiectivele comerciale și cele industriale, dar mai ales zonele de agrement pentru tineri - discotecile. În privința gradului de deranj, cel sever predomină în cazul zonelor limitrofe arterelor de trafic intens, iar cel moderat este specific zonei rezidențiale.

3.9. DEȘEURI

Una dintre cele mai acute probleme legate de protecția mediului este reprezentată de generarea deșeurilor în cantități mari, diversitatea precum și gestiunea necorespunzătoare a acestora. Dezvoltarea economică din ultimii ani, creșterea producției și a consumului, dar și existența tehnologiilor și a instalațiilor deja învechite din industrie, care consumă energie și materiale în exces, au condus, anual, la generarea de cantități mari de deșuri. Gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor conduce la numeroase cazuri de contaminare a solului și a apelor subterane și de suprafață, amenințând totodată și sănătatea populației.

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv monitorizarea acestor operații și monitorizarea depozitelor de deșuri după închiderea lor.

Responsabilitatea pentru activitățile de gestionare a deșeurilor revine generatorilor acestora în conformitate cu principiul „poluatorul plătește” sau după caz, producătorilor, în conformitate cu principiul „responsabilitatea producătorului”. Organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrațiilor publice locale.

Deșuri municipale

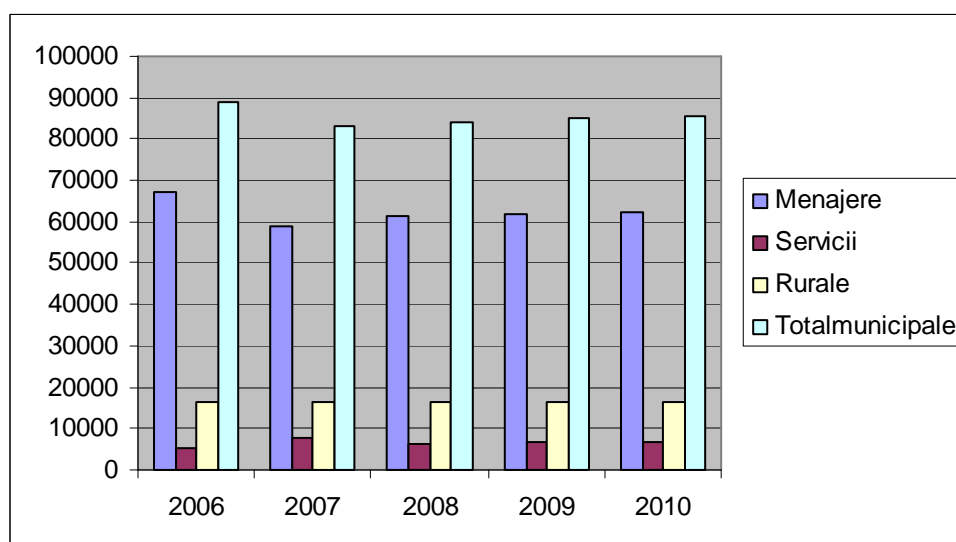
Pentru anul 2010 s-a estimat o creștere de 0.8% (în concordanță cu PJGD) a cantităților de deșuri municipale generate față de 2009.

Cantitățile prezentate în tabelul de mai jos nu sunt cântărite, ele se bazează pe estimările agenților de salubritate din județ și provin din anchetele statistice raportate anual (AS GD-MUN și AS GD-TRAT).

Cantitățile generate și necolectate se bazează pe calcul, conform indicatorilor de generare stabilite în Planul Regional de Gestionare ($i_{g,urban}=0,9$ kg/locuitor/an; $i_{g,rural}=0,4$ kg/locuitor/an).

Tabelul 31. Cantitățile de deșuri generate între anii 2006-2010

	Cantitate colectată în 2006 (to)	Cantitate colectată în 2007 (to)	Cantitate colectată în 2008 (to)	Cantitate colectată în 2009 (to)	Cantitate colectată în 2010 (to)
1. Deșuri menajere –Total, din care:	66998	59087	61459	62033	62531
1a-deșuri menajere de la populația urbană	36724	35578	38019	38305	38611
1b-deșuri menajere și similare de la agenți economici	30143	23224	23111	23296	23100
1c-deșuri menajere colectate separat (hârtie, carton și PET),	131	272	329	432	815
1d-deșuri voluminoase colectate separat	0	13	0	0	5
2. Deșuri din servicii municipale-total, din care:	5544	7662	6517	6569	6621
2a- deșuri stradale	4280	4108	4972	5012	5052
652b- deșuri din piețe	554	1726	740	746	752
2c- deșuri din grădini, parcuri și spații verzi	711	1828	805	811	
3. Deșuri generate în mediul rural (colectate și necolectate)	16560	16213	16237	16366	16496
4. TOTAL DEȘURI MUNICIPALE	89103	82962	84213	84968	85648

Figura 20. Evoluția cantităților de deșuri generate în perioada 2006-2010

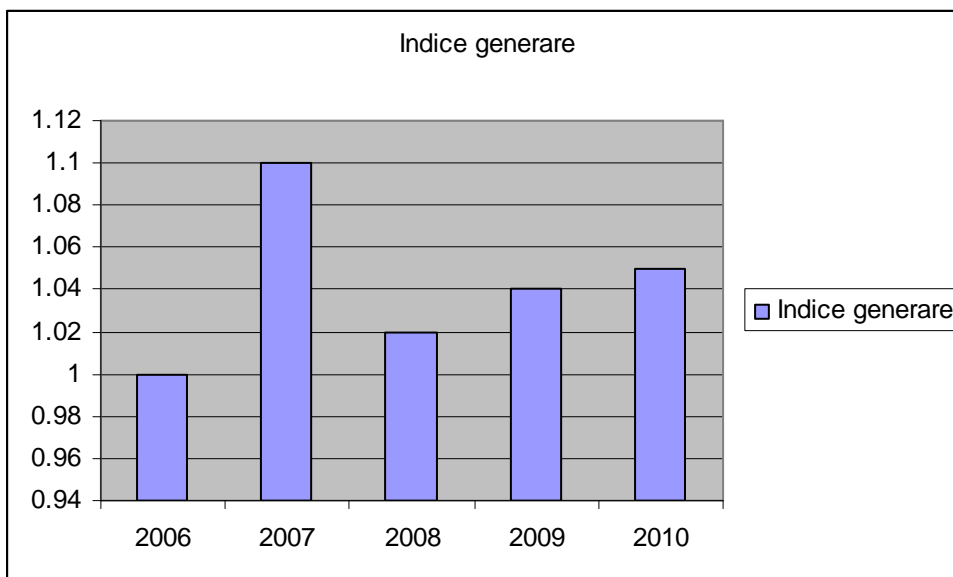

Figura 21. Evoluția indicelui de generare 2006-2010

Deșuri biodegradabile

Având în vedere compoziția deșeurilor menajere, conform Planului Regional de Gestiune a Deșeurilor, procentul mediu al deșeurilor biodegradabile este de cca. 73% în mediul rural și 54% în mediul urban, astfel în județ s-au generat aproximativ 50000 tone de deșuri biodegradabile în 2010. În mediul urban acestea au fost în totalitate eliminate prin depozitare pe depozitele de deșuri neconforme existente, iar cele din mediul rural au fost valorificate parțial în gospodării individuale. Încă nu există în județul Covasna stație de compostare pentru deșuri biodegradabile, nici stații de compostare individuale în mediul rural.

S.C. TEGA S.A. Sîntu Gheorghe, operator de salubritate a utilizat deșeurile lemnoase colectate din zonele verzi ale municipiului (utilajul de tocat deșuri lemnoase cu capacitate de 10 mc/oră și cazanul pe deșeu lemnos de 200 kW), ca prima măsură de reducere a cantității de deșuri biodegradabile.

Deșuri de ambalaje

Planul de implementare pentru Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, amendată prin Directiva 2004/12/EC, transpusă în legislația românească prin HG.nr. 621/2005 cu completările și modificările ulterioare, stabilește măsuri care au ca scop în primul rând:

- prevenirea producerii de deșuri de ambalaje,
- creșterea gradului de reutilizare a ambalajelor;
- creșterea gradului de reciclare a deșeurilor de ambalaje;
- creșterea gradului de valorificare

În aplicarea legislației specifice acestui domeniu, începând din anul 2002 se realizează anual, baza de date privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje de către producătorii de ambalaje, importatorii de ambalaje, producătorii de produse ambalate, importatorii de produse ambalate, de unitățile specializate care preiau deșuri de ambalaje în vederea valorificării și consiliile locale.

Din analiza datelor reiese că deșeurile de ambalaje se regăsesc într-un procent de 14,00 % în deșeurile municipale iar compoziția deșeurilor de ambalaje se prezintă astfel:

- 22,10 % - hârtie-carton
- 48,52 % - plastic
- 20,49 % - sticlă
- 8,89 % - metal

În anul 2010, la nivelul județului Covasna s-au generat aproximativ 14077 tone de deșeuri de ambalaje care provin de la populație și din industrie, comerț și instituții.

Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale

În județul Covasna nu există stații de tratare a deșeurilor menajere prin incinerare, compostare sau tratare mecano-biologică.

În județul Covasna gestionarea deșeurilor se realizează prin colectare centralizată, puncte de colectare, transport ritmic și depozitare controlată pe actualele rampe de depozitare.

Situația cantităților de deșeuri colectate separat de la populație, în anul 2010 se prezintă astfel:

- din cantitatea totală de 5696 to de deșeuri de hârtie-carton colectată și valorificată în anul 2010, 477 to reprezintă ambalaje de hârtie-carton provenite de la populație
- din cantitatea de 210,5 to de deșeuri de PET colectată și valorificată, 192,5 to reprezintă deșeu de ambalaje PET colectat de la populație, care astfel nu au mai ajuns pe rampele de depozitare din județ.

Activitatea de salubritate

În anul 2010, în județul Covasna erau înregistrați 5 agenți de salubritate. Aceștia deservește un număr de 220948 locuitori, din care 11584 locuitori din mediul urban și 109365 locuitori din mediul rural. Operatorii economici care efectuează serviciile de salubritate sunt următorii:

- SC.Tega SA Sfintu Gheorghe
- SC.Gosp Com SRL Tg.Secuiesc
- SC Gos-Trans Com Covasna
- SC. Salubriserv SRL Bixad
- SC.Salubritatea IBSV – Intorsura Buzaului

Tabelul 32. Evoluția gradului de acoperire cu servicii de salubritate

	Gradul de acoperire cu servicii de salubritate (%)					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Urban	98	99	99	100	100	100
Rural	61	67	70	80	90	100
Total	80	83	84	90	95	100

Spațiile de depozitare a deșeurilor din zona rurală (45 spații neconforme), la care a fost sistată depozitarea la 16 iulie 2009, au fost redade ecologic circuitului natural, respectiv o suprafață de 34,5 ha. Ca urmare, zona rurală, la această dată este acoperită de servicii de salubritate centralizate, care asigură transportul către depozitele autorizate cele mai apropiate (Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc).

Eliminarea deșeurilor municipale

Deșeurile municipale din județul Covasna sunt eliminate prin depozitare la depozitele de deșeuri neconforme, autorizate, din Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc. Acestea se vor închide progresiv, conform calendarului stabilit în HG nr.349/2005, privind depozitarea deșeurilor, până în anul 2017. Este, însă, posibilă închiderea acestora înainte de termen, în 2013, odată cu construirea noului depozit ecologic zonal de la Boroșneul Mare, pentru care s-a obținut finanțare prin POS Mediu.

Din cantitatea totală de deșeuri municipale generată în anul 2010 în județ, aprox.16 000 to provin din mediu rural. Aceste deșeuri, în afară de cele 815 tone colectate separat, sunt eliminate la cele 2 depozite în funcțiune.

Repartiția pe zone a cantităților de deșeuri depuse pe rampe se prezintă astfel:

- Sf. Gheorghe: 24 622 tone
- Tg. Secuiesc: 15 190 tone

Gestionarea deșeurilor periculoase din deșeurile municipale

În prezent, deșeurile periculoase, ca parte din deșeurile menajere și deșeurile asimilabile deșeurilor menajere, în marea majoritate a localităților din județul Covasna nu ajung pe rampele de deșeuri. Aceste deșeuri pot îngreuna procesul de descompunere în depozitele de deșeuri, precum și tratarea levigatului și, în final, pot polua apa freatică.

Estimarea privind cantitățile specifice de deșeuri menajere periculoase se bazează pe indicatori statistici din țările europene. Astfel, se estimează că în zonele urbane rata de generare este de 2,5 kg/persoană/an, iar pentru mediul rural de aproximativ 1,5 kg/persoană/an.

Conform PJGD, există mai multe opțiuni pentru colectarea deșeurilor periculoase de la gospodăria. Aceasta poate fi organizată prin colectarea mobilă, cu ajutorul unor mașini speciale, care vor circula conform unui program stabilit, prin intermediul unor puncte de colectare sau prin sisteme de returnare organizate de distribuitori sau producători. Condiția pentru oricare din aceste opțiuni o constituie existența instalațiilor de tratare și eliminare.

S.C. TEGA S.A. din Sf.Gheorghe administrează un “centru” de colectare separată pentru câteva tipuri de deșeuri, inclusiv deșeuri periculoase. Deșeurile pentru care nu există recipienți de colectare selectivă la punctele de colectare în oraș, se pot depune la centrul de colectare selectivă. Containerele sunt marcate cu coduri de identificare și colorate potrivit legislației în vigoare. Containerele sunt destinate următoarelor tipuri de deșeu:

- Deșeuri voluminoase (lemn, mobilă veche, geamuri, uși)
- Textile (haine purtate, zdreanțe)
- Sticlă (toate tipurile de sticlă)
- Uleiuri și grăsimi comestibile (excepție – uleiurile uzate folosite la utilaje)
- Deșeuri ambalaje metalice (cutii metalice de bere, răcoritoare, conserve, lacuri și vopsele, cutii de spray-uri – produse cosmetice)
- Tuburi fluorescente și alte deșeuri cu conținut de mercur (tuburi și becuri)
- Baterii și acumulate uzate.

Cantități de deșeuri colectate în 2010:

- Tuburi fluorescente și alte deșeuri cu conținut de mercur 445 kg
- Baterii cu Ni-Cd, cu Hg și nesortați. 15 kg

Deșeuri industriale

În județul Covasna deșeurile industriale provin în principal din industria de exploatare și prelucrare a lemnului, extracții miniere și cariere de suprafață, zootehnie, industria textilă, prelucrare mase plastice, etc.

Evidența și gestionarea deșeurilor industriale cade în sarcina agentului economic producător. Acestea sunt, fie predate unităților specializate de valorificare, fie eliminate prin depozitare sau incinerare în alte județe, în funcție natura și pericolozitatea acestora. În Județul Covasna nu există în prezent instalații de eliminare pentru deșeuri de producție.

Deșeuri periculoase

Deșeurile periculoase sunt cele care sunt marcate cu asterisc în lista deșeurilor, cum ar fi: PCB-uri, uleiuri uzate, acumulatori, șlamuri galvanice cu conținut de cianuri provenite din procese de galvanizare, pesticide degradate, deșeuri tipografice, deșeuri de lacuri și vopsele, etc. Acestea sunt stocate temporar într-un mod controlat la operatorii economici.

Gestionarea deșeurilor de producție

Anual se generează în județ aprox. 40000 tone de **deșeuri lemnoase**, valorificate integral ca agent termic în centrale termice ecologice pe rumeguș, sau predate la agenți economici valorificatori de astfel de deșeuri în alte județe. Este cazul a cca.160 agenți economici autorizați, localizați mai ales în Ghelinta (26), Covasna (12), Zagon (9), Sf.Gheorghe (9) și Întorsura Buzăului (8). Din anul 2004, funcționează centrala termică pe rumeguș în Întorsura Buzăului având puterea instalată de 7MW, proiect finalizat în cadrul programului “Rumeguș 2000“, de DEPA Danemarca, care valorifică cca 25% din cantitatea de deșeuri lemnoase generate în județ. Mare parte a rumegușului este valorificat de generatori în centralele lor proprii pentru încălzire sau uscarea cherestelei.

Recent s-a pus în funcțiune o nouă centrală termică a Primăriei Ghelinta, care rezolvă integral problema rumegușului în această zonă. Aceasta deservește primăria și școala generală.

Aceste investiții de tip”câștigă-câștigă” pe lângă valorificare de deșeuri prezintă importanță și în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Rumegușul, conform reglementărilor din domeniul energetic este considerat ca fiind biomasă sau sursă de energie regenerabilă, valorificarea energetică a acesteia contribuind la atingerea obiectivelor și țintelor stabilite prin legislația în acest domeniu.

Deșeurile de **dejecții animaliere** sunt stocate în unități și valorificate ca îngrășăminte naturale în agricultură.

Prin unitățile specializate în anul 2010 au fost colectate și parțial valorificate următoarele tipuri de deșeuri industriale:

Tabelul 33. Cantitățile de deșeuri de producție colectate în anii 2006-2010

Tip deșeu	Cantități anul 2006 (to)	Cantități anul 2007 (to)	Cantități anul 2008 (to)	Cantități Anul 2009 (to)	Cantități Anul 2010 (to)
Hârtie-carton	4389	5416	10250	5427	5220
Materiale plastice-PE-PET	67,8 PE	85 PE	72 PE	88 PE	80 PE
	89 PET	152 PET	166 PET	62,5 PET	50.5 PET

Deșeuri de acumulatori uzați	65	142	66	92	29.8
Deșeuri de uleiuri uzate	12,7	35	15	14,1	21.1
Deșeuri de anvelope uzate	18,4	54	34	336,3	57,19
Sticlă	396	316	242	349	433,1

Tabelul 34. Lista principalilor operatori economici colectori/reciclatori de deșeuri

Nume agent economic	Date de contact	Tip deșeu colectat	Tipul operațiunii
SC Producție Tehno-Star SRL Sf.Gheorghe	Str.Godri Ferenc nr.4 Tel.0267/313653	Deșeuri PE (polietilenă)	Colectare, măcinare, reciclare
SC Plastico SA Sf.Gheorghe	Str.Lt.David Păiuș nr.5 Tel.0267/310790	Deșeuri PE (polietilenă)	Colectare, măcinare, reciclare
SC Deco Plast SRL Sf.Gheorghe	Sf.Gheorghe, Str. Arcusului nr. 17/A, tel. 0267-315314, fax. 0267-351336,	Deșeuri PE (polietilenă)	Colectare, măcinare, reciclare
SC Ariadne SRL Sf.Gheorghe	Str.Lt.David Paăuș, nr.12A Tel.0267/314986	Deșeuri metalice, ulei uzat,DEEE, VSU	colectare
SC Remat SA Brașov	Sf.Gheorghe, Str.Constructorilor 13; Tel.0267/317156, 0267/351184	Deșeuri metalice; Deșeuri nemetalice: hârtie; Acumulatori DEEE, VSU	colectare
SC REMAT SA Brasov	Punct de lucru Chichis Punct de lucru Zăbala Punct de lucru Tg. Secuiesc	Deșeuri metalice; Deșeuri nemetalice: hârtie; Acumulatori	colectare
SC SOLARIS TRADE – Miercurea Ciuc – Punct de lucru Tg. Secuiesc	Tg. Secuiesc, str. Vasarhelyi Peter, nr. 3	Deșeuri nemetalice: Materiale plastice	colectare
SC Ian Comserv SRL Sf.Gheorghe	Str.Câmpului nr.1 Tel.0267/352771	Acumulatori	colectare
SNP Petrom SA Sf.Gheorghe	Str.Armata Română nr.56 Tel.0267/324245	Uleiuri uzate	colectare
SC Sipa SRL Tg.Secuiesc	Str.Abatorului nr.6C Tel.0267/364774	Deșeuri textile	colectare
SC REMAT SA Iasi- Punct de lucru Tg. Secuiesc	Str. Gării, nr. 49/B	Deșeuri metalice; Deșeuri nemetalice: hârtie; Acumulatori	colectare
SC Imp Exp Viss SRL –	Punct de lucru Baraolt Baraolt DJ 131 Punct de lucru Covasna	Deșeuri metalice; Deșeuri nemetalice: VSU	colectare

SC ILTA SRL	Sf. Gheorghe, str. Păiuș David, nr.13/A	Deșeuri nemetalice. Palstic, hârtie:	colectare
-------------	---	--------------------------------------	-----------

Gestionarea și controlul bifenililor policlorurați și a compușilor similari

Agenții economici care dețin echipamente conținând PCB, sunt obligați să anunțe deținerea lor Agenției Locale pentru Protecția Mediului din județul în care se află echipamentul, utilizând formularele prevăzute în anexa nr.2 a Hotărârii Guvernului nr.173/2000, cu modificările și completările ulterioare. Toate echipamentele trebuie să fie prevăzute cu etichete adecvate în conformitate cu cele prevăzute în anexele nr.3, 4 și 5 ale Hotărârii Guvernului nr.173/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Semestrial, se realizează reinventarierea agenților economici care dețin condensatori cu conținut de PCB scoși din uz (cod deșeu 16 02 09*) și aflate în funcțiune.

Se urmărește în mod continuu respectarea planurilor de eliminare a deșeurilor de condensatori cu conținut de PCB întocmite de agenții economici deținători de astfel de condensatori. Planurile de eliminare întocmite de agenții economici implicați trebuie să respecte termenele limită de utilizare a echipamentelor ce conțin compuși desemnați, conform cu legislația în vigoare. Astfel, în cursul anului 2010 au fost eliminați 113 bucăți de condensatori în funcțiune și 351 de condensatori scoși din uz, prin intermediul agenților economici reciclatori autorizați. În județ la sfârșitul anului 2010, avem:

- un operator economic care deține 14 condensatori cu PCB scoși din uz.
- 12 operatori economici cu 996 de condensatori în funcțiune, care pot fi utilizați până la sfârșitul ciclului lor de funcționare utilă

Deseuri generate de activități medicale

În anul 2010, pe baza raportărilor obținute de la unitățile medicale din județ, s-au generat circa 75 tone de deșeuri medicale periculoase care au fost eliminate în totalitate prin firme autorizate.

În conformitate cu HG nr.268/2005 pentru modificarea și completarea HG nr.128/2002, privind incinerarea deșeurilor, în perioada 2004-2007, au fost închise toate incineratoarele de deșeuri spitalicești din județ, cu respectarea graficului etapizat de închidere al instalațiilor de tratare termică a deșeurilor periculoase medicale.

Tabelul 35. Situația eliminării deșeurilor medicale din județul Covasna

Denumire unitate spitalicească	Localitate	Denumire unitate eliminare deșeuri medicale	Cantitate anuală (to)
Spital Județean Fogolyan Kristof	Sf.Gheorghe	SC Mondeco SRL Suceava prin SC Eco Invest Tg.Mureș	60
Spital Municipal	Tg.Secuiesc	SC AKSD Romania SRL Tg.Mureș	8
Spital Orășenesc	Covasna	SC Stericare Romania SRL Jilava	4,4
Spital Orășenesc	Baraolt	SC Mondeco SRL Suceava	2,6

În județul Covasna toate spitalele ale căror crematorii au fost închise (Baraolt, Covasna, Tg.Secuiesc, Sf.Gheorghe), cât și celelalte spitale care generează deșeuri periculoase au încheiat contract cu firme autorizate în domeniul gestionării deșeurilor medicale (colectare,

transport, incinerare în incineratoare autorizate). Conform avizelor de închidere obținute incineratoarele neconforme din județ au fost dezmembrate.

În județul Covasna s-a autorizat, în cursul anului 2009, o firmă de colectare și transport deșeuri medicale SC BIO-RISC SRL, din Sf.Gheorghe, având autorizația de mediu nr. 134/15.12.2009. Pe teritoriul județului nu există incineratoare de deșeuri periculoase.

Deșeuri de echipamente electrice și electronice.

În județ, următorii producători/importatori de echipamente electrice s-au înregistrat la ANPM, în conformitate cu cerințele legale:

- SC .TRICOMSERV SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC. TRITEXIMPEX REBECCA S.R.L SFÂNTU GHEORGHE
- SC. PRIMEX SRL TÂRGU SECUIESC
- SC. DOMO RETAIL SA TÂRGU SECUIESC
- SC. ALISCA VENDING SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC .METRON Co. Ltd. SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC. METAL GROUP SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC. RABALUX SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC. TEHNOCOM SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC. IMP.EXP. UNILUX TRADE SRL SFÂNTU GHEORGHE
- SC. BROKMED SRL SFÂNTU GHEORGHE

În vederea protejării și îmbunătățirii performanțelor privind protecția mediului atât producătorii, importatorii, distribuitorii cât și consumatorii sunt implicați în gestionarea DEEE. Astfel persoanele fizice și juridice au obligația de a nu elimina deșeurile de echipamente electrice și electronice alături de deșeurile menajere și de a le preda distribuitorilor în cazul achiziției unui produs de același tip (schimb 1 la 1) sau de a preda DEEE către punctele de colectare special constituite în acest scop.

La nivelul județului Covasna, pentru colectarea DEEE s-au înființat patru puncte de colectare.

Tabelul 36. Puncte de colectare DEEE-anul 2010

Amplasament pct.de colectare (date de identificare)	Punct județean/oraș cu peste 20000 locuitori	Societatea care administrează pct.de colectare stabilit	Cant.de DEEE colectate în anul tone
			2010
SC.REMAT COVASNA SA- Sf..Gheorghe, str.Constructorilor nr.13;tf.0267317156;e-mail rematcv@planet.ro;persoana de contact Grama Alexandru	pct.colectare județean	SC.Remat Covasna SA- Sf.Gheorghe	2,279
SC.ARIADNE IMPEX SRL, Sf.Gheorghe, str. Păiuș David nr.12/A;tf/fax 0267/314986;e-mail ariadne_impex@hotmail.com Persoana de contact Pozna David	Pct.colectare în orașe cu peste 20000 locuitori	SC.Ariadne Impex SRL- Sf.Gheorghe	3,067

SC.GOSP-COM SRL Tg.Secuiesc, str. Budai N. Antal nr.1; tf.0267361060; fax-0267/363698; e- mail gospcom@gosp-com.ro; persoana de contact Fekete Lorand	Pct.colectare în orașe cu peste 20000 locuitori	SC.Gosp.Com SRL- Tg.Secuiesc	4,900
SC.TEGA SA ,Sf. Gheorghe, str.Cringului nr.1;tf.0367/401911;Persoana de contact Toth Birtan	Colectează de la populație		40,69
Total DEEE colectat			50,315

SC.Ariadne Impex SRL și SC Remat Covasna SA sunt autorizate să execute și operațiuni de tratarea a deșeurile electrice și electronice. În anul 2010 numai SC Ariadne Impex SRL a tratat o cantitate de 9,351 tone de deșeuri, restul figurând în stoc, nefiind tratate. Operațiunea de tratare a DEEE constă în dezmembrări (se execută manual), unitățile nefiind dotate cu instalații specifice de tratare DEEE.

Vehicule scoase din uz

În vederea colectării vehiculelor scoase din uz, la nivelul județului Covasna s-au înființat 5 puncte de colectare care sunt autorizate pe linie de protecție a mediului. Acești colectori care sunt autorizați și pentru tratare VSU, au preluat vehiculele scoase din uz atât de la persoane fizice cât și juridice, participând totodată și la Programul Național de reînnoire a parcului auto.

Tabelul 37. Puncte de colectare /tratare a VSU-anul 2010

Date de identificare operator ec.autorizat	Localizare-Pct. De lucru	Activitatea desfășurată
SC ARIADNE IMPEX SRL Sf. Gheorghe, str. Lt. Păiuș David, nr. 12A, tel. /fax. 0267-314986, persoana de contact Pozna David	Sf.Gheorghe, în incinta societății	Colectează și tratează
SC REMAT COVASNA SA, CUI 549727 str. Constructorilor Nr. 13. Tel./fax-0267/317156 persoană de contact Director Grama Alexandru	Sf.Gheorghe, în incinta societății	Colectează și tratează
SC. TUTCI IMPEX SRL, Bodoc, str.Mica nr.76ș tf. 0267353321; 0744329879, persoana de contact Panczel Odon	Bodoc, str.Principală nr. 1-B	Colectează și tratează
SC. COMERT IMPORT - EXPORT VISS SRL, Covasna, str. Varului nr.tf.0267342888, 0745133151, Persoana de contact Bohatel Nicolae	Covasna, str.Gara Mare nr.1-A	Colectează și tratează
SC.TRYK SRL CUI 17340499, Ghelița nr.431. Persoană de contact Kerestely Zoltan	Ghelița nr.431	Colectează și tratează

În general, tratarea vehiculelor scoase din uz în cadrul unităților menționate, constă în golirea de fluide, precum și dezmembrarea componentelor importante și balotarea materialului feros/neferos, materialele rezultate fiind expediate către reciclatorii autorizați din țară. În județul Covasna nu există agenți economici autorizați în valorificarea deșeurilor provenite din dezmembrarea și tratarea VSU.

În anul 2010, în județul Covasna, s-au colectat un număr de 3885 buc. VSU, prin programul RABLA și 149 buc VSU, în afara programului Rabla.

Tabelul 38. VSU colectate și tratate în anul 2010

Operator economic	Nr.VSU colectate	Nr.VSU tratate	Nr.VSU în stoc
SC ARIADNE IMPEX SRL Sf. Gheorghe, str. Lt. PăiușșDavid, nr. 12A, tel. /fax. 0267-314986,	2100	2016	84
SC REMAT COVASNA SA,CUI 549727 str. Constructorilor Nr. 13. Tel./fax-0267/317156	539	539	0
TOTAL JUD.COVASNA	2639	2555	84

Uleiuri uzate

Uleiurile uzate sunt deșeuri periculoase codificate în HG nr.856/2000, în capitolul 13 - deșeuri uleioase și deșeuri de combustibili lichizi (cu excepția uleiurilor comestibile și a celor din capitolele 05, 12 și 19).

Generatorii de uleiuri uzate au obligația să asigure colectarea separată a întregii cantități de uleiuri uzate generate și stocarea corespunzătoare până la predare precum și să valorifice/elimine întreaga cantitate de uleiuri uzate, dacă sunt autorizați pentru aceste activități sau să predea uleiurile uzate operatorilor economici autorizați, să desfășoare activități de colectare, valorificare și/sau de eliminare.

Pe baza datelor raportate de către agenții economici, în județul Covasna au fost generate în anul 2010 cca.24 tone de uleiuri uzate, iar cca.20 tone au fost valorificate.

Gestionarea deșeurilor din construcții și demolări

Producătorii și deținătorii de deșeuri au obligația să asigure valorificarea sau eliminarea deșeurilor prin mijloace proprii sau prin predarea deșeurilor proprii unor unități autorizate, în vederea valorificării sau eliminării acestora; livrarea și primirea deșeurilor de producție, deșeurilor menajere, deșeurilor de construcție și de la demolări și deșeurilor periculoase, în vederea eliminării lor, trebuie să se efectueze numai pe bază de contract.

În județul Covasna, încă nu există instalații de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. În prezent deșeurile din construcții și demolări sunt reutilizate în reabilitări, umpluturi terenuri de către operatorii de salubritate care colectează astfel de deșeuri. La nivelul anului 2010 au fost colectate separat 24401 tone de deșeuri din construcții și demolări de către operatorii de salubritate din județ.

Colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor

A fost accentuat gradul de recuperare a materialelor re folosibile din deșeuri menajere provenite de la populație, prin recuperarea hârtiei, cartoanelor, a deșeurilor de ambalaje din PET și plastic. Încă din anul 2009 a crescut substanțial numărul de containere prin implementarea proiectelor PHARE-CES 2003 de colectare selectivă, în orașele Covasna și Întorsura Buzăului.

În județul Covasna sunt amplasate 462 de containere pentru PET, 169 pentru hârtie și carton și 72 pentru sticlă, în total un număr de 703 containere.

Tabloul 39. Număr containere colectare separată

Localitate	PET	Hârtie/carton	sticlă
Sf. Gheorghe	111	100	15
Tg. Secuiesc	26	8	8
Covasna	30	30	-
Baraolt	16	-	-
Întorsura Buzăului, Barcani Sita Buzăului	29	29	29
Rural-altele	250	2	20
TOTAL	462	169	72

În anul 2010 în județul Covasna, s-au colectat selectiv și trimis spre valorificare:

- PET 192,257 tone
- Hârtie-carton 476,870 tone
- Sticlă 143,300 tone
- Plastic 3,100 tone
- Lemn 7,900 tone

În ceea ce privește sticla, valorificarea acesteia este încă o problemă.

3.10. SCHIMBĂRI CLIMATICE

Schimbarile climatice reprezintă una din cele mai mari provocări cu care ne confruntăm. Potrivit celui de-al Patrulea Raport Global de Evaluare al Grupului Interguvernamental privind Schimbarile Climatice – IPCC (<http://www.ipcc.ch/>) elaborat în anul 2007, activitățile umane (arderea combustibililor fosili, schimbarea folosinței terenurilor, etc.) contribuie semnificativ la creșterea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră în atmosfera (dioxid de carbon, metan, protoxid de azot, hidrofluorocarburi, perfluorocarburi, hexafluorura de sulf), determinand schimbarea compoziției acesteia și încălzirea climei.

Impactul schimbărilor climatice se reflectă în: creșterea temperaturii medii cu variații semnificative la nivel regional, diminuarea resurselor de apă pentru populație, reducerea volumului calotelor glaciare, creșterea nivelului oceanelor, modificarea ciclului hidrologic, modificări în desfășurarea anotimpurilor, creșterea frecvenței și intensității fenomenelor climatice extreme, reducerea biodiversității.

În 1992 România a semnat Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbarilor Climatice (UNFCCC), ratificata prin Legea nr. 24/1994 , angajându-se să acționeze pentru stabilizarea concentrațiilor gazelor cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice perturbarea antropică a sistemului climatic. De asemenea, România a semnat Protocolul de la Kyoto în 1999 fiind prima Parte aflată pe Anexa I a UNFCCC care l-a ratificat prin Legea nr. 3/2001. Valoarea angajamentului dereducere a emisiilor de gaze cu efect de seră asumat de România pentru perioada 2008 - 2012 este de 8%, considerând nivelul emisiilor din anul 1989 drept nivel de referință.

Începând cu anul 2002, România transmite anual Secretariatului UNFCCC, Inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră, realizat conform metodologiei IPCC, utilizând formatul de raportare comun tuturor țărilor (CRF Reporter). Emisiile totale de gaze cu efect de seră (excluzând contribuția sectorului Folosința Terenurilor, Schimbarea Folosinței Terenurilor și Silvicultură) au scăzut în anul 2008 cu 46,89% comparativ cu nivelul emisiilor din anul 1989 .

Pentru reducerea costurilor acțiunilor de limitare și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, Protocolul de la Kyoto prevede utilizarea a trei mecanisme flexibile și voluntare de cooperare internațională: Implementare în comun (JI), Mecanismul de Dezvoltare Curată (CDM), și Comercializarea Internațională a Emisiilor (IET).

În România, Directiva 2003/87/CE privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră a fost implementată începând cu anul 2007 (data aderării la UE). Aceasta este un instrument creat pentru a sprijini Statele Membre în vederea promovării reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră într-un mod eficient din punct de vedere economic, pentru îndeplinirea angajamentelor sub Protocolul de la Kyoto. Funcționarea schemei se bazează pe limitarea - tranzacționarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră alocate operatorilor care dețin instalații în care se desfășoară activități reglementate de Directiva, în măsura în care aceștia respectă prevederile privind limitele privind emisiile de CO₂ stabilite prin Planul National de Alocare .

Prin Planul National de Alocare, Guvernul a stabilit numărul de certificate alocate în perioada 2007 și 2008 - 2012 pentru instalațiile în care se desfășoară activități din sectoarele: energie, rafinare produse petroliere, producție și prelucrare metale feroase, ciment, var, sticlă, ceramică, celuloză și hârtie. Astfel, au fost puse în aplicare deciziile Comisiei Europene din 26 octombrie 2007 prin care aceasta a decis reducerea plafonului de certificate cu 10,8 % pentru anul 2007 și 20,7% pentru perioada 2008 - 2012.

Pentru anul 2009, operatorii au demonstrat autorităților pentru protecția mediului că s-au conformat cu obligațiile care le-au revenit ca urmare a participării la schema EU ETS, prin: monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor generate de instalații și conformarea în Registrul National al emisiilor de gaze cu efect de seră . În anul 2009, cantitatea totală de emisii de gaze cu efect de seră provenite de la instalațiile EU ETS este de 48.993.089 t CO₂ comparativ cu valoarea de 73.704.133 reprezentând numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate pentru acest an. (H.G. nr. 60/2008).

Pentru a lupta împotriva schimbărilor climatice, în decembrie 2008 Parlamentul European a adoptat pachetul legislativ "Energie – Schimbări climatice" prin care la nivel European s-a stabilit realizarea a 3 obiective pe termen lung:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% până în anul 2020 (față de anul 1990) și cu 30% în situația în care se ajunge la un acord la nivel internațional;
- o pondere a energiilor regenerabile în consumul final de energie al UE de 20% până în anul 2020, incluzând o țintă de 10% pentru biocombustibili din totalul consumului de combustibili utilizați în transporturi.
- creșterea eficienței energetice cu 20% până în anul 2020.

Directiva 2009/29/CE de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea îmbunătățirii și extinderii sistemului comunitar de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră face parte din pachetul legislativ și se va aplica tuturor Statelor Membre începând cu anul 2013 (EU ETS post - 2012).

Emisiile de gaze la nivelul anului 2010, în județul Covasna, nu prezintă modificări substanțiale față de anii precedenți.

Tabelul 40. Emisiile de gaze în anul 2010, în județul Covasna

Denumire indicator	UM	Valoare
Dioxid de carbon	Gg/an	1,243
Metan	Mg/an	9094,277
Protoxid de azot	Mg/an	3668,467

Cantitativ, utilizând factorii de emisie stabiliți prin metoda Corinair 95, funcție de activitățile desfășurate codificate SNAP, acidifiante, precursori ai ozonului și GHG (gazele cu efect de seră), au fost în principal generate de trei mari categorii de obiective:

- ✓ Surse fixe producătoare de agent termic (boilere, centrale termice, etc);
- ✓ Surse fixe ce au pierderi de substanțe volatile;
- ✓ Surse mobile de emisie (autovehicule, utilaje nonrutiere, etc);

Având în vedere faptul că economia județului Covasna nu are o pondere însemnată în aportul de poluanți atmosferici, contribuția anuală cantitativă în noxe este relativ redusă.

De asemenea, se poate afirma faptul, că la nivelul județului nu sunt obiective industriale termice cu capacități mai mari de 50 MW. Totodată, în activitățile economico-sociale, în general, se utilizează pentru combustie gazul metan, care este un combustibil agreat și din punctul de vedere al mediului înconjurător.

Scenarii privind schimbarea regimului climatic

- Creșteri ale temperaturilor

Cercetările realizate de specialiștii climatologi din Administrația Națională de Meteorologie, pe baza șirurilor lungi de date de la 14 stații meteorologice, au evidențiat o încălzire medie pe țară de 0.3⁰C pe perioada 1901-2000 și 0.5⁰C pe perioada 1901-2007, semnificativă din punct de vedere statistic în regiunea extracarpatică (figura VII.3.1.1), cu anumite diferențieri anotimpuale. Analiza bazată pe datele de la un număr mai mare de stații meteorologice (94), cu șiruri continue de observații începând cu anul 1961, a pus în evidență o intensificare a fenomenului de încălzire în ultimele decenii. Astfel, pe perioada 1961-2007, s-a evidențiat: o încălzire semnificativă de aproximativ 2⁰C în toată țara în timpul verii, în regiunile extracarpatică în timpul iernii și primăverii, cu valori mai mari în Moldova, depășind 2⁰C (iarna) și 1⁰C (primăvara); în timpul toamnei se remarcă o tendință de răcire ușoară în toată țara care nu este însă semnificativă din punct de vedere statistic.

În zona județului Covasna se observă o creștere a temperaturiilor medii cu 0,3⁰C.

- Modificări ale modulelor de precipitații

Din punct de vedere pluviometric, s-a evidențiat o tendință generală de scădere a cantităților anuale de precipitații, mai pronunțată în centrul țării, cu creșteri ușoare în nord-est și unele regiuni din sud. După anul 1961, se accentuează tendința spre deficit în sudul țării. La nivel anotimpual, s-a identificat o tendință de creștere semnificativă a cantităților de precipitații în toamnă. O caracteristică importantă a variabilității temporale a cantităților de precipitații o constituie componenta interdecenială pronunțată care face dificilă separarea semnalului climatic pe termen lung.

Alte schimbări observate în regimul parametrilor climatici din România pe perioada 1961-2007:

-scăderea vitezei medii a vântului, atât la nivel anual (majoritatea regiunilor țării), cât și sezonier. Rata tendinței de scădere atinge niveluri diferite în funcție de anotimp și de poziția geografică, fiind mai pronunțată în regiunile din estul țării și la munte.

- creșterea duratei maxime a intervalelor fără precipitații în sud (iarna) și vest (vara);
- creșterea semnificativă a numărului de zile cu precipitații mai mari de 10 mm/zi (până la 4 zile), pe arii extinse în jumătatea de nord a țării în anotimpul de toamnă.
- creșterea semnificativă a frecvenței cantităților excepționale de precipitații pe areale extinse din jumătatea de nord, vestul și sud-estul țării în anotimpul de toamnă, până la 3 zile.
- creșterea semnificativă, în majoritatea regiunilor țării, a frecvenței anuale a zilelor cu brumă; tendința de deplasare spre primăvară a ultimei zile cu brumă.

- creșterea preconizată a gravității dezastrelor naturale legate de vreme

Este știut faptul că 90% din toate calamitățile naturale, sunt legate de vreme, climă și apă. Statistica din ultimul deceniu arată că, numărul total de calamități naturale, inclusiv cele hidrometeorologice, au tendința de creștere atât după intensitate cât și după frecvența lor. Aceasta duce la creșterea pagubelor materiale și victimelor. Schimbările cliimei la scară globală și regională, contribuie la accentuarea intensității și creșterea frecvenței fenomenelor și proceselor periculoase ca: seceta, aversele de ploaie, inundațiile, înghețurile, etc.

Reducerea efectelor acestor dezastre naturale, implică studierea profundă, interdisciplinară a hazardurilor, a variabilității cliimei, a vulnerabilității populației și economiei, a circumstanțelor concrete și cauzele apariției fenomenelor extreme și, în mod deosebit, necesită perfectarea continuă a metodelor de predicție și a sistemelor de avertisment în scopul informării cât mai prealabile, educării și constientizării populației, despre pericolul real al acestor fenomene și comportamentul corect în cazul manifestării lor.

La nivelul județului Covasna, din raportul specialiștilor de la Sistemul de Gospodărire a apelor Covasna, inundațiile din ultima perioadă au fost produse de căderea punctuală pe o suprafață restrânsă a unei cantități de apă, care a depășit de câteva ori cantitățile normale în această regiune.

Acțiuni pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

Schimbările climatice reprezintă în acest moment o dublă provocare. În primul rând, efectele grave ale schimbărilor climatice pot fi evitate doar prin reducerea drastică, din timp, a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES).

Trecerea rapidă la o economie mondială cu emisii scăzute de carbon constituie, prin urmare, elementul central al politicii integrate a Uniunii Europene privind schimbările climatice și energia, în vederea atingerii obiectivului UE de a menține creșterea temperaturii medii globale sub 2°C, în comparație cu nivelurile perioadei preindustriale. În cazul depășirii celor 2°C, riscul apariției unor schimbări climatice periculoase și imprevizibile crește considerabil, determinând o creștere exponențială a costurilor adaptării.

În al doilea rând, întrucât schimbările climatice reprezintă deja o realitate, societățile din întreaga lume se confruntă în paralel cu provocarea de a se adapta la consecințele acestora, dat fiind că schimbările climatice sunt deja inevitabile, într-o anumită măsură, pentru acest secol și pentru viitor, chiar dacă eforturile de atenuare întreprinse la nivel internațional în următoarele decenii se dovedesc eficiente. Deși măsurile de adaptare au devenit, în consecință, un complement inevitabil și indispensabil al măsurilor de atenuare, acestea nu sunt o alternativă la reducerea emisiilor de GES. Ele au limitele proprii. Se preconizează că, odată depășite anumite praguri de temperatură, anumite consecințe ale schimbărilor climatice (de exemplu, deplasări masive de populații) vor deveni grave și ireversibile.

Tendențe

Efectele schimbărilor climatice în Europa și în zona arctică sunt deja considerabile și măsurabile. Schimbările climatice vor avea consecințe profunde asupra mediului natural al Europei, precum și asupra majorității segmentelor societății și ale economiei. Din cauza caracterului neliniar al efectelor schimbărilor climatice și al sensibilității ecosistemelor, chiar și variațiile ușoare ale temperaturii pot avea efecte însemnate.

Clima Europei s-a încălzit cu aproape 1°C în ultimul secol, mai rapid decât media mondială. O atmosferă mai caldă conține mai mulți vapori de apă, însă noile regimuri de precipitații diferă foarte mult de la o regiune la alta. Cantitățile de ploaie și zăpadă au crescut considerabil în nordul Europei, în timp ce în sudul continentului perioadele de secetă au devenit din ce în ce mai frecvente. Temperaturile extreme înregistrate recent, cum ar fi valul de caniculă din vara anului 2003, care a depășit orice record, sunt o consecință directă a schimbărilor climatice provocate de om.

CAPITOLUL 4. PROBLEME/ASPECTE DE MEDIU PRIORITARE DIN JUDEȚUL COVASNA

DESCRIEREA METODOLOGIEI DE IDENTIFICARE, EVALUARE ȘI SELECTARE A PROBLEMELOR/ASPECTELOR DE MEDIU

Metodologia folosită pentru identificarea, evaluarea și selectarea problemelor /aspectelor de mediu și realizarea acestui PLAM a fost cea participativă și a constat în urmarea mai multor pași, conform ghidului metodologic:

- colectarea informațiilor primare privind caracterizarea stării de calitate a mediului în județul Covasna, prin utilizarea în principal a bazei de date a APM Covasna, realizată pe baza rețelei de monitorizare proprii, precum și a informărilor transmise periodic de către alte autorități de specialitate;

solicitarea unor informații suplimentare de la autorități de specialitate și agenți economici, pentru caracterizarea complexă a relațiilor dintre calitatea factorilor de mediu și starea de sănătate a populației: SGA Covasna, DSP Covasna, Direcția Silvică, Direcția pentru Agricultură Covasna, ITM Covasna, Consiliul Județean Covasna, Garda Națională de Mediu - Comisariatul Județean Covasna, ISU Covasna.

- întocmirea Analizei SWOT și dezbateră ei în cadrul Grupului de Lucru;
- stabilirea în cadrul Grupului de Lucru a criteriilor pentru prioritizarea problemelor de mediu pe fiecare componentă de mediu și pe domenii de activitate;
- discuții în cadrul Grupului de Lucru privind propunerile de probleme de mediu;
- colectarea și centralizarea datelor primite în urma consultării autorităților locale și a agenților economici;
- stabilirea listei inițiale a problemelor de mediu din județul Covasna;
- ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu, funcție de criteriile stabilite în cadrul Grupului de Lucru;
- ordonarea problemelor de mediu funcție de scorurile obținute pe criteriile alese și ponderile acestora.

Tabelul 41. Modelul matricii utilizate pentru evaluarea individuală a fiecărei probleme de mediu este următorul

PROBLEMA -									
Criteriu A		Criteriu B		Criteriu C		Criteriu D		Criteriu E	
În ce măsură problema afectează sănătatea umană		În ce măsură problema afectează mediul		În ce măsură problema generează neconformarea cu cerințele legale		Care este nivelul de incertitudine asupra evaluării problemei		Care este ordinul de prioritate acordat de comunitatea locală	
Extrem	3	Extrem	3	Extrem	3	Extrem	3	Extrem	3
Considerabil	2	Considerabil	2	Considerabil	2	Considerabil	2	Considerabil	2
Redus	1	Redus	1	Redus	1	Redus	1	Redus	1
Scorul pe criterii									
4 x ...		5 x ...		3 x ...		2 x ...		2 x ...	
Total Scor pe problemă Total (I) =									

Fiecare din cele cinci criterii utilizate are o pondere definită în cadrul evaluării finale a problemei de mediu.

Astfel, cel mai important criteriu este cel legat de afectarea mediului înconjurător, urmat de impactul poluării asupra sănătății umane și neconformarea cu cerințele legale. Ultimele două criterii ca pondere în evaluarea finală a problemelor de mediu sunt cele legate de nivelul de incertitudine asupra problemei și ordinul de prioritate acordat de comunitate.

Valorile maxime și minime între care o problemă de mediu poate să obțină un punctaj sunt:

- a) Punctaj minim – 16 puncte
- b) Punctaj maxim – 48 puncte
- c) Punctaj mediu – 32 puncte

În final a rezultat următoarea ordine de prioritate :

- 1. Poluarea apelor de suprafață
- 2. Poluare sol și apă subterană
- 3. Gestiunea deșeurilor
- 4. Cantitatea și calitatea apei potabile
- 5. Managementul spațiului urban
- 6. Turism și agrement
- 7. Protecția naturii și conservarea biodiversității
- 8. Educație ecologică
- 9. Poluarea atmosferei
- 10. Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice
- 11. Sănătatea populației
- 12. Întărirea capacității autorităților locale pentru gestionarea schimbărilor climatice

CAPITOLUL 5. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI COVASNA

5.1. ACȚIUNI STRATEGICE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ÎN JUDEȚUL COVASNA

5.1.1. INTRODUCERE

Conform H.G. nr. 918 din 30 august 2010 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, Agențiilor de Protecție a Mediului le revin obligații privind: protecția și conservarea naturii și a diversității biologice, dezvoltarea și administrarea rețelei de arii protejate, apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor, aplicarea fermă a legislației de mediu la sistemul de norme, standarde și reglementări ale Uniunii Europene, dezvoltarea managementului durabil al resurselor de apă, gestiunea deșeurilor urbane și industriale, consolidarea capacităților instituționale și formarea competențelor necesare, constituirea fondului de mediu, facilitarea și stimularea dialogului dintre autorități și societatea civilă asupra strategiei, politicilor, programelor și deciziilor privind mediul și dezvoltarea socio-economică, conservarea și dezvoltarea capitalului uman în domeniul mediului precum și îmbunătățirea sistemului educațional formativ și informativ în vederea unei educații civice și ecologice a populației.

5.1.2. STABILIREA OBIECTIVELOR, ȚINTELOR ȘI INDICATORILOR

Scopurile de mediu îndrumă strategic eforturile pe termen lung de rezolvare a problemelor de mediu și oferă o oportunitate de stabilirea a consensului între părțile interesate în legătură cu ceea ce se urmărește a se realiza într-o perioadă definită de timp cum ar fi 3 -7 ani.

Țintele sunt angajamente măsurabile ce trebuie realizate în perioada de timp stabilită. Ele sunt utilizate în evaluarea și măsurarea progresului în implementarea PLAM, în timp ce indicatorii evaluează dacă scopurile și țintele de mediu au fost atinse și dacă aceste rezultate îmbunătățesc viața cetățenilor comunității.

5.1.3. RECOMANDĂRI CADRU PENTRU PROTEJAREA COMPONENTELOR DE MEDIU

Recomandari cadru pentru componenta de mediu apa

- Obiective generale:

- Încurajarea îmbunătățirii calității resurselor de apă de suprafață și subterane prin construirea unor stații de epurare a apelor uzate atât în mediul urban și rural cât și în industrie;
- Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a calității apelor prin identificarea și atragerea unor noi surse de finanțare în vederea achiziționării de aparatură performantă de laborator;
- Reducerea pierderilor din rețelele de alimentare cu apă;
- Dezvoltarea unor rețele centralizate de aprovizionare cu apă în zonele rurale;

- Obiective imediate:

- Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apa potabila ale orașelor
- Realizarea de sisteme de alimentare cu apa potabila în localitățile rurale ale județului Covasna;

- Conștientizarea conducerilor unităților poluatoare în vederea automonitorizării calității apelor uzate.

Recomandări cadru pentru componenta de mediu aer

- Obiective generale:

- Măsuri de îmbunătățire a calității aerului prin reducerea emisiilor
- Sprijinirea introducerii de „tehnologii curate“
- Transpunerea legislativa si implementarea cerintelor UE

- Obiective imediate:

- Amplasarea statiilor de monitorizare continua a calitatii aerului in Municipiul Sf Gheorghe conform rezultatelor modelarii din proiectul de implementare a Directivei Uniunii Europene cu privire la calitatea aerului ambiental;
- Lucrari de reparatii ale instalatiilor si echipamentelor companiilor poluatoare
- Constientizare conducerilor unitatilor poluatoare in vederea automonitorizarii emisiilor.
- Sustinerea preocuparilor pentru realizarea drumului de centura al municipiului Sf Gheorghe si reabilitarea celorlate strazi cu trafic intens.

Recomandari cadru pentru paduri, zone naturale si arii protejate

Protectia si conservarea naturii si a diversitatii biologice

- Obiective generale:

- Monitorizarea diversitatii biologice
- Evaluarea biodiversitatii in zonele insuficient sau deloc cunoscute
- Reconstructia ecologica a ecosistemelor si habitatelor deteriorate
- Stimularea participarii la actiunile de conservare a diversitatii biologice a organizatiilor neguvernamentale din judet

- Obiective imediate:

- Colaborarea cu autoritatile teritoriale pentru agricultura, silvicultura, cu Prefectura si Primariile din judet pentru identificarea terenurilor degradate pentru alte folosinte si impadurirea lor
- Realizarea perdelelor de protectie, potrivit prevederilor legale
- Supravegherea comertului cu flora si fauna salbatica din judet prin autorizarea persoanelor fizice si juridice care recolteaza/captureaza flora/fauna salbatica in vederea valorificarii acestora pe piata interna

Administrarea ariilor protejate din judet

- Obiective generale:

- Conservarea diversitatii biologice prin organizarea retelei judetene de arii protejate;
- Implicarea APM Covasna in elaborarea planurilor de management a ariilor naturale protejate din judet;
- Inventarierea ecosistemelor terestre si acvatice naturale neafectate antropic in vederea declararii unor noi arii naturale protejate
- Implicarea APM Covasna in elaborarea Planurilor de Urbanism Generale.

Recomandari cadru pentru componenta de mediu sol si gestiunea deseurilor

- Obiective generale:

APM Covasna va incuraja si colabora cu factorii interesati in:

- Aplicarea planului judetean de gestionare a deseurilor;
- Adoptarea unor tehnologii moderne care genereaza mai putine deseuri;
- Crearea unui sistem de colectare selectiva a deseurilor urbane si industriale;

- Implementarea unor instrumente economice locale a caror aplicare sa stimuleze activitatea de reciclare si reutilizare a deseurilor;
- Reconstructia ecologica a zonelor care au fost afectate de depozitarea deseurilor;
- Realizarea statiilor de transfer aferente depozitelor ecologice.

- Obiective imediate:

- APM Covasna, prin Compartimentul Gestiune Deseuri si Substante Chimice Periculoase va urmări modul in care sunt puse in aplicare si respectate dispozitiile legale si standardele normative in vigoare privind regimul deseurilor;
- APM Covasna va asigura monitorizarea calitatii solurilor sub aspectul poluarii chimice

Recomandări cadru pentru extinderea spatiilor verzi din zonele urbane

-Obiective generale:

- Urmărirea respectării normelor Regulamentului General de Urbanism privind raportul număr locuitori/spatii verzi in localitatile urbane.

-Obiective imediate:

- Realizare de noi spatii verzi in interiorul localitatilor urbane din judet si imbunatatirea celor existente.

Recomandari cadru pentru facilitarea si stimularea dialogului dintre autoritati si societatea civila asupra strategiei, politicilor, programelor si deciziilor privind mediul si dezvoltarea socio-economica a judetului

Obiective generale:

- Informarea publicului interesat in legatura cu evolutia procesului de avizare a finantarii proiectelor propuse;
- Promovarea unei atitudini responsabile si pozitive a cetatenilor asupra problemelor de mediu;
- Atragerea participării publice spre promovarea unor noi proiecte de mediu care sa vizeze dezvoltarea durabila a judetului;

Obiective imediate:

- Asigurarea participării publice la luarea deciziei pe probleme de protectia mediului;
- Dezbateri publice cu privire la propunerile de proiecte de mediu din judetul Covasna;
- Mentinerea legaturii cu mijloacele mass-media pentru a facilita diseminarea informatiei de mediu;
- Dialogul permanent intre Agentia pentru Protectia Mediului Covasna si organizatiile non-guvernamentale, ca reprezentante ale societatii civile, colaborarea cu acestea in scopul diseminării informatiei de mediu si al sensibilizării publicului;
- Asigurarea accesului publicului la informatia de mediu prin mijloace specifice, in conformitate cu prevederile Legii nr 86/2000 de ratificare a Conventiei de la Aarhus, ale Legii nr.544/2001, privind liberul acces la informatiile de interes public si ale Hotararii de Guvern nr. 878/2005 privind accesul publicului la informatia de mediu;

Recomandari cadru pentru imbunatatirea sistemului educational formativ si informativ in vederea formării unei educatii civice si ecologice a populatiei;

-Obiective generale:

- Colaborarea, incurajarea si sprijinirea oricaror initiative ale celorlalti factori interesati in educarea ecologica a populatiei judetului;
- Intocmirea unui plan local de actiune pentru educarea civica si ecologica a populatiei;
- Colaborarea cu organizatiile neguvernamentale din judet in scopul formării unei educatii civice si ecologice a populatiei .

-Obiective imediate:

- Impulsionarea elevilor spre acțiuni cu caracter aplicativ: plantare de pomi și flori, recuperarea deșeurilor reutilizabile, colaborarea cu școlile pentru inițierea unui muzeu al florei și faunei locale care să cuprindă cele mai reușite exemplare colecționate de elevii din întreg județul, etc.;
- Educarea populației din localitățile urbane ale județului privind depozitarea controlată și colectarea selectivă a deșeurilor;
- Colaborarea cu organizațiile nonguvernamentale pentru realizarea filmelor ecologico-educative necesare pentru formarea tinerilor în spiritul răspunderii civice față de mediul înconjurător;
- Marcarea tuturor evenimentelor de mediu în scopul sensibilizării opiniei publice.

Recomandări cadru pentru adaptarea la schimbări climatice

- creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului implicat în gestionarea problematicei privind schimbările climatice;
- identificarea zonelor geografice și a sectoarelor economice, vulnerabile la efectele negative ale fenomenelor meteorologice extreme, precum și estimarea măsurilor ce se impun
- dezvoltarea cooperării internaționale privind schimbul de experiență și tehnologii cu eficiență de mediu (tehnologii curate);
- cooperarea cu celelalte instituții în vederea integrării problematicei schimbărilor climatice în stabilirea strategiilor de dezvoltare sectorială și promovarea tehnologiilor cu eficiență de mediu;
- conștientizarea publicului privind problematica schimbărilor climatice
- stimularea cercetării privind problematica schimbărilor climatice.

5.1.4. IDENTIFICAREA PRIORITĂȚILOR PENTRU ACȚIUNE

Următorul pas în procesul PLAM este identificarea acțiunilor specifice. În timp ce viziunea comunității oferă cadrul general, scopurile și obiectivele de mediu servesc ca avanpost în identificarea acțiunilor.

Redăm, în continuare, principalele tipuri de acțiuni :

1. Educarea și instruirea publicului în special a tineretului din școli
2. Stimulente economice . Acestea modifică comportamentul poluatorilor prin creșterea costurilor în cazul poluării-taxa utilizatorului, taxa producătorului și penalitățile
3. Programe comunitare –cum este colectarea selectivă a deșeurilor – gestionate de municipalități, companii de utilități, ONG-uri sau firme private .
4. Măsuri tehnologice –cum ar fi stații de epurare, depozite de deșuri și echipamente de monitorizarea poluării.
5. Acțiuni legislative sau legale –conformarea companiilor și cetățenilor la legislația de mediu

În afara acestor acțiuni prioritare s-au recomandat și acțiuni cu caracter general, aplicabile tuturor factorilor de mediu și tuturor problemelor, cum sunt :

- acces la informație;
- acordarea de asistență pentru identificarea surselor de finanțare și promovarea de proiecte;
- componenta de pregătire a personalului atât din industrie cât și din cadrul autorităților locale pentru pregătirea de proiecte pentru diverse surse de finanțare;
- componenta de participare publică, de implicare a societății civile în procesul de luare a deciziilor.

5.1.5. IDENTIFICAREA CRITERIILOR DE SELECTARE A ACȚIUNILOR

În identificarea și aplicarea criteriilor de selectare a acțiunilor din Planul Local de Acțiune s-au luat în considerare următoarele aspecte:

- Prezența în planurile și strategiile județene, regionale și naționale ca priorități reprezentative;
- Cost/Eficiența, care permite compararea costurilor relative ale mai multor acțiuni;
- Fezabilitate tehnică, permite evaluarea unei tehnologii;
- Eficiența, permite evaluarea unei acțiuni în raport cu modul de realizare a obiectivelor și tintelor și cu eficiența sa în reducerea sau prevenirea efectelor negative asupra sănătății populației sau ecologice;
- Impactul financiar, permite evaluarea acestuia asupra membrilor comunității;
- Autoritatea statutară, permite evaluarea autorității legale a instituțiilor guvernamentale locale și a altor instituții de implementare în raport cu acțiunile de implementare;
- Echitatea, permite evaluarea beneficiilor și costurilor unei acțiuni distribuite pe persoane afectate și comunitate;
- Flexibilitatea, permite evaluarea posibilității de modificare a acțiunii în timp, în funcție de schimbările demografice, de mediu, economice și legislative;
- Perioada de implementare, permite evaluarea în raport cu intervalul de timp necesar, a implementării unei acțiuni;
- Acceptabilitatea/Suportabilitatea, permite evaluarea în raport cu nivelul de acceptare a acțiunii de către public sau de către Consiliul Județean, precum și în raport cu sprijinul din partea participanților;
- Impactul asupra mediului, permite evaluarea în raport cu impactul asupra mediului generat de construcțiile sau activitățile de operare implicate în acțiune, precum și în raport cu mărimea acestui impact.
- Amenințările la adresa sănătății umane, mediului și calității vieții, este evaluat impactul asupra sănătății umane și mediului;
- Impactul asupra forței de muncă, permite evaluarea în raport cu creșterea/scaderea numărului de locuri de muncă.

Această listă nu este limitată, existând și alte aspecte cum sunt:

- rezultatul ierarhizării problemelor de mediu;
- numărul persoanelor care beneficiază de rezolvarea unei anumite probleme de mediu;
- efectul pe termen lung al rezolvării unei anumite acțiuni de mediu, cât și timpul necesar pentru implementarea acțiunii;
- obținerea unor efecte multiple, cum ar fi utilizarea tehnologiilor curate și a obținerii unor efecte în cascada;
- viteza și ușurința desfășurării procesului de implementare.

5.1.6. IDENTIFICAREA, ANALIZAREA ȘI SELECTAREA ACȚIUNILOR

Analizarea și selectarea acțiunilor reprezintă nucleul procesului de luare a deciziilor. Este pasul când se decide asupra celor mai eficiente acțiuni în atingerea scopurilor și Țintelor de mediu. Pentru a reduce lista de acțiuni rezultată și a selecta câteva subiecte de acțiune s-a propus un proces în două etape:

- Realizarea listei de acțiuni preferate;
- Selectarea acțiunilor bazate pe analizele specifice comunității.

Prima etapă în procesul de selectare a acțiunilor este elaborarea unei liste preferate de acțiuni care este supusă apoi unei analize riguroase prin aplicarea criteriilor de evaluare asupra unei liste de acțiuni stabilite prin contribuție multidisciplinară.

Dupa elaborarea listei de actiuni, urmatoarea etapa consta in efectuarea analizelor specifice comunitatii in vederea fundamentarii listei finale de actiuni prioritare.

Pe baza procesului de selecție descris mai sus și utilizând criteriile selectate, a fost identificată urmatoarea listă de categorii de acțiuni de mediu ce urmează a fi implementate în județul Covasna:

- Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă;
- Retechnologizarea statiilor de epurare urbane si industriale;
- Retechnologizarea proceselor industriale poluante;
- Construirea depozitului ecologic urban precum și a statiilor de transfer;
- Dotarea corespunzătoare a fiecărei localități pentru colectarea si depozitarea selectiva a deseurilor;
- Găsirea de soluții pentru eliminarea deșeurilor periculoase;
- Îmbunătățirea parcului auto și realizarea drumului de centură pentru fluidizarea traficului rutier;
- Împădurirea zonelor afectate de eroziuni și refacerea malurilor degradate;
- Implementarea cadrului legislativ pentru protectia si conservarea biodiversitatii locale;
- Elaborarea de proiecte pentru promovarea dezvoltarii durabile in zonele turistice - amenajarea zonelor pentru practicarea turismului ecologic;
- Extinderea spatiilor verzi urbane si reabilitarea constructiilor;
- Asigurarea conditiilor necesare pentru protectia sanatatii si cresterea nivelului de trai in mediul urban;
- Asigurarea bazei materiale si umane pentru realizarea educatiei ecologice;
- Identificarea zonelor geografice și a sectoarelor economice, vulnerabile la efectele negative ale fenomenelor meteorologice extreme, precum și estimarea măsurilor ce se impun

CAPITOLUL 6. PLANUL DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR

6.1. ELABORAREA PLANULUI DE IMPLEMENTARE

Planul de Implementare a Acțiunilor a fost elaborat, ca o prima etapă, pentru acțiunile identificate a fi posibile pentru soluționarea problemelor prioritare de mediu (conform listei de prioritizare). Acesta conține, pentru fiecare acțiune posibilă ce conduce la soluționarea unei probleme individuale de mediu, următoarele elemente:

- . partile (instituii, organizații, grupuri) responsabile privind implementarea acțiunilor;
- . partile (grupuri, instituii, organizații sau alte entități) care realizează supravegherea și cooperarea în implementarea acțiunilor;
- . termenele de finalizare a acțiunilor;
- . sursele de finanțare posibile pentru implementarea acțiunilor.

În continuare se prezintă, în detaliu, Planul de Implementare a Acțiunilor pentru problemele prioritare identificate în Județul Covasna.

6.2. MATRICILE-PLAN DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR DE MEDIU PRIORITARE

Tabelul 42. Matrice – plan implementare pentru problema – Poluarea apelor de suprafață

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1 - Poluarea apelor de suprafață datorită evacuărilor de ape uzate menajere insuficient epurate / neepurate și a rețelei de canalizare insuficiente sau inexistente (rural/urban)	1.1.Reducerea poluării apelor de suprafață datorită evacuării de ape uzate menajere insuficient epurate / neepurate și a rețelei de canalizare insuficiente sau inexistente (rural/urban)	1.1.1.Reabilitare a și extinderea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare existente	1.1.1.1. a)Racordarea gospodăriilor din mediul urban în procent de 90 % la rețeaua de canalizare colectivă. b)Includerea calității efluentului în limitele autorizate și conform HG 188/2002, modificat cu HG 352/2005 pana in 2015	-Nr de gospodării racordate la canalizarea colectivă/ nr. total gospodării din mediul urban	1. Reabilitare/extindere stație de epurare în municipiul Sf.Gheorghe	Cons.Județean Primăria Sf.Gheorghe	2014	FC/ SP
				2. Extindere rețea canalizare cu 11 km–Tg. Secuiesc	Cons.Județean Primăria Tg.secuiesc	2013	FC/ SP	
				3. Reabilitare/extindere/modernizare stație de epurare în municipiul Tg.Secuiesc (epurare terciara)	Consiliul Județean Primăria Tg.secuiesc	2013	FC/ SP	
				4. Extindere rețea canalizare cu 10 km–Covasna	Cons.Județean Primăria Covasna	2013	FC/SP	
				5. Reabilitare/extindere/modernizare stație de epurare în Covasna (epurare terciara)	Cons.Județean Primăria Covasna	2015	FC/ SP	
				6. Extindere rețea canalizare cu 4 km–Baraolt	Cons.Județean Primăria Baraolt	2013	FC/ SP	
				7. Extindere/modernizare stație de epurare Baraolt (epurare terciara)	Cons.Județean Primăria Baraolt	2015	FC/ SP	
				8. Extindere rețea canalizare cu 5km in N si 5 km in Est in Int. Buzaului	Cons.Județean Primăria Int.Buzaului	2013	FC/ SP	
				9. Reabilitare/extindere/retehnologizare stație de epurare Int.Buz. (epurare terciara)	Cons. Județean Primăria Int.Buzaului	2015	FC/ SP	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
				Nr măsuri realizate	10. Implementarea măsurilor din Planurile de Management pentru Bazinele Hidrografice Olt și Buzău– secțiunea privind gestiunea apelor uzate menajere	DA Olt Da Buzău, Bacau SGA Sf.Gheorghe	2013	SP
			1.1.1.2. a. Colectare/ tratate ape uzate menajere în peste 50% din localități rurale până în 2018 -b. Incadrarea calității efluentului în limitele HG 188/2002, modificat cu HG 352/2005	a. Nr de localități care și-au construit rețele de canalizare / nr. localități rurale din județ	11. Construire rețele de canalizare și stații de epurare biologică în localitățile: Arcuș, Barcani, Bățanii Mari, Belin, Bixad, Bodoc, Brăduț-Doboșeni, Cernat, Chichiș, Dobârlău Ghelița, Ghidfalău, Hăghig, Lemnia, Malnaș-Malnaș Băi, Moacșa, Ojdula, Poian, Reci, Sânzieni, Turia, Araci, Vârghiș, Zagon, Zăbala.	Consiliul Județean; Consiliile Locale	2018	SP/FC/FG /AS
2 - Poluarea apelor de suprafață datorită deversărilor de ape uzate insuficient epurate din unitati industriale, comerciale, etc.	2.1. Eliminarea poluării apelor de suprafață datorată evacuării apelor industriale	2.1.1.Imbunătățirea categoriei de calitate a cursului de apă receptor.	2.1.1.1. Incadrarea concentrațiilor de poluanți în limitele prevăzute de HG 188/2002 modificat cu HG 352/2005 sau documentele de autorizare	Valoarea indicatorilor de calitate ai apelor evacuate. Nr măsuri realizate	12. Controlul implementării măsurilor conținute în actele de reglementare ale obiectivelor din care sunt evacuate ape uzate in emisar	APM Garda de Mediu	Perma nent	-
	2.2. Monitorizarea calității apei de suprafață	2.2.1. Monitorizare cursuri de apă, lacuri	2.2.1.1. Extinderea rețelei de monitorizare	Nr. secțiuni de control noi pentru monitorizarea nutrienților	13. Extinderea monitorizării cursurilor de apă și lacurilor in zonele vulnerabile	APM SGA	Perma nent	SP

Tablelul 43. Matrice – plan implementare pentru problema – Poluare sol și apă subterană

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Poluarea cu nitrati a solului și a apelor subterane cauzată de activități agricole și zootehnice	1.1. Reducerea poluării cu nitrati cauzată de activități agricole și zootehnice	1.1.1. Îmbunătățirea calității solului și apei subterane prin prevenirea poluării cu nitrati	1.1.1.1. Creșterea nr. de gospodării rurale și ferme de creștere animale care dețin platforme adecvate de stocare a gunoierului de grajd și a dejecțiilor lichide	Nr. platforme conforme existente	14. Reabilitarea/constructia platformelor pentru depozitarea gunoierului de grajd și dejecțiilor lichide - Construcție platforma dejecții com. Ozun - Construcție platforma dejecții com. Cernat	Primăria Ozun, Primăria Cernat, alte Primării Fermieri	2013	SP/SA
			1.1.1.2. Implementarea planului de acțiune pentru zonele vulnerabile	Suprafață reabilitată (ha)	15. Reabilitare zone vulnerabile: Cernat- 10668 ha Borosneu – 8129 ha Dobarlau – 1844 ha Ozun – 14573 ha	DADR	2013	
2. Afectarea solului datorită folosirii neraționale a îngrășămintelor naturale și chimice, pesticidelor, a	2.1. Diminuarea poluării solului / apei subterane datorită utilizării îngrășămintelor și pesticidelor în agricultură.	2.1.1. Controlul riguros al cantităților și calității îngrășămintelor și pesticidelor utilizate în agricultură.	2.1.1.1. Promovarea practicilor agricole durabile (ecologice)	Concentrațiile de nutrienți în sol și apă freatică. Concentrația de pesticide în apă freatică.	16. Controlul riguros al dozelor și modalităților de aplicare a produselor fitosanitare	D.A.D.R.	Permanent	SP/SA

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
poluărilor istorice		2.1.2. Îmbunătățirea gradului de cunoaștere de către fermieri a efectelor utilizării iraționale a îngrășămintelor	2.1.2.1 Educarea și conștientizarea fermierilor	Procent de populație informată	17. Derularea unor campanii de informare asupra riscurilor utilizării în exces a îngrășămintelor și pesticidelor vizând în principal locuitorii mediului rural.	A.P.M. D.A.D.R. Inspectoratul Fitosanitar	Permanent	SP/SA
3. Afectarea suprafețelor de teren și a calității solului ca urmare a exploatării resurselor minerale	3.1.Reducerea degradării / poluării solului și a apei subterane datorate activităților de exploatare minieră.	3.1.1. Reducerea degradării solului prin activități de decopertare, excavare, depozitare a maselor de material.	3.1.1.1. Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate.	Procentul suprafețelor de terenuri reabilitate din suprafețele de terenuri degradate	18. Redarea in circuit a terenurilor degradate la carierele de andezit, nisip, lignit	Agentii economici A.P.M.	2014	SP/SA

Tabelul 44. Matrice – plan implementare pentru problema – Gestiunea deseurilor

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Gestiunea necorespunzătoare a deseurilor in jud. Covasna	1.1 Dezvoltarea unui sistem integrat de gestiune a deseurilor	1.1.1. Implementarea Planului Judetean de Gestiune a Deseurilor	1.1.1.1. Constructia depozitului si a statiilor de transfer precum si închiderea depozitelor urbane/rurale de deseuri menajere neecologice	-Nr. depozite neconforme inchise - % realizare lucrari din ce s-a propus	19. Inchiderea depozitului de gunoi al orasului Int. Buzaului	Primaria Int. Buzaului Operator depozit	2013	SP/ PHARE
					20. Inchiderea depozitului de gunoi al orasului Covasna	CJ, Primaria Covasna Operator depozit	2013	SP/ FC
					21. Inchidere depozit de gunoi al orasului Tg. Secuiesc si constructie statie de transfer pentru zona Tg. Secuiesc-Covasna	CJ, Primaria Tg. Secuiesc, Primaria Covasna Operator depozit	2013	SP/FC/ FM
					22. Inchidere depozit de gunoi al orasului Sf. Gheorghe	CJ, Primaria Operator depozit Sf.Gheorghe	2014	SP/FC/ FM
					23. Constructie centru integrat de management al deșeurilor incluzând prima celulă a depozitului ecologic zonal, platformă tehnologică, stație de sortare și stație de compostare	CJ Consilii locale	2013	SP/FC
			1.1.1.2. Reducerea cantitatii de deseuri biodegradabile depozitate la 50% din cantitatea	-Nr. localitati care au dezvoltat sisteme de colectare selectiva la sursa a deseurilor biodegradabile - nr. statii/	24. Studierea si elaborarea de proiecte pentru dezvoltarea unor sisteme viabile de colectare selectiva la sursa si compostare a deseurilor biodegradabile municipale, urbane si comunale depozitate	Consilii Locale	2013	SP/FC/ PHARE

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
			depozitata in anul 1995	platforme de compostare construite - % deseuri biodegradabile compostate	25. Implementarea sistemelor optime de colectare selectiva la sursa si compostare a deseurilor biodegradabile municipale, urbane si comunale depozitate în vederea reducerii la 50% din cantitatea totala produsa in 1995 (costructie statii de compostare, compostare in gospodarii, etc.)	Consilii Locale	2013	SP/FC/ PHARES
			1.1.1.3. Extinderea zonelor deservite de servicii de salubritate (extinderea colectarii deseurilor municipale)	% extindere colectare anuala	26. Asigurarea colectarii 100% a deseurilor municipale din zonele urbane	Cons. Locale Operatori salubritate	2012	SP/FC/ SA
					27. Asigurarea colectarii a 100% din deseurile municipale din zonele rurale	Cons. Locale Operatori salubritate	2012	SP/FC/ SA
			1.1.1.4. Cresterea coeficientului de colectare selectiva la 50% in mediul urban si 20% in mediul rural, pana in 2012	- nr. containere pt. deseuri periculoase achizitionate Nr.puncte de precolectare selectiva Nr. localitati rurale in care	28. Separarea fluxurilor de deseuri periculoase de cele nepericuloase din deseurile menajere (dotare/amplasare containere pentru deseuri periculoase in punctele de colectare)	Operatori de salubritate Cons. Locale ale oraselor	2012	SP/AS
					29. Dezvoltarea a unui sistem de colectare selectiva a deseurilor reciclabile si actiuni de popularizare in mediul rural	Operatori de salubritate Cons. Locale	2012	AFM

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
				este organizata colectarea selectiva	30. Realizarea unui depozit de deseuri inerte cu statie de sortare si tratare in Sf.Gheorghe	Operatori de salubritate Sf.Gheorghe	2015	AFM
					31. Amenajare puncte de precolectare selectiva a deseurilor în orasele Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzaului	CJ, Cons. Locale Operatori de salubritate	2012	SP/ PHARE / FC
					32. Organizarea corespunzatoare a serviciilor de colectare selectiva în toate localitatile rurale ale judetului Covasna	Consilii Locale Operatori de salubritate	2012	SP/FC/ SA
			1.1.1.5.	-cantitati deseuri ambalaje colectate/ valorificate anual	33. Colectarea/ valorificarea deseurilor de ambalaje in institutiile publice, la sedii firmelor, asociatiilor, fundatiilor, etc.	Toate institutiile publice din judet, agenti economici, ONG-uri	Perma- nent	SP/SA
				- Nr. Localitati care au organizat sisteme de colectare selectiva	34. Organizarea unui sistem de colectare selectiva a deseurilor de ambalaje de la populatie, pe tipuri de deseuri (hartie, PET, metal, lemn, sticla, etc)	Consilii Locale Operatori de salubritate	2013	SP/FC/ SA
			1.1.1.6.	- cantitati deseuri voluminoase colectate - nr. puncte de colectare infiintate	35. Amenajare puncte de colectare deseuri voluminoase in orasele din judet.	Consilii Locale Operatori Salubritate	2013	SP/SA
				Atingerea obiectivelor de valorificare sau incinerare in instalatii de incinerare cu recuperare de energie si respectiv a tinteii de reciclare anuala a deseurilor de ambalaje , conform HG 621/2005				
				Introducerea sistemului de colectare a deseurilor voluminoase (mobila, etc.)				

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
			1.1.1.7. Cresterea eficientei tratării și eliminării namolurilor provenite de la stațiile de epurare	-Suprafete de teren acoperite (ha)	36. Utilizarea namolului în agricultura ca fertilizant sau amendament agricol, pentru reabilitarea terenurilor degradate și acoperirea depozitelor de gunoi existente cu respectarea condițiilor legislative în vigoare	Proprietari terenuri agricole APM Primarii Operatori rampe de gunoi	Permanenent	SP
			1.1.1.8. Implementarea sistemului de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE)	-cantități DEEE colectate/an	37. Colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru atingerea țintei de 4kg/loc	Consilii Locale Agenți economici producători/colectori	2012	SP/SA
			1.1.1.9. Reducerea cantităților de deșeuri, luând în considerare masa medie la gol conform măsurilor și acțiunilor din H.G. 2406/ 2004 privind gestionarea vehiculelor scoase din uz	- % de valorificare din cantitatea de VSU colectate	38. Dotarea agenților economici care colectează/ reciclează Vehicule Scoase din Uz cu echipamente necesare pentru atingerea obiectivelor de reutilizare și valorificarea a cel puțin 85 % din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980 și a cel puțin 80% din masa vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980.	Agenți economici colectori/valorificatori de VSU autorizați	Permanenent	SP/SA

Tabelul 45. Matrice – plan implementare pentru problema – Cantitatea și calitatea apei potabile

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Grad scăzut de accesibilitate la apă potabilă din surse controlate	1.1. Îmbunătățirea accesului la infrastructura de apă	1.1.1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii existente de alimentare cu apă în mediul urban	1.1.1.1. Asigurarea cantității și calității apei potabile conform Legii nr. 458/2002, modific. Si completată cu L.311/ 2004	a. Nr. persoane (gospodării) deservite/nr. total persoane (gospodării) pe localitate b. Km de rețea reabilitată c. Km de rețea nou înființată	39. Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă	Consiliul Județean Consilii Locale	2011	FC/SP/ AS
			1.1.1.2. Reducerea pierderilor pe rețea	-% grad asigurare cu contoare -nr. echipamente achiziționate	40. Asigurarea contorizării 100% a consumului de apă în orasele Covasna, Baraolt si Int. Buzaului 41. Dotarea cu echipamente pentru detectarea pierderilor de apă	Gospodariile Locale Gospodariile Locale Tg. Secuiesc, Covasna, Baraolt si Int. Buzaului	2013 2013	SP SP
		1.1.2. Inființarea de sisteme de alimentare cu apă în zona rurala	1.1.2.1. Racordarea consumatorilor din gospodăriile rurale la sistemele centralizate de alimentare cu apă potabila în procent de 40 %	Nr. gospodării alimentate în sistem centralizat/ nr. total gospodării din mediul rural	42. Derularea lucrărilor de construcție și înființare de sisteme de alimentare cu apă în spațiul rural	Consiliul Județean Consilii Locale	2015	SP/FC/FG /AS
		1.2. Asigurarea stării de sanatate a locuitorilor	1.2.1. Îmbunătățirea calității apei potabile tratate	1.2.1.1. Asigurarea calității apei potabile	Valoarea indicatorilor de calitate ai apei potabile	43. Reabilitare statii tratare Tg.Secuiesc si Baraolt	Cons.Județean Primăria Tg.Secuiesc Primăria Baraolt	2015

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
			conform Legii nr. 458/2002, modific. și completată cu L.311/ 2004	Laboratoare înfiintate/modernizate	44. Dotarea corespunzătoare a laboratoarelor de la stațiile de tratare apă; trecerea la monitorizare și dozare automată; Înfiintare laboratoare de analize bacteriologice	Operator regional SC GOS COM SA Sf.Gheorghe Operator Baraolt	2013	SP/AS
					45. Monitorizarea strictă a calității apei tratate	Operatorii de apă, DSP	Permanenț	SP/AS
		1.2.2. Asigurarea și respectarea zonelor de protecție sanitară din zona captărilor de apă.(cf. HG 930/2005)	1.2.2.1. Conservarea calității naturale a surselor de apă astfel încât apa să poată fi tratată cu costuri suplimentare minime.	Nr. de zone de protecție sanitară instituite/reabilitate	46. Instituirea/reabilitarea zonelor de protecție cu regim sever în jurul fronturilor de captare și a prizelor de apă destinată prelevării de apă potabilă	Consilii locale Proprietarii captărilor Operatori utilitati	Permanenț	SP/SA
2. Insuficiența protecție a apelor minerale	2.1. Conservarea calității naturale a surselor de ape minerale	2.1.1 Respectarea regulamentelor de protecție și calitate a apelor minerale	2.1.1.1. Asigurarea zonelor de protecție cu regim sever pentru zăcămintele de ape minerale.	Valorile indicatori fizico-chimici ai apelor minerale exploatate.	47. Instituirea/reabilitarea zonelor de protecție cu regim sever aferente zăcămintelor de ape minerale din județ	Concesionarii zăcămintelor SNAM	Permanenț	SP/SA
			2.1.1.2. Protecția izvoarelor de apă minerală	Nr. izvoare reabilitate Nr. containere amplasate	48. Igienizarea zonelor din jurul izvoarelor de apă minerală și amenajarea lor; amplasarea de containere pentru PET-uri în localitățile în care sunt izvoare de apă minerală	Consilii Locale	Permanenț	SP SA

Tabelul 46. Matrice – plan implementare pentru problema – Managementul spațiului urban

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Spații verzi insuficient întreținute/lipsa zonelor verzi amenajate	1.1. Conservarea /extinderea suprafețelor de spațiu verde	1.1.1. Respectarea normelor de alocare a suprafeței de spațiu verde / locuitor conform Ordinului MS nr.536/1997	1.1.1.1. Reabilitarea spațiilor verzi intraurbane și periurbane degradate și extinderea zonelor verzi amenajate	- mp spațiu verde/locuitor - registre spații verzi și arbori	49. Înființarea registrului spațiilor verzi și al arborilor din intravilan orase.	Primăriile oraselor	2013	SP
					50. Execuție lucrări de reabilitare/extindere a spațiilor verzi pentru asigurarea unui spațiu verde de 26 mp/locuitor, din terenul intravilan	CJ, Primării	2013	SP/ SA
2. Poluarea fonica și atmosferică din orase	2.1. Îmbunătățirea calității vieții în mediul urban	2.1.1. Diminuarea impactului poluării fonice și atmosferice	2.1.1.1. Reducerea intensității traficului rutier de tranzit în spațiul urban	Nr. proiecte Nr. drumuri de centura executate	51. Proiectarea și realizarea drumurilor de centura pentru orasele Sf. Gheorghe Tg. Secuiesc, Baraolt și Covasna	Cons.Judetean Cons.Loc. Sf. Gheorghe, Baraolt, Secuiesc, Covasna	2013	SP/SA
					52. Reînnoirea parcurilor auto de transport local din orasele Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzaului	Societățile de transport local Primăriile oraselor	2013	SP/AS
					53. Reabilitarea strazilor și trotuarelor din municipiul Sf. Gheorghe 54. Modernizare/reabilitare strazi în orasul Covasna 55. Modernizare drumuri orasenesti in Int. Buzaului 56. Dotarea cu utilaje specifice pentru curățarea/spalarea strazilor	Primăria Sf. Gheorghe	2013	SP/AS
						Cons. Loc. Covasna	2013	SP/SA
						Primăria Int. Buzaului	2013	SP/SA
Toate primăriile oraselor	2013	SP/AS						

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
			2.1.1.4. Asigurarea de bariere fonice între zone industriale și zone de locuit unde nu sunt prevăzute zone tampon	- m bariere executate	57. Identificarea și construirea de bariere fonice între zone industriale și zone de locuit unde nu sunt prevăzute zone tampon	Primăriile orașelor	2015	SP/alte surse
3. Poluare estetică datorată aspectului exterior al clădirilor (în special blocurile de locuit)	3.1. Îmbunătățirea calității vieții în mediul urban	3.1.1. Îmbunătățirea esteticii urbane	3.1.1.1. Reabilitarea fațadei clădirilor	Nr. clădiri reabilite	58. Reparare fațadă clădiri combinată cu reabilitarea termică	Primării	2013	SP/Alte surse
4. Inmultirea cainilor vagabonzi din zonele urbane	4.1. Îmbunătățirea calității vieții în mediul urban	4.1.1. Prevenirea riscurilor de transmitere a bolilor	4.1.1.1. Reducerea nr. de caini vagabonzi	Servicii înființate	59. Înființarea unui-serviciu de hingheri	CJ, Primarii, DSV	2013	SP/SA
5. Extinderea intravilanului	5.1. Elaborarea unei strategii sectoriale județene de amenajare a teritoriului și urbanism	5.1.1. Frânarea extinderii în intravilanului	5.1.1.1. Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean până cel târziu anul 2008	Nr. posturi ocupate Nr. PUG + RLU elaborate/actualizate	60. Urgentarea ocupării posturilor de responsabil cu activități de urbanism la nivelul comunelor și descentralizarea activității	Consilii locale CJ	2013	SP
					61. Actualizare PUG localități	Consilii locale	2015	SP

Tabel 47. Matrice – plan implementare pentru problema – Turism și agrement

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Administrarea necorespunzătoare a potențialului turistic existent	1.1. Diminuarea impactului turismului asupra factorilor de mediu	1.1.1. Dezvoltarea turismului și agrementului în condițiile unui impact minim asupra mediului	1.1.1.1. Identificarea arealelor cu funcții turistice și de agrement și reabilitarea stațiilor din județ	Nr. areale noi identificate	62. Identificarea, delimitarea și amenajarea corespunzătoare a noi zone de agrement pentru practicarea turismului ecologic inclusiv a celor stabilite prin Hotărârea CJ nr. 73/2006	CJ, Primarii	2012	SP/SA
				Lucrări de reabilitare executate	63. Reabilitarea stațiilor balneo-climaterice Malnas, Valcele și a băilor tradiționale din Turia, Pădureni, Cernat și Mărtănuș	CJ, Primarii	2015	SP/SA
					64. Reabilitare trasee turistice și a infrastructurii de turism (inclusiv cai ferate forestiere, clădiri istorice) în zonele Covasna, Comandau, Baraolt, Valea Oltului; reabilitarea traseelor turistice montane.	CJ, Primaria Covasna, Primaria Comandau	2015	SP/SA
					65. Identificare și amenajarea zonelor de recreere în vecinătatea spațiului urban (municipii și orașe)	CJ, Primării orașe și municipii	2013	SP/SA
			1.1.1.2. Promovarea turismului ecologic în județul Covasna	Nr. acțiuni/activități întreprinse	66. Actualizare program județean de promovare a turismului ecologic	CJ, Prefectura	2013	SP/SA
					67. Realizarea de materiale informativ – educative pentru promovarea turismului ecologic	CJ, Prefectura	Permanent	SP/SA
					68. Promovarea turismului ecologic în arii protejate	Custozi, Primării, CJ	2013	
			1.1.1.3. Amenajarea ariilor naturale protejate în vederea includerii lor în circuitul turistic	Nr. obiective realizate	69. Realizare de poteci de studiu, amenajare de locuri de agrement, locuri de observare a vieții animalelor	CJ, Primării, Custozi	2013	SP/SA

Tabelul 48. Matrice – plan implementare pentru problema – Protecția Naturii și Conservarea Biodiversității

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Administrarea ariilor protejate și implementarea planurilor de management a ariilor protejate	1.1. Asigurarea unui management corespunzător al capitalului natural.	1.1.1. Eficientizarea structurilor administrative pentru ariile protejate	a) Implementarea obiectivelor de management specifice categoriilor de arii protejate (după IUCN)	a) Gradul de atribuire a administrării / custodiei ariilor protejate din județ	70. Atragerea membrilor comunităților locale, ONG-urilor pentru susținerea activităților de administrare / custodie a ariilor protejate.	CJ APM ONG CL Custozii de arii protejate	Perma- nent	SP/SA
			b) Finalizarea planurilor de management.	b) Nr. documentatii predate la Academie	71. Pregătirea documentației pentru declararea de noi arii protejate și înaintarea acestora la Academia Română în zonele în care se constată necesitatea înființării acestora.			
			c) Conservarea resurselor naturale cuprinse în perimetrul acestor rezervații.	c) Nr. planuri de management elaborate	72. Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru fiecare arie protejată.			
			d) Inventarierea efectivelor speciilor de	d) Gradul de implementare al planurilor de management e) Baza de date cu speciile inventariate	73. Atragerea suportului financiar pentru implementarea prevederilor din planurile de management			
			e) Importanța comunitară	f) Nr. arii declarate	74. Identificarea, cartarea și declararea de arii naturale protejate de interes local			

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
2. Insuficienta informare si promovare a rețelei NATURA 2000	2.1. Implementarea NATURA 2000	2.1.1. Conservarea naturii în siturile Natura 2000	2.1.1.1. Management corespunzător al siturilor de importanță comunitară	Nr. proiecte implementate – minim 1 proiect pe sit.	75. Identificarea și obținerea sprijinului instituțional pentru managementul siturilor Natura 2000 (control, instruire, dezvoltarea capacității instituționale, pregătirea studiilor științifice, a inventarelor, cartografierea, pregătirea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și a planurilor de acțiune pentru protecția și conservarea speciilor de interes comunitar, activități de conștientizare și educație de mediu)	CJ APM ONG CL Custozi de arii protejate	2013	SA
				Investiții realizate	76. Investiții pentru sprijinirea reconstrucției naturale, protecția și conservarea habitatelor și a speciilor, dezvoltarea infrastructurii (construirea și dotarea sediilor administrațiilor rezervațiilor, construire centre de informare și vizitare etc) și achiziționarea terenurilor necesare pentru managementul adecvat în vederea conservării naturii, în zonele din cadrul rețelei Natura 2000	CJ APM ONG CL Custozi de arii protejate	2013	SP/SA
				Nr. rapoarte privind monitorizarea – minim 1 raport la doi ani/sit	77. Monitorizarea habitatelor naturale protejate și a speciilor salbatice.	CJ APM ONG CL Custozi de arii protejate	2013	SP/SA

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
			2.1.1.2. Creșterea gradului de educare și informare a publicului privind NATURA 2000	Nr. acțiuni de informare și educare realizate – minim 2 acțiuni/an/pe sit	78. Instruirea și constientizarea publicului	Custozi de arii protejate APM ONG CJ	Permanent	SP
3. Daunele provocate de animale gospodăriilor, culturilor, investițiilor	3.1. Menținerea daunelor la un nivel acceptabil pentru comunitățile locale	3.1.1. Reducerea pagubelor provocate de animale sălbatice	3.1.1.1. Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de menținere a pagubelor la un nivel scăzut	Reducerea anuală a pagubelor cu 5% față de anul precedent	79. Identificarea zonelor de risc pentru apariția daunelor provocate de castor și implementarea unor măsuri de protecție	SGA, ANIF, APM, Custozi AP Primării ICAS BV	2013	
					80. Promovarea tehnicilor moderne pentru diminuarea pagubelor provocate de carnivore mari și mistreț	Gestionari fonduri cinegetice Custozi AP APM GNM ITRSV		
4. Utilizarea resurselor forestiere	4.1. Creșterea rolului padurilor în asigurarea serviciilor capitalului natural (purificarea aerului, menținerea climatului, controlul hidrologic etc.)	4.1.1. Menținerea echilibrului ecosistemelor forestiere	4.1.1.1. Eliminarea practicilor abuzive de exploatare a padurilor	Nr. controale efectuate	81. Urmărirea respectării regimului silvic de gospodărire a padurilor.	ITRSV GNM Directia Silvica	Permanent	SP
				Nr. ocoale silvice certificate	82. Promovarea introducerii sistemului de certificare a managementului pădurilor	Ocoale silvice private, Directia Silvica	2013	
			4.1.1.2. Reimpdurirea terenurilor de pe care s-a exploatat masa lemnoasă	Suprafața împdurită (ha)	83. Plantare de arbori din specii specifice ecosistemelor respective pe toate ariile care au fost supuse exploatarei	Directia Silvica Ocoale Silvice Primării Composesorate	Permanent	SP/SA

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
			4.1.1.3. Dezvoltarea fondului forestier cu 500 ha până în 2013	Suprafața împadurită (ha)	84. Regenare artificială a unor suprafețe de teren și schimbarea categoriei funcționale ale acestora - împadurire terenuri degradate și/sau agricole	Direcția Silvică Ocoale Silvice Primării Composesorate ITRSV	2006-2013	SP/SA
			4.1.1.4 Modernizare/reabilitare drumuri forestiere	Km modernizați/reabilitați	85. Modernizarea/reabilitarea drumurilor forestiere	Primării, Composesorate, Asociații de proprietari, Direcția Silvică	Permanenț	

Tabelul 49. Matrice – plan implementare pentru problema – Educație ecologica

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finantare
1. Insuficiențe privind educatia ecologica/ informarea/ constientizarea la nivelul comunitatii	1.1. Cresterea gradului de constientizare/ educare si implicare a publicului în probleme legate de îmbunatatirea calitatii mediului înconjurator	1.1.1. Informarea publicului privind legislatia/activitatile în domeniul protectiei mediului	1.1.1.1. Asigurarea unui minim de informare obiectiva a publicului	Nr. proiecte realizate	86. Initierea si derularea de proiecte de constientizare a publicului în domeniul protectiei mediului si legislatiei de mediu	APM, ONG, Inspectorat Scolar	Permanenent	SP/SA
				Nr. localitati cuprinse în campanie	87. Campanii de informare a comunitatilor cu privire la starea calitatii mediului si probleme specifice	APM, ONG, Inspectorat Scolar	Permanenent	SP/SA
				Nr. comunitati vizate	88. Informari periodice in mass media si organizarea de simpozioane si conferinte cu problematica de mediu	APM, ONG, Inspectorat Scolar	Permanenent	SP/SA
				Nr. întâlniri/conferinte/simpozioane	89. Implementarea unor programe de constientizare a populației pentru utilizarea corespunzătoare a zonele de agrement, organizarea de patrute pentru constientizare, inclusiv prin utilizarea de mijloace media.	CJ, Primării, APM, GNM, Custozii, Agenti economici	Permanenent	SP/SA
		Nr. aparitii mass media	90. Includerea în curricula scolara de teme si actiuni vizând educatia ecologica la toate nivelele (prescolar – liceal). Preluarea programului Green Pack realizat de Regional Environmental Center Ungaria	APM Inspectorate Scolare Judetene	Permanenent	SP/SA		
							1.1.2. Educatie ecologica eficienta la nivelul populatiei scolare	1.1.2.1. Asigurarea de cursuri de educatie in unitatile si taberele scolare

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
		1.1.3. Conștientizarea elevilor și a publicului privind necesitatea economisirii apei, conservarea resurselor de apă și prevenirea și combaterea deșertificării și a fenomenului de schimbări climatice	1.1.3.1. Implicarea specialiștilor, elevilor	Nr. participanți	92. Utilizarea modulelor e-learning, create în proiectul Water CoRe pentru informarea și educarea elevilor și a altor factori interesați	APM Covasna	2014	SP/Alte surse
					93. Derulare campanii pentru informare după modelul proiectului Aqua, risparmio vitale (Water, vital saving) din regiunea Emilia Romagna identificat în Manualul cu Bune Practici	APM Covasna	2014	SP/Alte surse

Tabelul 50. Matrice – plan implementare pentru problema – Poluarea atmosferei

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Menținerea calitatii corespunzătoare a aerului ambiental	1.1. Îmbunătățirea calitatii aerului ambiental	1.1.1. Reducerea poluării datorate traficului rutier	1.1.1. Reducerea concentrațiilor de PM ₁₀ în mediul ambiental până în 2013	- km drum reabilitat - nivel concentrații PM ₁₀	94. Reabilitare drumuri județene/naționale	Consiliul Județean Drumuri Naționale	2013	SP/AS
		1.1.2. Reducerea poluării atmosferice datorate activităților industriale	1.1.2.1. Incadrarea emisiilor de noxe de la instalațiile agentilor economici în limitele prevăzute de Ordinul MAPPM 462/1993, completat cu Ord. MAPM 592/2002	Valorile indicatorilor pentru care sunt prevăzute limite la emisie în OM 462/1993 completat cu Ord. MAPM 592/2002	95. Modernizarea tehnologiilor societăților care exploatează/prelucrează piatra, nisip, carbune cu respectarea prevederilor impuse prin autorizația de mediu	Agenti economici APM	Permanent	SP/SA
					96. Dotarea unităților de prelucrare lemn și a altor unități industriale cu instalații de filtrare a aerului.	Agenti economici APM	Permanent	SP/SA
					97. Dotarea cu aparatură de măsurare a emisiilor în atmosferă.	Agenti economici APM	Permanent	SP/SA

Tabelul 51. Matrice – plan implementare pentru problema – Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Existența de zone expuse riscului la inundație, eroziune și alunecări de teren	1.1. Protejarea obiectivelor socio-economice	1.1.1. Implementarea sistemelor de consolidare / stabilizare a perimetrelor cu alunecări de teren active și eroziuni de suprafață	1.1.1.1. Diminuarea suprafețelor de teren afectate de alunecări de teren și eroziuni de suprafață	Suprafețe de teren stabilizate (ha)	98. Elaborarea și implementarea programelor județene de stabilizare a alunecărilor de teren active prin împădurirea terenurilor degradate și realizarea sistemelor hidrotehnice de colectare a apelor pluviale în zonele cu stabilitate redusă a terenului	Inspectorat pt. Situatii de Urgenta Consilii Locale	Permanenent	SP/SA
				Suprafete reabilitate (ha)	99. Executarea de lucrări de reabilitare a suprafețelor afectate de eroziune si alunecari de teren	Consilii locale Directia Silvica Ocoale silvice private	Permanenent	Buget de stat
		1.1.2. Reducerea riscului la inundații, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc	1.1.2.1. Reducerea suprafețelor afectate de inundații	Km de cursuri de apa amenajate	100. Realizare de indiguiri, regularizari, decolmatari, combatere eroziune maluri	Consilii locale SGA	Permanenent	Buget de stat
2. Existenta suprafetelor afectate de inundații	2.1. Diminuarea riscului datorat inundațiilor	Reducerea suprafețelor afectate de inundații	Crestere grad de siguranta lucrari	Nr lucrari	101. Reabilitare acumulare Moacs Padureni – 1 buc 2. Reabilitare dig Covasna-Aninoasa – 21 km dig	ANIF	2014	Buget de stat
3. Existenta terenurilor cu exces de umiditate	3.1. Eliminarea excesului de umiditate de pe terenuri	3.1.1. Cresterea suprafețelor de terenuri agricole si de terenuri destinate construirii	3.1.1.1. Refacerea terenurilor agricole afectate de exces de umiditate	- suprafete teren redade in circuit	102. Eliminarea excesului de umiditate prin lucrari de asanare	ANIF	2012	Bugetul de stat
					103. Completarea lucrărilor de desecare zona Pachia – 300 ha	ANIF	2014	Bugetul de stat

Tabelul 52. Matrice – plan implementare pentru problema –Sănătatea populației

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finanțare
1. Educație deficitara a populației privind un mod de viață sanatos	1.1. Îmbunătățirea stării de sănătate prin creșterea gradului de educație în rândul populației	1.1.1. Informarea populației privind impactul Comportamentelor nesănătose	1.1.1.1. Schimbarea atitudinilor și deprinderilor nesănătose în colectivitățile de copii și de tineri	-Numarul și tipul acțiunilor informative	104. Desfășurarea unor programe pentru promovarea unui stil de viață sanatos	Directia de Sanatate Publica	Permanenț	

Tabelul 53. Matrice – plan implementare pentru problema - Intarirea capacitatii autoritatilor locale pentru gestionarea schimbărilor climatice

Problema	Obiectiv general	Obiectiv specific	Țintă	Indicator	Acțiune	Responsabili de implementare	Termen	Sursa de finantare
1. Insuficienta capacitate instituțională pentru rezolvarea problemelor legate de fenomenul schimbărilor climatice	1.1. Creșterea capacității autorităților care gestionează aspecte legate de fenomenul schimbărilor climatice	1.1. 1. Identificarea și accesarea de surse de finanțare pentru proiecte de dezvoltare a resursei umane și de schimb de experiență internațională	1.1.1.1. Creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului implicat în gestionarea problematicei schimbărilor climatice	- nr. Proiecte identificate - nr. Proiecte în care s-au implicat - nr. Persoane instruite	105. Identificarea și implementarea de proiecte pe tematica schimbărilor climatice, inclusiv proiecte de cercetare	Instituții Primăriei CJ	Permanent	SP/Alte surse
					106. Dezvoltarea cooperării internaționale și schimb de experiență în domeniu	Instituții Primăriei CJ	Permanent	SP/Alte surse
					107. Cooperarea instituțiilor/ autorităților în vederea integrării problematicei schimbărilor climatice în stabilirea strategiilor de dezvoltare sectorială și promovarea tehnologiilor cu eficiență de mediu;	Instituții Primăriei CJ	2014	SP

CAPITOLUL 7. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA REZULTATELOR

7.1. ELABORAREA PLANULUI DE MONITORIZARE ȘI DE EVALUARE

Un sistem de monitorizare și de evaluare eficient are o contribuție deosebit de importantă la atingerea obiectivelor și tintelor de mediu. Baza pentru monitorizarea PLAM și pentru cuantificarea rezultatelor este reprezentată de indicatori, care sunt legați direct de obiectivele și tinte de mediu stabilite în procesul de planificare pentru soluționarea problemelor/aspectelor de mediu din județ.

Implementarea corespunzătoare a Planului Local de Acțiune pentru Mediu în județul Covasna se va face folosind și contribuția elementelor ce rezultă din monitorizarea și evaluarea sa. Procesul de evaluare și monitorizare furnizează informații curente, sistematice care sprijină procesul de implementare.

Procesul de monitorizare și evaluare oferă cadrul pentru:

- compararea eforturilor de implementare cu scopul și obiectivele inițiale
- determinarea progresului făcut pentru obținerea rezultatelor scontate
- determinarea încadrării în schemele de timp propuse în proiect

Obiectivele esențiale ale sistemului de monitorizare sunt:

- verifică implementarea și stabilește revizuirea PLAM
- stabilește echipa de monitorizare și persoana care raportează Comitetului de Coordonare stadiul PLAM
- identifică beneficiarul și beneficiile acțiunilor realizate
- stabilește dacă acțiunile au fost realizate și dacă efectele sunt cele prevăzute.

Toate aceste elemente au roluri corective și preventive astfel încât implementarea PLAM să se facă în condiții de eficiență. Comitetul de Coordonare care are responsabilitatea de implementare a PLAM este recomandabil să desemneze o echipă de monitorizare și evaluare pentru a ajuta la proiectarea modului de abordare a evaluării și la evaluarea rezultatelor proiectului. Această echipă va fi alcătuită din experți în evaluarea proiectelor, agenții responsabile cu furnizarea datelor despre mediu și instituții de implementare, precum și agenți economici care au cerințe de mediu specifice. Echipa de monitorizare și evaluare va colecta date de la fiecare instituție de implementare, aceste informații vor fi folosite ca bază a evaluării eficienței eforturilor de implementare.

În acest fel se va putea aprecia în ce măsură obiectivele au fost atinse, care dintre acțiuni au fost realizate, iar în cazul unor disfuncționalități se poate decide ce intervenții sau ce modificări sunt necesare pentru a atinge scopul propus. Sistemul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor PLAM are trei funcții principale:

- De a verifica faptul că planul de acțiune este în proces de implementare, precum și de a furniza o metodologie de revizuire a PLAM. Fiecare acțiune din PLAM este încredințată spre implementare unei autorități principale, cu o persoană nominalizată care are responsabilitatea de realizare a acestei acțiuni. De asemenea, pentru fiecare acțiune este desemnată o autoritate principală pentru monitorizare, cu o persoană nominalizată. Printre responsabilii de monitorizare pot fi incluși și responsabilii pentru implementare. Responsabilii pentru implementare și pentru monitorizare au responsabilitatea raportării rezultatelor către Comitetul de Coordonare, în vederea revizuirii periodice de către acesta a stadiului de realizare a acțiunilor.

- De a identifica beneficiul anticipat acțiunilor și efectul asupra problemei de mediu respective.
- De a monitoriza atât problema de mediu, cât și efectele acțiunii/acțiunilor pentru soluționarea acesteia, prin măsurarea, urmărirea și evaluarea rezultatelor implementării în vederea obținerii feedback-ului necesar pentru revizuirea și actualizarea PLAM.

Monitorizarea este o activitate complexă. Majoritatea problemelor de mediu se schimbă continuu, fiind influențate de populație, presiuni de dezvoltare, procese noi de producție, schimbări legislative, tehnici noi pentru reducerea poluării, aspecte fiscale și așa mai departe.

Din aceste motive, se poate ivi situația în care acțiunile PLAM au fost corect implementate, dar una sau mai multe probleme au luat amploare cu mult mai repede decât s-a estimat, astfel încât este necesară prevederea de acțiuni suplimentare pentru soluționare în următorul PLAM revizuit.

De asemenea, este posibilă și situația inversă, în care o prăbușire a unui anumit sector industrial sau a pieței agricole poate elimina cauza care a generat problema. În acest caz, acțiunile prevăzute în PLAM pentru această problemă trebuie oprite, iar resursele alocate trebuie transferate pentru alte acțiuni.

Deoarece multe dintre acțiunile prevăzute de PLAM nu vor conduce la soluționarea problemelor respective în cursul celor trei ani prevăzuți ca ciclu pentru revizuirea/actualizarea PLAM este foarte importantă evaluarea cantitativă a efectelor acestor acțiuni, pentru ca rezultatele acestei evaluări să fie luate în considerare la elaborarea următorului PLAM.

Ca urmare a rapoartelor primite, Comitetul de Coordonare va informa constant comunitatea locală asupra progresului realizat privind implementarea PLAM. Este foarte importantă împărtășirea rezultatelor programului de monitorizare, comunicarea și diseminarea acestor rezultate membrilor comunității. De asemenea Prefectura Județului Covasna, Consiliul Județean Covasna, Consiliile Locale, precum și toate instituțiile implicate în proces trebuie să cunoască stadiul realizării PLAM.

În continuare este prezentat modelul de matrice utilizat pentru monitorizarea implementării acțiunilor și pentru evaluarea anuală sintetică a rezultatelor precum și matricea pentru monitorizarea implementării acțiunilor din PLAM 2006.

7.2. MATRICILE-PLAN DE MONITORIZARE ȘI DE EVALUARE A ACȚIUNILOR PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR DE MEDIU PRIORITARE

Tabelul 54. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-01 - Poluarea apelor de suprafață**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Racordarea gospodăriilor din mediul urban în procent de 90 % la rețeaua de canalizare colectivă.				Anual	
1. Reabilitare/extindere stație de epurare în municipiul Sf.Gheorghe	2014	-Nr de gospodării racordate la canalizarea colectivă/ nr. total gospodării din mediul urban	Cons.Județean Primăria Sf.Gheorghe		
2. Extindere rețea canalizare cu 11 km–Tg. Secuiesc	2013		Cons.Județean Primăria Tg.secuiesc		
3. Reabilitare/extindere/ modernizare stație de epurare în municipiul Tg.Secuiesc (epurare terciara)	2013		Consiliul Județean Primăria Tg.secuiesc		
Încadrarea calității efluentului în limitele autorizate și conform HG 188/2002, modificat cu HG 352/2005 până în 2015.				Anual	
4. Extindere rețea canalizare cu 10 km–Covasna	2013	-Valoarea indicatorilor de calitate ai apelor uzate epurate	Cons.Județean Primăria Covasna		
5. Reabilitare/extindere/modernizare stație de epurare în Covasna (epurare terciara)	2015		Cons.Județean Primăria Covasna		
6. Extindere rețea canalizare cu 4 km–Baraolt	2013		Cons.Județean Primăria Baraolt		
7. Extindere/modernizare stație de epurare Baraolt (epurare terciara)	2015		Cons.Județean Primăria Baraolt		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
8. Extindere rețea canalizare cu 5km in N si 5 km in Est in Int. Buzaului	2013		Cons.Județean Primăria Int.Buzaului		
9. Reabilitare/extindere/ retehnologizare stație de epurare Int.Buz. (epurare terciara)	2015		Cons. Județean Primăria Int.Buzaului		
10. Implementarea măsurilor din Planurile de Management pentru Bazinele Hidrografice Olt și Buzău– secțiunea privind gestiunea apelor uzate menajere	2013	Nr măsuri realizate	DA Olt Da Buzău, Bacau SGA Sf.Gheorghe		
a. Colectare/ tratareaape uzate menajere in peste 50% din localități rurale până în 2018 -b. Incadrarea calității efluentului în limitele HG 188/2002, modificat cu HG 352/2005				Anual	
11. Construire rețele de canalizare și stații de epurare biologică in localitățile: Arcuș, Barcani, Bățanii Mari, Belin, Bixad, Bodoc, Brăduț-Doboșeni, Cernat, Chichiș, Dobârlău, Ghelința, Ghidfalău, Hăghig, Lemnia, Malnaș-Malnaș Băi, Moacșa, Ojdula, Poian, Reci, Sânzieni, Turia Araci, Vârghiș, Zagon, Zăbala.	2018	- Nr de localități care și-au construit rețele de canalizare / nr. localități rurale din județ	Consiliul Județean; Consiliile Locale		
Incadrarea concentrațiilor de poluanți în limitele prevăzute de HG 188/2002 modificat cu HG 352/2005 sau documentele de autorizare				Anual	
12. Implementarea măsurilor din Planurile de Management pentru Bazinele Hidrografice Olt și Buzău– secțiunea privind gestiunea apelor uzate menajere	Permanent	Valoarea indicatorilor de calitate ai apelor evacuate. Nr măsuri realizate	APM Garda de Mediu		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Extinderea rețelei de monitorizare				Anual	
13.Extinderea monitorizării cursurilor de apă și lacurilor în zonele vulnerabile	Permanent		APM SGA		

Tabelul 55. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-02 - Poluare sol și apă subterană

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Cresterea nr. de gospodării rurale și ferme de creștere animale care dețin platforme adecvate de stocare a gunoiului de grajd și a dejectiilor lichide				Anual	
14. Reabilitarea/construcția platformelor pentru depozitarea gunoiului de grajd și dejectiilor lichide - Construcție platforma dejectii com. Ozun - Construcție platforma dejectii com. Cernat	2013	Nr. platforme conforme existente	Primăria Ozun, Primăria Cernat alte Primării Fermieri		
Implementarea planului de acțiune pentru zonele vulnerabile				Anual	
15. Reabilitare zone vulnerabile: Cernat- 10668 ha Borosneu – 8129 ha Dobarlau – 1844 ha Ozun – 14573 ha	2010	Suprafață reabilitată (ha)	D.A.D.R.		
Promovarea practicilor agricole durabile (ecologice)				Anual	
16. Controlul riguros al dozelor și modalităților de aplicare a produselor fitosanitare	Permanent	Concentrațiile de nutrienți în sol și apă freatică. Concentrația de pesticide în apa freatică.	A.P.M. D.A.D.R.		
Educarea și conștientizarea fermierilor				Anual	
17. Derularea unor campanii de informare asupra riscurilor utilizării în exces a îngrășămintelor și pesticidelor vizând în principal locuitorii mediului rural.	Permanent	Procent de populație informată	A.P.M. D.A.D.R. Inspectoratul Fitosanitar		
Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate.				Anual	
18. Redarea în circuit a terenurilor degradate la carierele de andezit, nisip, lignit	2014	Procentul suprafețelor de terenuri reabilitate din suprafețele de terenuri degradate	Agentii economici A.P.M.		

Tabelul 56. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-03 - Gestiunea deșeurilor**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Constructia depozitului si a statiilor de transfer precum si închiderea depozitelor urbane/rurale de deseuri menajere neecologice				Anual	
19. Includerea depozitului de gunoi al orasului Int. Buzaului	2013	-Nr. depozite neconforme inchise - % realizare lucrari din ce s-a propus	Primaria Int. Buzaului Operator depozit		
20. Includerea depozitului de gunoi al orasului Covasna	2013		CJ, Primaria Covasna Operator depozit		
21. Inchidere depozit de gunoi al orasului Tg. Secuiesc si constructie statie de transfer pentru zona Tg. Secuiesc-Covasna	2013		CJ, Primaria Tg. Secuiesc, Primaria Covasna Operator depozit		
22. Inchidere depozit de gunoi al orasului Sf. Gheorghe	2014		CJ, Primaria Operator depozit Sf.Gheorghe		
23. Constructie centru integrat de management al deșeurilor incluzând prima celulă a depozitului ecologic zonal, platformă tehnologică, stație de sortare și stație de compostare	2013		CJ Consilii locale		
Reducerea cantitatii de deseu biodegradabil depozitat la 50% din cantitatea depozitata in anul 1995					Anual
24. Studiarea si elaborarea de proiecte pentru dezvoltarea unor sisteme viabile de colectare selectiva la sursa si compostare a deșeurilor biodegradabile municipale, urbane si comunale depozitate	2013	-Nr. localitati care au dezvoltat sisteme de colectare selectiva la sursa a deșeurilor biodegradabile - nr. statii/ platforme de compostare construite - % deseuri biodegradabile compostate	Consilii locale		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
25. Implementarea sistemelor optime de colectare selectiva la sursa si compostare a deseurilor biodegradabile municipale, urbane si comunale depozitate în vederea reducerii la 50% din cantitatea totala produsa in 1995 (costructie statii de compostare, compostare in gospodarii, etc.)	2013	-Nr. localitati care au dezvoltat sisteme de colectare selectiva la sursa a deseurilor biodegradabile - nr. statii/ platforme de compostare construite - % deseuri biodegradabile compostate	Consilii locale		
Extinderea zonelor deservite de servicii de salubritate (extinderea colectarii deseurilor municipale)				Anual	
26. Asigurarea colectarii 100% a deseurilor municipale din zonele urbane	2012	% extindere colectare anuala	Cons. Locale Operatori salubritate		
27. Asigurarea colectarii a 100% din deseurile municipale din zonele rurale	2012		Cons. Locale Operatori salubritate		
Cresterea coeficientului de colectare selectiva la 50% in mediul urban si 20% in mediul rural, pana in 2012				Anual	
28. Separarea fluxurilor de deseuri periculoase de cele nepericuloase din deseurile menajere (dotare/amplasare containere pentru deseuri periculoase in punctele de colectare)	2012	- nr. containere pt. deseuri periculoase achizitionate Nr.puncte de precolectare selectiva Nr. localitati rurale in care este organizata colectarea selectiva	Operatori de salubritate Cons. Locale ale oraselor		
29. Dezvoltarea a unui sistem de colectare selectiva a deseurilor reciclabile si actiuni de popularizare in mediul rural	2012		Operatori de salubritate Cons. Locale		
30. Realizarea unui depozit de deseuri inerte cu statie de sortare si tratare in Sf.Gheorghe	2015		Operatori de salubritate Sf.Gheorghe		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
31. Amenajare puncte de precolectare selectiva a deseurilor în orasele Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzaului	2012	- nr. containere pt. deseuri periculoase achizitionate	CJ, Cons. Locale Operatori de salubritate		
32. Organizarea corespunzatoare a serviciilor de colectare selectiva în toate localitatile rurale ale judetului Covasna	2012	Nr.puncte de precolectare selectiva Nr. localitati rurale in care este organizata colectarea selectiva	Consilii Locale Operatori de salubritate		
Atingerea obiectivelor de valorificare sau incinerare în instalatii de incinerare cu recuperare de energie si respectiv a tinteii de reciclare anuala a deseurilor de ambalaje, conform HG 621/2005				Anual	
33. Colectarea/ valorificarea deseurilor de ambalaje in institutiile publice, la sedii firmelor, asociatiilor, fundatiilor, etc.	Permanent	-cantitati deseuri ambalaje colectate/ valorificate anual	Toate institutiile publice din judet, agenti economici, ONG-uri		
34. Organizarea unui sistem de colectare selectiva a deseurilor de ambalaje de la populatie, pe tipuri de deseuri (hartie, PET, metal, lemn, sticla, etc)	2013	- Nr. Localitati care au organizat sisteme de colectare selectiva	Consilii Locale Operatori de salubritate		
Introducerea sistemului de colectare a deseurilor voluminoase (mobila, etc.)				Anual	
35. Amenajare puncte de colectare deseuri voluminoase in orasele din judet.	2013	- cantitati deseuri voluminoase colectate - nr. puncte de colectare infiintate	Consilii Locale Operatori Salubritate		
Cresterea eficientei tratarii si eliminarii namolurilor provenite de la statiile de epurare				Anual	
36. Utilizarea namolului in agricultura ca fertilizant sau amendament agricol, pentru reabilitarea terenurilor degradate și acoperirea depozitelor de gunoi existente cu respectarea conditiile legislative in vigoare	Permanent	-Suprafete de teren acoperite (ha)	Proprietari terenuri agricole APM Primarii Operatori rampe de gunoi		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Implementarea sistemului de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE)				Anual	
37. Colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru atingerea țintei de 4kg/loc	2012	-cantități DEEE colectate/an	Consilii Locale Agenți economici producători/ colectori		
Reducerea cantităților de deșeuri, luând în considerare masa medie la gol conform măsurilor și acțiunilor din H.G. 2406/ 2004 privind gestionarea vehiculelor scoase din uz				Anual	
38. Dotarea agenților economici care colectează/ reciclează Vehicule Scoase din Uz cu echipamente necesare pentru atingerea obiectivelor de reutilizare și valorificarea a cel puțin 85 % din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980 și a cel puțin 80% din masa vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980.	Permanent	- % de valorificare din cantitatea de VSU colectate	Agenți economici colectori/ valorificatori de VSU autorizați		

Tabelul 57. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-04 - Cantitatea și calitatea apei potabile**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Asigurarea cantității și calității apei potabile conform Legii nr. 458/2002, modific. Si completată cu L.311/ 2004				Anual	
39. Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă	2011	a. Nr. persoane (gospodării) deservite/nr.total persoane (gospodării) pe localitate b. Km de rețea reabilitată c. Km de rețea nou înființată	Consiliul Județean Consilii Locale		
Reducerea pierderilor pe rețea					
40. Asigurarea contorizării 100% a consumului de apă în orasele Covasna, Baraolt și Int. Buzaului	2013		Gospodariile Locale		
41. Dotarea cu echipamente pentru detectarea pierderilor de apă	2013	-% grad asigurare cu contoare -nr. echipamente achiziționate	Gospodariile Locale Tg. Secuiesc, Covasna, Baraolt și Int. Buzaului		
Racordarea consumatorilor din gospodăriile rurale la sistemele centralizate de alimentare cu apă potabila în procent de 40 %				Anual	
42. Derularea lucrărilor de construcție și înființare de sisteme de alimentare cu apă în spațiul rural	2015	Nr. gospodării alimentate în sistem centralizat/ nr. total gospodării din mediul rural	Consiliul Județean Consilii Locale		
Asigurarea calității apei potabile conform Legii nr. 458/2002, modific. și completată cu L.311/ 2004				Anual	
43. Reabilitare stații de tratare Tg.Secuiesc și Baraolt	2015	Valoarea indicatorilor de calitate ai apei potabile	Cons.Județean Primăria Tg.Secuiesc Primăria Baraolt		
44. Dotarea corespunzătoare a laboratoarelor de la stațiile de tratare apă; trecerea la monitorizare și dozare	2013	Laboratoare înființate/modernizate	Operator regional SC GOS COM SA		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
automata; Infiintare laboratoare de analize bacteriologice			Sf.Gheorghe Operator Baraolt		
45. Monitorizarea strictă a calității apei tratate	Permanent		Operatorii de apa, DSP		
Conservarea calității naturale a surselor de apă astfel încât apa să poată fi tratată cu costuri suplimentare minime.				Anual	
46. Instituirea/reabilitarea zonelor de protecție cu regim sever în jurul fronturilor de captare și a prizelor de apă destinata prelevării de apă potabila	Permanent	Nr. de zone de protecție sanitară instituite/reabiliate	Consilii locale Proprietarii captărilor Operatori utilitati		
Asigurarea zonelor de protecție cu regim sever pentru zăcămintele de ape minerale				Anual	
47. Instituirea/reabilitarea zonelor de protecție cu regim sever aferente zăcămintelor de ape minerale din judet	Permanent	Valorile indicatori fizico-chimici ai apelor minerale exploatate.	Concesionarii zăcămintelor SNAM		
Protectia izvoarelor de apa minerala				Anual	
48. Igienizarea zonelor din jurul izvoarelor de apă minerala și amenajarea lor; amplasarea de containere pentru PET-uri în localitățile în care sunt izvoare de apă minerala	Permanent	- Nr. izvoare reabiliate - Nr. containere amplasate	Consilii Locale		

Tabelul 58. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-05 - Managementul spațiului urban**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Reabilitarea spațiilor verzi intraurbane și periurbane degradate și extinderea zonelor verzi amenajate				Anual	
49. Inițierea registrului spațiilor verzi și al arborilor din intravilan orase.	2013	- mp spațiu verde/locuitor - registre spații verzi și arbori	Primăriile orașelor		
50. Execuție lucrări de reabilitare/ extindere a spațiilor verzi pentru asigurarea unui spațiu verde de 26 mp/locuitor, din terenul intravilan	2013		CJ, Primării		
Reducerea intensității traficului rutier de tranzit în spațiul urban				Anual	
51. Proiectarea și realizarea drumurilor de centură pentru orașele Sf. Gheorghe Tg. Secuiesc, Baraolt și Covasna	2013	- Nr. Proiecte - Nr. drumuri de centură executate	Cons.Județean Cons.Loc. Sf. Gheorghe, Baraolt, Tg. Secuiesc, Covasna		
Îmbunătățirea calității transportului local				Anual	
52. Reînnoirea parcurilor auto de transport local din orașele Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzaului	2013	- % mijloace auto cu motoare EURO din totalul existent în parc	Societățile de transport local Primăriile orașelor		
Reabilitarea strazilor și trotuarelor și întreținerea orespunzătoare				Anual	
53. Reabilitarea strazilor și trotuarelor din municipiul Sf. Gheorghe	2013	- Nr. strazi reabilitate - Km trotuare refacute	Primăria Sf. Gheorghe		
54. Modernizare/reabilitare strazi în orașul Covasna	2013		Cons. Loc. Covasna		
55. Modernizare drumuri orășenești în Int. Buzaului	2013		Primăria Int. Buzaului		
56. Dotarea cu utilaje specifice pentru curățarea/spălarea strazilor	2013		Toate primăriile orașelor		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Asigurarea de bariere fonice între zone industriale și zone de locuit unde nu sunt prevăzute zone tampon				Anual	
57. Identificarea și construirea de bariere fonice între zone industriale și zone de locuit unde nu sunt prevăzute zone tampon	2015	- m bariere executate	Primăriile orașelor		
Reabilitarea fațadei clădirilor				Anual	
58. Reparare fațadă clădiri combinată cu reabilitarea termică	2013	- Nr. clădiri reabilitate	Primării		
Reducerea nr. de câini vagabonzi				Anual	
59. Înființarea unui-serviciu de hingheri	2013	- Servicii înființate	CJ, Primării,DSV		
Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean până cel târziu anul 2008				Anual	
60. Urgentarea ocupării posturilor de responsabil cu activități de urbanism la nivelul comunelor și descentralizarea activității	2013	Nr. posturi ocupate	Consilii locale CJ		
61. Actualizare PUG localități	2015	Nr. PUG + RLU elaborate/actualizate	Consilii locale		

Tabelul 59. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-06 - Turism și agrement

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Identificarea arealelor cu funcții turistice și de agrement și reabilitarea stațiunilor din județ				Semestrial		
62. Identificarea, delimitarea și amenajarea corespunzătoare a noi zone de agrement pentru practicarea turismului ecologic inclusiv a celor stabilite prin Hotărârea CJ nr. 73/2006	2012	Nr. areale noi identificate	CJ, Primarii			
63. Reabilitarea stațiunilor balneo-climaterice Malnas, Valcele, Balvanyos, Sugas Bai; Reabilitarea băilor tradiționale din Turia, Pădureni, Cernat și Mărtănuș	2015	Lucrari de reabilitare executate	CJ, Primarii			
64. Reabilitarea traseelor turistice si a infrastructurii de turism (inclusiv cai ferate forestiere, clădiri istorice) in zonele Covasna, Comandau, Baraolt, Valea Oltului; reabilitarea traseelor turistice montane.	2015		CJ, Primaria Covasna, Primaria Comandau			
65. Identificare si amenajarea zonelor de recreere in vecinătatea spațiului urban (municipii și orașe)	2013		CJ, Primării orașe și municipii			
Promovarea turismului ecologic in judetul Covasna				Semestrial		
66. Actualizarea programului județean de promovare a turismului ecologic	2013	- Nr. acțiuni/activități întreprinse	CJ, Prefectura			
67. Realizarea de materiale informativ – educative pentru promovarea turismului ecologic	Permanent		CJ, Prefectura			
68. Promovarea turismului ecologic în arii protejate	2013		Custozi, Primării, CJ			
Amenajarea ariilor naturale protejate in vederea includerii lor in circuitul turistic				Semestrial		
69. Realizare de poteci de studiu, amenajare de locuri de agrement, locuri de observare a vietii animalelor	2013	Nr. obiective realizate	CJ, Primării, Custozi			

Tabelul 60. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-07 - Protecția Naturii și Conservarea Biodiversității**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Asigurarea structurilor administrative pentru ariile protejate				Semestrial		
70. Atragerea membrilor comunităților locale, ONG-urilor pentru susținerea activităților de administrare /custodie a ariilor protejate	Permanent	- Gradul de atribuire a administrării /custodiei ariilor protejate din județ	CJ APM ONG CL Custozi de arii protejate			
71. Pregătire documentații pentru declararea de noi arii protejate și înaintarea acestora la Academia Română în zonele în care se constată necesitatea înființării acestora.		- Nr. documentații predate la Academie				
72. Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru fiecare arie protejată.		- Nr. planuri de management elaborate				
73. Atragerea suportului financiar pentru implementarea prevederilor din planurile de management.		- Gradul de implementare al planurilor de management. - Baza de date cu speciile inventariate				
74. Identificarea, cartarea și declararea de arii naturale protejate de interes local		- Nr. arii declarate				
Management corespunzător al siturilor de importanță comunitară				Semestrial		
75. Identificarea și obținerea sprijinului instituțional pentru managementul siturilor Natura 2000 (control, instruire, dezvoltarea capacității instituționale, pregătirea studiilor științifice, a inventarelor, cartografierea, pregătirea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și a planurilor de acțiune pentru protecția și conservarea speciilor de interes comunitar, activități de conștientizare și educație de mediu)	2013	Nr. proiecte implementate – minim 1 proiect pe sit.	CJ APM ONG CL Custozi de arii protejate			

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
76. Investiții pentru sprijinirea reconstrucției naturale, protecția și conservarea habitatelor și a speciilor, dezvoltarea infrastructurii (construirea și dotarea sediilor administrațiilor rezervatiilor, construire centre de informare și vizitare etc) și achiziționarea terenurilor necesare pentru managementul adecvat în vederea conservării naturii, în zonele din cadrul rețelei Natura 2000	2013	Investiții realizate	CJ APM ONG CL Custozi de arii protejate			
77. Monitorizarea habitatelor naturale protejate și a speciilor sălbatice.	2013	- Nr. rapoarte privind monitorizarea – minim 1 raport la doi ani/sit	CJ,APM,ONG,CL Custozi de arii protejate			
78. Instruirea și constientizarea publicului	Permanent	- Nr. acțiuni de informare și educare realizate - minim 2 acțiuni/an/pe sit	Custozi de arii protejate, APM,ONG,CJ			
Reducerea pagubelor provocate de animale sălbatice				Semestrial		
79. Identificarea zonelor de risc pentru apariția daunelor provocate de castor și implementarea unor măsuri de protecție	2013	Reducerea anuală a pagubelor cu 5% față de anul precedent	SGA, ANIF, APM, Custozi AP Primării			
80. Promovarea tehnicilor moderne pentru diminuarea pagubelor provocate de carnivore mari și mistreț	2013		Gestionari fonduri cinegetice Custozi AP APM GNM ITRSV			
Mentinerea echilibrului ecosistemelor forestiere				Semestrial		
81. Urmărirea respectării regimului silvic de gospodărire a pădurilor.	Permanent	Nr. Controale efectuate	ITRSV, GM Directia Silvica			
82. Promovarea introducerii sistemului de certificare a managementului pădurilor	2013	Nr. ocoale silvice certificate	Ocoale silvice private, primării, composoritate, Directia Silvica			

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
83. Plantare de arbori din specii specifice ecosistemelor respective pe toate ariile care au fost supuse exploatarii	Permanent	Suprafata impadurita (ha)	Directia Silvica Ocoale Silvice Primarii Composesorate			
84. Regenare artificiala a unor suprafete de teren si schimbarea categoriei functionale ale acestora	2006-2013	Suprafata impadurita (ha)	Directia Silvica Ocoale Silvice Primarii Composesorate			
85. Modernizarea / reabilitarea drumurilor forestiere	Permanent	Km modernizati/reabilitati	Primării, Composesorate, Asociații de proprietari, Direcția Silvică			

Tabelul 61. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-08 - Educatie ecologica**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Informarea publicului privind legislația/activitățile în domeniul protecției mediului				Semestrial		
86. Inițierea și derularea de proiecte de conștientizare a publicului în domeniul protecției mediului și legislației de mediu	Permanent	- Nr. proiecte realizate	APM, ONG, Inspectorat Școlar			
87. Campanii de informare a comunităților cu privire la starea calitatii mediului și probleme specifice	Permanent	- Nr. localități cuprinse în campanie	APM, ONG, Inspectorat Școlar			
88. Informări periodice în mass media și organizarea de simpozioane și conferințe cu problematica de mediu	Permanent	- Nr. comunități vizate - Nr. întâlniri/conferințe/simpozioane	APM, ONG, Inspectorat Școlar			
89. Implementarea unor programe de conștientizare a populației pentru utilizarea corespunzătoare a zonelor de agrement, inclusiv mijloace media	Permanent	- Nr. apariții mass media	CJ, Primărie, APM, GNM, Custozii, Agenți economici			
Educație ecologică eficientă la nivelul populației școlare				Semestrial		
90. Incluziunea în curriculum școlar de teme și acțiuni vizând educația ecologică la toate nivelele (prescolar – liceal)	Permanent	Nr. de teme și acțiuni	APM, Inspectorate Școlare Județene			În progres
91. Organizarea de acțiuni cu specific ecologic în cadrul unităților și taberelor școlare	Permanent					În progres

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Conștientizarea elevilor și a publicului privind necesitatea economisirii apei, conservarea resurselor de apă și prevenirea și combaterea deșertificării și a fenomenului de schimbări climatice				Semestrial		
92. Utilizarea modulelor e-learning, create în proiectul Water CoRe pentru informarea și educarea elevilor și a altor factori interesați	2014	- Nr. participanți	APM Covasna			
93. Derulare campanii pentru informare după modelul proiectului Aqua, risparmio vitale (Water, vital saving) din regiunea Emilia Romagna identificat în Manualul cu Bune Practici	2014		APM Covasna			

Tabelul 62. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-09 - Poluarea atmosferei**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Reducerea poluării datorate traficului rutier				Anual	
94. Reabilitare drumuri județene/ naționale	2013	- km drum reabilitat - nivel concentrații PM ₁₀	Consiliul Județean Drumuri Naționale		
Reducerea poluării atmosferice datorată activităților industriale				Anual	
95. Modernizarea tehnologiilor societăților care exploatează/ prelucrează piatra, nisip, carbune cu respectarea prevederilor impuse prin autorizația de mediu	Permanent	- Valorile indicatorilor pentru care sunt prevăzute limite la emisie în OM 462/ 1993 completat cu Ord. MAPM 592/2002	Agenți economici APM		
96. Dotarea unităților de prelucrare lemn și a altor unități industriale cu instalații de filtrare a aerului.	Permanent				
97. Dotarea cu aparatură de măsurare a emisiilor în atmosferă.	Permanent				

Tabelul 63. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-10 - Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Diminuarea suprafețelor de teren afectate de alunecări de teren și eroziuni de suprafață				Anual	
98. Elaborarea și implementarea programelor județene de stabilizare a alunecărilor de teren active prin împădurirea terenurilor degradate și realizarea sistemelor hidrotehnice de colectare a apelor pluviale în zonele cu stabilitate redusă a terenului	Permanent	- Suprafețe de teren stabilizate (ha)	Inspectorat pt. Situatii de Urgenta Consilii Locale		
99. Executarea de lucrări de reabilitare a suprafețelor afectate de eroziune și alunecări de teren		- Suprafete reabilitate (ha)	Consilii locale Directia Silvica Ocoale silvice private		
Reducerea suprafețelor afectate de inundații				Anual	
100. Realizare de indiguiri, regularizari, decolmatari, combatere eroziune maluri	Permanent	- Km de cursuri de apa amenajate	Consilii locale SGA		
Reducerea suprafețelor de teren afectate de inundații				Anual	
101.Reabilitare acumulare Moacsa Padureni – 1 buc 2.Reabilitare dig Covasna-Aninoasa – 21 km dig	2014	Gradul de reducere a suprafețelor de teren afectate de eroziune față de anul 2006	ANIF		
Cresterea suprafetelor de terenuri agricole si de terenuri destinate construirii				Anual	
102. Eliminarea excesului de umiditate prin lucrari de asanare	2012	- suprafete teren redade in circuit	ANIF		
103. Completarea lucrărilor de desecare zona Pachia – 300 ha	2014		ANIF		

Tabelul 64. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-11 - Sănătatea populației**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Informarea populației privind impactul Comportamentelor nesănătogene				Anual	
104. Desfasurarea unor programe pentru promovarea unui stil de viata sanatos	Permanent	-Numarul si tipul actiunilor informative	D.S.P.		

Tabelul 65. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-12** Intarirea capacitatii autoritatilor locale pentru gestionarea schimbărilor climatice

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Evaluarea implementării (%)
Identificarea și accesarea de surse de finanțare pentru proiecte de dezvoltare a resursei umane și de schimb de experiență internațională				Anual	
105. Identificarea și implementarea de proiecte pe tematica schimbărilor climatice, inclusiv proiecte de cercetare	Permanent	- nr. Proiecte identificate	Instituții Primăriei CJ		
106. Dezvoltarea cooperării internaționale și schimb de experiență în domeniu	Permanent	- nr. Proiecte în care s-au implicat	Instituții Primăriei CJ		
107. Cooperarea instituțiilor/ autorităților în vederea integrării problematicei schimbărilor climatice în stabilirea strategiilor de dezvoltare sectorială și promovarea tehnologiilor cu eficiență de mediu;	2014	- nr. Persoane instruite	Instituții Primăriei CJ		

7.3. RAPORTUL DE EVALUARE A REZULTATELOR IMPLEMENTĂRII PLANULUI LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI COVASNA

Procesul de evaluare a rezultatelor implementării PLAM constă, în esență, în compararea rezultatelor obținute prin procesul de monitorizare, cu obiectivele și țintele stabilite în Planul de Acțiune și în Planul de Monitorizare, incluzând și modul de respectare a termenelor propuse. Scopurile principale ale procesului de evaluare sunt:

- Cunoșterea stadiului implementării acțiunilor;
- Cunoșterea efectelor acțiunilor asupra problemei de mediu căreia i-au fost adresate aceste acțiuni;
- Furnizarea elementelor pentru ajustarea acțiunilor în funcție de noile realități;
- Furnizarea datelor și informațiilor pentru actualizarea și revizuirea PLAM.

Procesul de evaluare este, ca întregul proces PLAM, un proces continuu.

Datele și informațiile obținute prin analiza comparativă a rezultatelor monitorizării cu acțiunile propuse și cu efectele estimate privind soluționarea problemelor de mediu stau la baza Raportului de Evaluare a rezultatelor PLAM.

Responsabilitatea evaluării rezultatelor PLAM 2006 a revenit Comitetului de Coordonare, în acest proces fiind însă implicate toate celelalte structuri organizatorice ale PLAM (coordonatorul PLAM, Grupul de Lucru, Comitetul de Analiza Tehnică), precum și responsabilii direcți pentru implementarea și monitorizarea PLAM.

Raportul de Evaluare a rezultatelor PLAM pentru județul Covasna se efectuează anual. La elaborarea raportului sunt luate în considerare atât elementele incluse în matricea de monitorizare și evaluare prezentată în secțiunea anterioară, cât și alte elemente noi care pot apărea pe parcursul desfășurării activităților de implementare PLAM. De asemenea, se iau în considerare toate datele și informațiile detaliate din fișele individuale de monitorizare a acțiunilor și problemelor (conform Manualului de Elaborare și Implementare PLAM). Întrucât procesul de evaluare este un proces transparent, matricea menționată servește pentru prezentarea sintetică a rezultatelor comparative obținute în implementarea PLAM.

În pregătirea evaluării sunt luate în considerare:

- Eficiența acțiunii în atingerea efectelor estimate;
- Modul de respectare a termenelor, menționându-se corecțiile necesare;
- Modul de conformare a costurilor cu cele planificate;
- Abilitatea de administrare a diferiților factori din aria de responsabilitate a coordonatorilor implementării;
- Dificultățile întâmpinate;
- Modul în care experiența acumulată în implementare servește la îmbunătățirea unor proiecte viitoare și sugestiile de îmbunătățire.

Problemele cele mai importante care vor fi luate în considerare în utilizarea rezultatelor evaluării sunt:

- Identificarea punctelor pentru care se consideră necesare modificări ale politicilor și programelor;
- Identificarea autorităților care să efectueze aceste modificări;
- Identificarea instituțiilor de implementare la care trebuie făcute modificări și a celor care vor decide aceste modificări;

- Identificarea datei la care se vor efectua aceste modificări.

Țelul final al procesului de evaluare constă în îmbunătățirea continuă a PLAM în acord cu dinamica dezvoltării sociale și economice, cu politicile naționale, regionale și județene privind dezvoltarea corelată cu protecția mediului. Acest țel se va reflecta în revizuirea periodică a PLAM.

Comitetul de Coordonare PLAM are responsabilitatea informării permanente a comunității asupra atingerii obiectivelor și țințelor din Planul de Acțiune și din Planul de Implementare.

Membrii comunității vor fi informați asupra stării condițiilor de mediu, a îmbunătățirilor aduse acestor condiții și a acțiunilor care trebuie efectuate în continuare pentru atingerea obiectivelor de mediu.

Rezultatele evaluării PLAM 2006 au fost prezentate în Capitolul 1.5.

7.4. REVIZUIREA/ACTUALIZAREA PLANULUI LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU AL JUDEȚULUI COVASNA

Pornind de la faptul că implementarea Planului Local de Acțiune al județului Covasna a început în anul 2004, prima revizuire a acestuia s-a efectuat în anul 2006, an premergător anului aderării României la Uniunea Europeană, iar în anul 2011 a fost efectuată actualizarea PLAM. Următoarele revizuirii sunt prevăzute a se realiza la intervale de câte trei ani.

ANEXA - Rezultatele monitorizării PLAM 2006 la 31 decembrie 2011

1. Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-01 - Poluarea apelor de suprafață**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Racordarea gospodăriilor din mediul urban în procent de 90 % la rețeaua de canalizare colectivă.				Semestrial		
1. Elaborarea documentațiilor necesare obținerii finanțării și realizării lucrărilor de reabilitare și extindere a rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare din orase	2007	-Nr de gospodării racordate la canalizarea colectivă/ nr. total gospodării din mediul urban -Valoarea indicatorilor de calitate ai apelor uzate epurate	Consiliul Județean; Consiliile Locale.		Realizat Proiect elaborat prin fonduri ISPA 2005 /RO/16 / P / PA / 001 – 03 - “ Extinderea și modernizarea sistemelor de apă potabilă și canalizare în județul Covasna ”- Beneficiarul proiectului este Consiliul Județean Covasna . Proiectul vizează modernizarea stațiilor de epurare, extinderea rețelei de canalizare, precum și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă în orașele Sf.Gheorghe, Tg. Secuiesc, Covasna și Întorsura Buzăului. Proiectul este aprobat de Comisia Europeana și este în curs de implementare prin fonduri de la POS Mediu. Consiliul Local Baraolt – a elaborat proiectul “Reabilitarea stației de epurare, canalizare, stație tratare și alimentare cu apă” pentru care s-a obținut finanțare de la Ministerul Mediului prin HG 904/2007.	100%
2. Extindere rețea canalizare cu 14 km în Sf.Gheorghe	2008	Nr măsuri realizate	Cons.Județean Primaria Sf.Gheorghe		Masura amânată pana în 2013 Extindere canalizare în 2010 :7439 ml Extindere canalizare sem. I 2011 :345 ml Extindere canalizare sem. II 2011 :4931 ml Restul se va realiza în cadrul proiectului regional pentru apă și canalizare Este aprobată finanțarea pe baza Studiului de Fezabilitate nr. 2726/2007 pt. extinderea rețelei de canalizare în 32 străzi, 9,51 km, racorduri 699 buc. Racorduri CM existente în 2011: 3755 buc.	90%
3. Reabilitare/extindere stație de epurare în municipiul Sf.Gheorghe (epurare terciară)	2010		Cons.Județean Primaria Sf.Gheorghe		Masura amânată pana în 2013 Se va realiza în cadrul proiectului regional pentru apă și canalizare	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
4. Extindere rețea canalizare cu 11 km–Tg. Secuiesc	2008		Cons.Județean Primăria Tg.secuiesc		Masura amânata pana in 2013 S-au executat 2,5 km iar restul se va realiza în cadrul proiectului regional pentru apă și canalizare. S-a aprobat finanțarea pe baza Studiului de Fezabilitate nr. 41161/1998, actualizat în mai 2007 pt. extinderea rețelei de canalizare 10,00 km, bransamente 392 buc, bazine de colectare 3 buc	18%
5. Reabilitare/extindere/ modernizare stație de epurare în municipiul Tg.Secuiesc (epurare terciara)	2010		Consiliul Județean Primăria Tg.secuiesc		Masura amânată pana in 2013 Se va realiza în cadrul proiectului regional pentru apă și canalizare	
6. Extindere rețea canalizare cu 10 km–Covasna	2013		Cons.Județean Primăria Covasna		In curs de realizare 2007 – Proiect admis: Modernizare stație de epurare și extindere canalizare în orasul Covasna. 2008: SF – în curs de elaborare. 2011 - s-a aprobat finanțarea pt. reabilitarea stației de epurare și extinderea rețelei de canalizare	20%
7. Reabilitare/extindere/modernizare stație de epurare în Covasna (epurare terciara)	2015		Cons.Județean Primăria Covasna		In curs de realizare 2007 – Proiect admis: Modernizare stație de epurare și extindere canalizare în orasul Covasna. 2008: Elaborat proiectul tehnic. 2011 – S-a efectuat reabilitarea stației de epurare	50%
8. Extindere rețea canalizare cu 4 km–Baraolt	2013		Cons.Județean Primăria Baraolt		In curs de realizare S-a aprobat finanțarea pe baza Studiului de Fezabilitate din martie 2007 pt. extinderea rețelei de canalizare menajeră și pluvială și retehnologizarea stației de epurare: lungimea rețelei canal menajer 8,89 km, lungimea rețelei canal pluvial 4,76 km S-au realizat 650 m; 2170 gospodării racordate din 3789 gospodării în total.	10%
9. Extindere/modernizare stație de epurare Baraolt (epurare terciara)	2015		Cons.Județean Primăria Baraolt		In curs de realizare A avut loc licitația pentru proiectare-execuție a extinderii și modernizării stației de epurare.	10%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
10. Extindere rețea canalizare cu 5km in N si 5 km in Est in Int. Buzaului	2013		Cons.Județean Primăria Int.Buzaului		In curs de realizare Prin proiectul regional vor fi executate lucrari: -reabilitare rețea apă- 10638 ml. - extindere rețea apă- 16368 ml. -extindere rețea canal- 30881 ml. - reabilitare rețea canal- 4203 ml. - Execuție și modernizare stație de epurare	Din 10 km extindere rețea canalizare prevăzuți s-au realizat 2 km (20%)
11. Reabilitare/extindere/ re tehnologizare stație de epurare Int.Buz. (epurare terciara)	2015		Cons. Județean Primăria Int.Buzaului		In curs de realizare Prin proiectul regional va fi modernizata stația de epurare.	
12. Implementarea măsurilor din Planurile de Management pentru Bazinele Hidrografice Olt și Buzău– secțiunea privind gestiunea apelor uzate menajere	2013		DA Olt Da Buzău, Bacau SGA Sf.Gheorghe		In curs de realizare Lucrari prioritare de reabilitare rețele apa potabila si de extindere a rețelelor de canalizare in municipiul Sfantu Gheorghe si Tg.Secuiesc. Alimentare cu apa, re tehnologizarea statiei de captare, tratare, rețele de distributie; canalizare menajera, pluviala si re tehnolo-gizare statiei de epurare a orasului Baraolt, judetul Covasna. Modernizarea statiei de epurare si extinderea rețelei de canalizare in orasul Covasna, jud Covasna. La ședința Comitetului de Bazin din data de 19.11.2009 s-a avizat Planul de Management pentru Bazinul Hidrografic Olt si este in curs de implementare.	
Colectarea /tratarea apelor uzate menajere in peste 25% din localitățile rurale până în 2018				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Elaborarea documentațiilor necesare obținerii finanțării și realizării lucrărilor de construire/extindere a rețelelor de canalizare și stațiilor de epurare din zona rurala	2008	a. Nr de localități care și-au construit rețele de canalizare / nr. localități rurale din județ b. Nr. gospodării racordate la rețeaua de canalizare/ nr. total gospodării din zona rurală	Consiliul Județean; Consiliile Locale.		Realizat 2009-S-au elaborat proiectele tehnice pt. realizarea rețelelor de canalizare și/sau construirea stațiilor de epurare în satele: Brădet (orașul Înt. Buzăului), Bixad, Bodoc, Brețcu, Mărtănuș (comuna Brețcu), Hăghig, Malnaș, Malnaș Băi (comuna Malnaș), Micfalău, Mereni, Moacăș, Ozun, Reci, Sita Buzăului, Crasna (comuna Sita Buzăului), Zagon, Lemnia, Zăbala, Arcuș, Chichiș. (toate au finanțare aprobată) -S-au elaborat Studii de fezabilitate pt. canalizare și/sau stație de epurare în comuna Sânzieni (toate satele aparținătoare), comuna Barcani, comuna Brăduț, comuna Belin (Belin, Belin Vale), comuna Bățani (Bățanii Mari și Bățanii Mici), comuna Estelnic (Estelnic, Valea Scurtă), comuna Valea Crișului (Valea Crișului, Calnic), comuna Cernat (Cernatu de Sus), comuna Ojdula (sat Ojdula), comuna Ghelînța (sat Ghelînța), comuna Turia (sat Turia), loc. Dobârlău. 2010 - 80% din localitățile județului au documentație tehnică necesară finanțării	100%
2. Extindere rețele canalizare in comunele Brețcu, Ilieni, Ozun, Micfalau, Sita Buzăului (Zăbrătău și Ciuernic).	2015	c. Valoarea indicatorilor de calitate ai apelor uzate epurate în localitățile cu peste 2000 de locuitori	Consiliul Județean; Consiliile Locale.		In curs de realizare 2008: S-a extins rețeaua în Micfalău, Ozun 2009 – S-a extins rețeaua în Brețcu 2010 – S-a extins rețeaua în Ilieni 2011 –in curs de realizare Sita Buzaului	70 %
3. Construire rețele de canalizare și stații de epurare biologică in localitățile: Arcuș, Barcani, Bățanii Mari, Belin, Bixad, Bodoc, Brăduț-Doboșeni, Cernat, Chichiș, Dobârlău, Ghelînța, Ghidfalău, Hăghig, Lemnia, Malnaș-Malnaș Băi, Moacăș, Ojdula, Poian, Reci, Sânzieni, Turia, Araci, Vârghiș, Zagon, Zăbala.	2018		Consiliul Județean; Consiliile Locale		In curs de realizare În derulare: Chichiș, Ghelînța, Hăghig, Lemnia, Malnaș-Malnaș Băi, Moacăș, Reci, Zagon, Zăbala, Mereni Arcuș, Barcani, Doborlău, Ghelînța, Turia., Cernat, Finalizat: Bodoc, Ghidfalău, Bixad, Brăduți –Doboșeni Depus proiecte pentru finanțare: Barcani, Bățanii Mari, Belin, Ojdula, Poian, Sânzieni, Vârghiș	20 %
Eliminarea poluării apelor de suprafață datorată evacuării apelor industriale				Semestrial		
1. Introducerea Celor Mai Bune Tehnici Disponibile in activitatea SC SUINPROD LET SA	2009	Valoarea indicatorilor	SC SUINPROD LET SA		Masura anulatã Societatea este lichidata judiciar si nu mai functioneaza.	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
2. Exploatarea agregatelor minerale: Implementarea măsurilor din programele de conformare și prevederile autorizațiilor de mediu pentru decantoare aferente stațiilor de sortare și spălare a agregatelor minerale la societățile: SC AXON SRL, SC TERRACOTA STAR SA, SC ROMATLAS SRL, SC CONNECTION SRL	Permanent	de calitate ai apelor evacuate.	Proprietarii obiectivelor APM Garda de Mediu		Realizat 2011 - GNM a efectuat 2 controale planificate- (SC TERRACOTA STAR SA, SC CONNECTION SRL) nu au programe de conformare. SC TERRACOTA STAR SA (a fost oprita). O sesizare la SC ROMATLAS SRL	
3. Controlul implementării măsurilor de conformare conținute în actele de reglementare ale obiectivelor din care sunt evacuate ape uzate in emisar	Permanent		APM Garda de Mediu		Realizat GNM: -6 statii de epurare orasenesti, 6 statii de epurare comunale (Ghitfalau, Moacsa, Bretcu, Sita Buzaului, Ozun, Sanzieni) , 2 statii de intreprindere (RHS Pants Estelnic, SC Torro SRL care evacueaza in emisar), - s-au efectuat 9 controale ; -Statia de epurare de la SC AMYLUM SRL a fost inchisa. Masurile din Programul de Conformare au fost realizate de Primaria Tg. Secuiesc; -Statiiile de epurare din orase sunt autorizate ; -4 Statii de epurare din comune in curs de constructie, autorizare si/sau modernizare, (Bretcu, Moacsa, Sanzieni, Ozun) Statiile de epurare din Ghitfalau si Sita Buzaului sunt autorizate S-au dat 2 sanctiuni APM – a revizuit si reinit autorizatiile de mediu pentru statiile de epurare din Sf.Gheorghe si Intorsura Buzaului si pentru sistemul de alimentare cu apa al orasului Covasna	
4. Realizarea cadastrului apelor poluate cu nitrați din surse agricole	2007	Realizarea masurilor din Codul Bunelor Practici Agricole	DA Olt; DA Buzău; SGA Sf.Gheorghe		Realizat La cele 7 sectiuni de monitorizare din zone vulnerabile: - sectiunile se incadreaza la starea finala Buna si Moderata la nutrienti conform Directivei Cadru Apa/2000.	100%
5. Elaborarea Planului de Acțiune împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	2007		DA Olt; DA Buzău; SGA Sf.Gheorghe		Realizat La sedinta Comitetului de Bazin din data de 19.11.2009 s-a avizat Planul de Actiune impotriva poluarii cu nitrati din surse agricole, urmand sa se implementeze.	100%
6. Implementarea și monitorizarea Planului de Acțiune împotriva poluării cu nitrați	2007		DA Olt; DA Buzău; SGA Sf.Gheorghe		Realizat Din partea SGA: Din totalul de 7 sectiuni de monitorizare din zone vulnerabile: - 2 sectiuni se incadreaza la starea finala Buna; - 5 sectiuni se incadreaza la starea finala Moderata la nutrienti conform Directivei Cadru Apa/2000.	100%
Monitorizarea calității apei de suprafață				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Extinderea monitorizării cursurilor de apă și lacurilor în zonele vulnerabile	Permanent	Nr. secțiuni de control noi pentru monitorizarea nutrienților	APM SGA		Realizat Avem 7 secțiuni de monitorizare în zonele vulnerabile: Corpul de apă R. Olt – aval confluența Talomir – aval confluența R. Negru, cu secțiunea Ilieni s-a încadrat la starea finală Moderată la nutrienți; Corpul de apă pr. Casin – izvoare – confluența R. Negru și toți afluenții, cu secțiunea Ruseni s-a încadrat la starea finală Moderată la nutrienți; Corpul de apă pr. Marcusa – Marcusa – cu afluenții, cu secțiunea amonte confluența R. Negru s-a încadrat la starea finală Moderată la nutrienți; Corpul de apă pr. Tarlung – aval acumulare Tarlung – confluența R. Negru și afluenții, cu secțiunea amonte confluența R. Negru s-a încadrat la starea finală Buna la nutrienți; Corpul de apă pr. Covasna – izvoare – confluența R. Negru, cu secțiunile Borosneu Mare și amonte captare oras Covasna s-a încadrat la starea finală Moderată la nutrienți; Corpul de apă R. Negru – aval confluența Lemnia – confluența Olt, cu secțiunile Chichis și Catalina s-a încadrat la starea finală Buna la nutrienți; Corpul de apă R. Olt – aval confluența R. Negru – amonte acumulare Voila, cu secțiunile Araci și secțiuni din județul Brașov Hoghizi, Feldioara și Voila, s-a încadrat la starea finală Moderată la nutrienți;	100%
2. Dotarea laboratoarelor proprii cu aparatură specifică sau încheierea de contracte cu firme terțe pentru monitorizarea calității apei evacuate	Permanent	Nr. ag.ec. care asigură automonitorizarea Nr. contracte încheiate cu firme terțe	Agenții economici		Realizat APM impune automonitorizarea agenților economici aflați în procedura de autorizare. GNM: -în 2011 nu au fost dotate laboratoarele cu aparatură pt. monitorizarea calității apei de către 4 ag. economici. 25 ag. economici au contracte pentru monitorizarea apelor evacuate. S-au dat 3 sancțiuni .	100%

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-02 - Poluare sol și apă subterană

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvență de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
Îmbunătățirea calitatii solului și apei subterane prin prevenirea poluării cu nitrați				Semestri al		
1. Reabilitarea/constructia platformelor pentru depozitarea gunoiului de grajd și dejecțiilor lichide	2009	Nr. platforme conforme existente	Primării Fermieri		Realizat Au fost autorizate 15 ferme care dețin platforme conforme pentru depozitarea gunoiului de grajd și dejecțiilor lichide	
2. Dotarea cu utilaje de manipulare și administrare îngrășăminte organice naturale	2009	Nr. utilaje achiziționate	Fermieri		Realizat Fermele autorizate sunt dotate cu utilaje de manipulare și administrare îngrășăminte organice naturale Din partea DADR: 179 buc fabricație autohtonă 30 buc import Total 2009	
3. Reabilitare zone vulnerabile: Cernat- 10668 ha Borosneu – 8129 ha Dobarlau – 1844 ha Ozun – 14573 ha	2010	Suprafață reabilitată (ha)	DADR		Măsura amanată În 2008, DADR și GNM Covasna a efectuat controale privind modul de aplicare a Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole în cele 4 comune declarate zone vulnerabile la poluanți cu nitrați în conformitate cu OMAPDR nr. 241/196/2005. Planul de acțiune cuprinde măsurile din Program-Decizie nr. 22518/06.09.2007, termen de îndeplinire și sursele de finanțare. Inclus în program Localitățile Ozun și Cernat În conformitate cu Ordinul 1552/2008 sunt incluse 28 comune în lista localităților vulnerabile la nitrați. OSPA Brașov a făcut calculul presiunii la nivelul localității indusă de gunoiul de grajd. (Anexa 1) pentru cei 28 de comune. În prezent se lucrează la inventarierea exploatațiilor agricole cu un număr de animale cuprins între 8 și 100 UVM	
Controlul riguros al cantităților și calității îngrășămintelor și pesticidelor utilizate în agricultură				Semestri al		
1. Încurajarea practicilor de combatere biologică a dăunătorilor	Permanent	Concentrațiile de nutrienți în	A.P.M. D.A.D.R.		Realizat Prin DADR s-a făcut popularizarea Codului Bunelor Practici Agricole către fermierii din județ	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvență de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
2. Controlul riguros al dozelor și modalităților de aplicare a produselor fitosanitare	Permanent	sol și apa freatică. Concentrația de pesticide în apa freatică.	D.A.D.R.		Realizat Societățile comerciale autorizate să distribuie pesticide instruesc firmele sau agricultorii individuali asupra modului de preparare a soluțiilor, distribuie și protejarea mediului. Unitatea Fitosanitară din cadrul DADR, emite buletine de avertizare pt.tratamente fitosanitare, prin care informează fermierii asupra tipurilor și dozelor de pesticide care trebuie utilizate și perioadele optime de aplicare a acestora	100%
Îmbunătățirea gradului de cunoaștere de către fermieri a efectelor utilizării iraționale a îngrășămintelor				Semestrial		
1. Derularea unor campanii de informare asupra riscurilor utilizării în exces a îngrășămintelor și pesticidelor vizând în principal locuitorii mediului rural.	Permanent	Procent de populație informată	A.P.M. D.A.D.R. Inspectoratul Fitosanitar		Realizat DADR Covasna a derulat campanii de informare asupra riscurilor utilizării în exces a îngrășămintelor și pesticidelor, cu precădere în comunele declarate zone vulnerabile la poluanți cu nitrați. Total 60 campanii până în 2011	100%
Reducerea degradării / poluării solului și a apei subterane datorate activităților de exploatare minieră.				Semestrial		
1. Redarea în circuit a terenurilor degradate la obiectivele miniere: Cariera de lignit Valea Crisului, Bodos, Varghis; mina Baraolt I, Baraolt II	2009	Procentul suprafețelor de terenuri reabilite din suprafețele de terenuri degradate	Societățile miniere A.P.M.		Realizat În conformitate cu programul guvernamental de închidere a minelor s-au finalizat lucrările la cele 5 obiective miniere.	100%
Reducerea poluării solului și apelor subterane datorate activității Schelei de extracție titei Ghelinta				Semestrial		
1. Echipare sonde în vederea eliminării pierderilor de fluide la capul de pompare, ecologizare careu sonde, PARC 1, PARC 5 Ghelinta	2006 – 2009	Procent investiții realizate	SNP PETROM		Realizat în avans Urmare a realizării acestui obiectiv s-au eliminat pierderile de fluide la capul de pompare și s-au diminuat semnificativ poluările în careul sondei.	100%
2. Realizare sistem de colectare ape uzate menajere la SEDIU SECTOR Ghelinta	2007				Realizat Urmare a realizării acestui obiectiv a fost eliminată posibila poluare a mediului.	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
3. Consolidare terenuri zona a 3 sonde	2010				Realizat	100%
4. Sistematizare PARC 1 Gh.	2007				Realizat	100%
5. Dezafectare DEPOZIT DE TITEI Ghelinta, umplerea batalului dezafectat cu materiale inerte si acoperirea cu strat fertil	2008				Realizat Termenul impus prin Programul de conformare este 31.12.2008.	100%
6. Redarea in circuitul natural a 10 sonde casate si oprite	2009				Măsură amânată S-a obținut Aviz de mediu la închidere nr.3/17.03.2009, în care termenul pentru redare nu este 2009. Investigarea va fi făcută după apariția Ghidului de investigare, iar redarea se va realiza în funcție de rezultatul investigării.	
7. Realizarea inventarului forajelor de mare adancime in care se reinjecteaza ape provenite de la schelele de extractie petroliera si de la asecarile miniere	2007				Realizat Nu s-au executat foraje de mare adâncime în Gheleința în ultima perioadă (avem doua sonde de injecție și anume 159 și 180).	100%

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-03 — Gestiunea deseurilor**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Construcția depozitului zonal (sau arondarea la alt depozit ecologic din jud. Brasov sau Harghita) și a stațiilor de transfer precum și închiderea depozitelor urbane/ rurale de deseuri menajere neecologice				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Finalizare documentatie (master plan, SF, Studiu de impact, etc.) pentru proiectul de investitii – Sistem Integrat de Management al deșeurilor in jud. Harghita si Covasna- si obtinerea avizelor necesare de la institutiile responsabile	Noi. 2009	-Nr. Depozite neconforme inchise - % realizare lucrari din ce s-a propus	CJ APM		Realizat Proiectul „Sistem integrat de management al deșeurilor în jud. Covasna” a fost elaborat cu fonduri ISPA, a obținut toate avizele necesare. Pentru investițiile cuprinse în proiect s-a obținut finanțare din POS Mediu în septembrie 2010	100%
2. Inchiderea depozitului de gunoi al orasului Int. Buzaului si constructia statiei de transfer	2009		Primaria Int. Buzaului Operator depozit		Realizat Activitatea de depozitare a fost sistata la 16. 07.2009, deșeurile menajere colectate sunt depuse la Depozitul neconform din Sf. Gheorghe. Nu se va construi statie de transfer la Int. Buzaului	100%
3. Inchiderea depozitului de gunoi al orasului Covasna	2009		CJ, Primaria Covasna Operator depozit		Realizat Activitatea de depozitare a fost sistata la 16. 07.2009, deșeurile menajere colectate sunt depuse la Depozitul neconform din Tg.. Secuiesc.	100%
4. Inchiderea depozitului de gunoi al orasului Baraolt si constructie statie de transfer in zona Baraolt	2009		CJ, Primaria Baraolt Operator depozit		Realizat Activitatea de depozitare a fost sistata la 16. 07.2009, deșeurile menajere colectate sunt depuse la Depozitul neconform din Sf. Gheorghe.	100%
5. Inchidere depozit de gunoi al orasului Tg. Secuiesc si constructie statie de transfer pentru zona Tg. Secuiesc-Covasna	2017		CJ, Primaria Tg. Secuiesc, Primaria Covasna Operator depozit		In curs de realizare Cuprins in proiectul regional finantat prin POS Mediu. În desfășurare achiziția publică pentru închiderea depozitului si pentru stația de transfer.	5%
6. Inchidere depozit de gunoi al orasului Sf. Gheorghe si constructie statie de transfer	2017		CJ, Primaria Operator depozit Sf.Gheorghe		In curs de realizare Cuprins in proiectul regional finantat prin POS Mediu. În desfășurare achiziția publică pentru închiderea depozitului. Nu se va mai executa stația de transfer.	5%
7. Constructie centru integrat de management al deșeurilor incluzând prima celulă a depozitului ecologic zonal, platformă tehnologică, stație de sortare și stație de tratare biologică.	2009 2013		CJ Consilii locale		In curs de realizare Proiect regional finantat prin POS Mediu In curs de desfasurare achizitiile publice pentru lucrari.	5%
8. Construire stații de transfer și dotarea cu autovehicule de mare capacitate pentru transportul deșeurilor de la stația de transfer la depozitul ecologic	2009 2013		CJ Consilii locale		In curs de realizare Construire statie de transfer la Tg.Secuiesc este cuprinsa in proiectul regional finantat prin POS Mediu Achizițiile publice pentru dotari au inceput în luna octombrie 2011 .	5%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
9. Inchiderea si ecologizarea tuturor rampelor de gunoi din zonele rurale si realizare puncte de colectare prin racordare la statii de transfer.	2009		CJ, Consilii Locale		Realizat 45 spații de depozitare din zona rurală au fost închise și ecologizate în termen (16.07.2009). Deșeurile colectate sunt preluate de cele 2 depozite neconforme rămase în operare (Sf. Gheorghe, Tg. Secuiesc).	100%
Reducerea cantitatii de deseuri biodegradabile depozitate la 75% din cantitatea depozitate în 1995				Semestrial		
1. Studiarea si elaborarea de proiecte pentru dezvoltarea unor sisteme viabile de colectare selectiva la sursa si compostare a deseurilor biodegradabile municipale, urbane si comunale depozitate	2007	-Nr. Localitati care au dezvoltat sisteme de colectare selectiva la sursa a deseurilor biodegradabile	Consilii Locale		Realizat CL Covasna — Program PHARE 2003 –Coeziune economică și socială: Gestionarea selectiva a deșeurilor în orașul Covasna – finalizat în noi. 2008 Sf. Gheorghe are un sistem de colectare selectiva pentru 3 fractii:plastic,hartie, sticla, centru de colectare selectivă pentru deșeuri voluminoase DEEE, deșeuri periculoase din deșeurile municipale. Degajare obiecte neutilizate de două ori pe an; Compostare deșeuri verzi (Örkö);Valorificare energetică deșeuri vegetale CL Int. Buzăului – Program PHARE 2003 –Coeziune economică și socială: Gestionarea selectiva a deșeurilor în zona Intorsura Buzăului – finalizat în noi. 2008 CJ- Proiect de asistență tehnică „ Sistem integrat de management al deseurilor în jud. Covasna”- stații de sortare, compostare și compostare individuala-termen finalizare 2013 CL Baraolt - Program PHARE CES 2005 Colectare selectivă a deșeurilor în zona Baraolt (s-a executat stația de sortare, achiziție utilaje și containere gunoi, 17 platforme pentru colectare selectiva)	100%
2. Implementarea sistemelor optime de colectare selectiva la sursa si compostare a deseurilor biodegradabile municipale, urbane si comunale depozitate în vederea reducerii la 75% din cantitatea depozitata în 1995 (construcție statii de compostare, compostare în gospodarii, etc.)	2010	- nr. Statii/ platforme de compostare construite	Consilii Locale		Masura amanata Se vor realiza prin proiectul regional – este prevazuta o stație de compostare la CIMD și compostare individuală în mediu rural. Pe platforma din zona Örkö se compostează experimental 1713 mc în perioada iunie- noiembrie	
Extinderea zonelor deservite de servicii de salubritate (extinderea colectarii deseurilor municipale)				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Delimitarea clara a ariilor de acoperire cu servicii de salubritate si identificarea nr. De locuitori deserviti.	2007	% extindere colectare anuala	Operatori salubritate APM CJ		Realizat Serviciile de salubritate sunt asigurate în proporție de 80% de către SC. TEGA SA Sf. Gheorghe și 20% de SC GOSP-COM Tg. Sec., SC. SALUBRITATE IBSV Intorsura Buzăului și SC SALUBRISERV SRL. Toate localitățile județului sunt deservite de servicii de salubritate (100% acoperire – 222.274 locuitori)	100%
2. Asigurarea colectarii 100% a deseurilor municipale din zonele urbane. (Extinderea sistemelor de colectare a deseurilor municipale in mediul urban-arie de acoperire 100%)*	2009*		Cons. Locale Operatori salubritate		Realizat Sf. Gheorghe -acoperire 100 % Baraolt-acoperire 100 % Int. Buzaului -acoperire 100 % Tg. Secuiesc- acoperire 100 % Covasna - acoperire 100 %	100%
3. Asigurarea colectarii a 60% din deseurile municipale din zonele rurale. (Extinderea sistemului de colectare a deseurilor municipale in mediul rural-arie de acoperire minim 90%)*	2009*		Cons. Locale Operatori salubritate		Realizat În urma închiderii spațiilor de depozitare în mediul rural, după 16 iulie 2009 și colectarea deșeurilor generate de către operatorii autorizați aproape întreaga populație rurală a județului este deservită de serviciu de salubritate (arie de acoperire: aprox. 90%) Zona Sf.Gheorghe – 100 % Zona Baraolt: 80% Zona Int. Buz.: 80% Zona Tg. Sec.:80%	
Cresterea coeficientului de colectare selectiva la 50% in mediul urban si 20% in mediul rural, pana in 2012				Semestrial		
1. Separarea fluxurilor de deseuri periculoase de cele nepericuloase din deseurile menajere (dotare/amplasare containere pentru deseuri periculoase in punctele de colectare)	Incepand cu mai 2007-Permanent*	nr. Containere pt. Deseuri periculoase achizitionate	Operatori de salubritate Cons. Locale ale oraselor		In curs de realizare Sf.Gheorghe: SC Tega SA a amenajat un centru de colectare separată a deșeurilor de la populație cu containere pentru diferite categorii de deșeuri inclusiv ambalaje metalice cu continut de vopsele, ulei uzat din bucătării, tuburi fluorescente, baterii. Punct de colectare pentru DEEE dotat cu 3 containere pentru deseuri periculoase Tg. Secuiesc: 1 buc container special 20 mc pentru DEEE Prim. Int. Buz.:a încheiat Protocolul de colaborare cu Asociația ENVIRON pentru colectarea DEEE, stabilindu-se locația pentru amplasarea containerului de colectare.	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
2. Amenajare puncte de precolectare selectiva a deșeurilor în orasele Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzaului	2009	Nr.puncte de precolectare selectiva Nr. localitati rurale in care este organizata colectarea selectiva	CJ, Cons. Locale Operatori de salubritate		Realizat CL Covasna - Program PHARE 2003 –Coeziune economică și socială: Gestionarea selectiva a deșeurilor în orașul Covasna.- 30 insule finalizat în noiembrie 2008 CL Int. Buzăului – Program PHARE 2003 –Coeziune economică și socială: Gestionarea selectiva a deșeurilor in zona Intorsura Buzaului – 17 platforme pentru colectare selectiva in orasul Intorsura Buzaului, si 14 in comunele limitrofe CJ - Proiect „ Sistem integrat de management al deșeurilor în jud. Covasna”- stații de sortare, compostare și compostare individuala-termin finalizare 2013 CL Baraolt - Program PHARE CES 2005 Colectare selectivă a deșeurilor în zona Baraolt-14 puncte de pre colectare Sf. Gheorghe: 15 puncte de pre colectare, 119 puncte de colectare selectiva. Prim. Tg. Sec. :15 puncte de precolectare	
3. Organizarea corespunzatoare a serviciilor de colectare selectiva în toate localitatile rurale ale judetului Covasna	2009		Consilii Locale Operatori de salubritate		Realizat În urma închiderii spațiilor de depozitare în mediul rural și colectarea deșeurilor generate, de către operatorii autorizați întreaga populație a județului este deservită de serviciul de salubritate. Prin ADI ECO-SEPSI colectarea selectivă este realizată în Sf. Gheorghe și 36 de comune din județul Covasna	100%
4. Dotarea agentilor economici care produc/ colecteaza/ recicleaza/valorifica deseuri reciclabile cu instalatii, echipamente de tratare/reciclare (prese balotat, instalatii brichetare, etc.)	Permanent		Agenti economici		În curs de realizare Presa de balotat PET și hârtie -operator de salubritate -SC TEGA SA Presa de balotat hârtie-carton SC Remat SA SC Tehno Star SRL-instalație de reciclare PE SC Confort SRL –centrala termica pe rumeguș SC Leineweber SRL, SC Sipa SRL si SC Secuiana SA- prese de balotat textile Sc Ilta SRL-2 prese de balotat hartie, plastic	
Atingerea obiectivelor de valorificare sau incinerare in instalatii de incinerare cu recuperare de energie si respectiv a tintei de reciclare anuala a deșeurilor de ambalaje, conform HG 621/2005				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
1. Organizarea colectării/ valorificării deșeurilor de ambalaje în instituțiile publice, la sedii firmelor, asociațiilor, fundațiilor, etc.	Permanent	-cantități deșeurilor ambalaje colectate/valorificate anual	Toate instituțiile publice din județ, agenți economici, ONG-uri		<p align="center">În curs de realizare</p> <p>Odata cu apariția Legii 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice. A crescut gradul de colectare selectivă în instituții. Astfel, în 2011 au fost colectate:</p> <p>Prim. Baraolt: PET: 18 kg , Sticlă: 0 kg , Hârtie: 60 kg Insp. Scolar: instituția a fost dotată cu coșuri de gunoi pentru colectare selectivă; personalul a fost instruit în acest sens; la nivelul I.Ș.J. există o bună colaborare cu TEGA S.A. în vederea ridicării deșeurilor tot în mod selectiv. Toate unitățile de învățământ au fost informate cu privire la importanța respectării și implementării legii ce stabilește criteriile de colectare selectivă a deșeurilor. În cursul semestrului II din 2011 a fost ridicat de către TEGA S.A.: menaj recolectat: 4,4 MC, hârtie: 1,1 MC = 70 kg – a fost ridicat în data de 23.11.2011 PET: 1,1 MC = 25 kg – va fi ridicat la sfârșitul lunii noiembrie Prim. Int. Buz.: PET: 20 kg , Hârtie: 65 kg Dir. Silv. hartie 165 kg, plastic (PET) 26 kg DSV : Instituția noastră a implementat sistemul de colectare selectivă a deșeurilor. ISU:plastic – 184 kg hârtie – 281 kg GNM: În toate controalele planificate (120controale) și în 110 controale neplanificate s-a verificat gestiunea deșeurilor, colectarea selectivă a deșeurilor, plata fondului de mediu și respectarea țintei , s-au dat 14 sancțiuni și 4 avertismente; Sau facut si controale privind VSU, DEEE, ambalaje, PCB APM – 36 kg PET , -120 kg hârtie carton</p>	
2. Organizarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor de ambalaje de la populație, pe tipuri de deșeu (hartie, PET, metal, lemn, sticlă, etc)	Permanent*		Consilii Locale Operatori de salubritate		<p align="center">În curs de realizare</p> <p>În prezent sunt amplasate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în Sf. Gheorghe– un număr de 122 puncte de colectare PET, 120 puncte de colectare hârtie-carton, 84 puncte de colectare sticlă. - în Tg. Secuiesc – 26 containere pentru PET, 8 pentru hârtie, 8 pentru sticlă. - în Covasna – 30 containere pentru PET, 30 containere pentru hârtie. - în Baraolt – 10 containere pentru PET <p>PET: 2136 kg între 01ian – 31.mai 2011 - Înt.Buzaului –105 containere de colectare separată (PET, hârtie și sticlă).</p>	
Introducerea sistemului de colectare a deșeurilor voluminoase (mobila, etc.)				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Amenajare puncte de colectare deseuri voluminoase in orasele din judet.	Incepand cu mai 2007- Permanent*	- cantitati deseuri voluminoase colectate - nr. puncte de colectare infiintate	Consilii Locale Operatori Salubritate		In curs de realizare In 2010 s-a amenajat un punct de :4,62 to. Prim. Int. Buz.: Sunt infiintate 5 puncte de colectare Prim. Tg. Sec.: 2 puncte de colectare infiintate	
Cresterea eficientei tratarii si eliminarii namolurilor provenite de la statiile de epurare				Semestrial		
1. Utilizarea namolului in agricultura ca fertilizant sau amendament agricol in cazul in care se respecta conditiile legislative in vigoare	Permanent	-Suprafete de teren acoperite (ha)	Proprietari terenuri agricole		Nu a fost cazul	
2. Utilizarea namolului pentru reabilitarea terenurilor degradate si acoperirea depozitelor de gunoi existente in conditiile legi	Permanent		Operatori rampe de gunoi Consilii Locale		Realizat Nămolul deshidratat rezultat din procesul de epurare ape uzate se depozitează la rampa de deșeuri – Sf. Gheorghe	
Implementarea sistemului de colectare a deseurilor de echipamente electrice si electronice (DEEE)				semestrial		
1. Colectarea selectiva si valorificarea deseurilor de echipamente electrice si electronice (DEEE) pentru atingerea tintelor de: - cel putin 3 Kg deseuri /locuitor/an pana la 31.12.2007; - 4 Kg deseuri /locuitor/an pana la 31.12.2008.	2008	-cantitati DEEE colectate/an	Consilii Locale Agenti economici producatori/ colectori		Realizat - 4 puncte de colectare amenajate in Sf.Gheorghe la centrul de colectare selectivă, Liceul Mihai Viteazul, Piața Agroalimentară Centrală, și magazinul Minimax (fost SPAR) -1 punct de colectare in Tg.Secuiesc -Majoritatea orașelor și comunelor din județ au amenajat un spatiu de depozitare temporară pentru DEEE. Baraolt : s-au colectat 750 kg in 2010 si 500 kg in 2011 Int.Buzaului: au fost colectate 11130 kg DEEE in anul 2010 In judet au fost colectate in anul 2011 30 t DEEE	
Reducerea cantitatilor de deseuri, luand in considerare masa medie la gol conform masurilor si actiunilor din H.G. 2406/ 2004 privind gestionarea vehiculelor scoase din uz				Semestrial		
1. Dotarea agentilor economici care colecteaza/ recycleaza Vehicule Scoase din Uz cu echipamente necesare pentru atingerea obiectivelor de reutilizare si valorificarea a cel putin 85 % din masa vehiculelor fabricate inainte de 1 ianuarie 1980 si a cel putin 80% din masa vehiculelor fabricate dupa 1 ianuarie 1980.	Incepand cu 1 Ian. 2007 -Permanent	- % de valorificare din cantitatea de VSU colectate	Agenti economici colectori/ valorificatori de VSU autorizati		In curs de realizare - 4 agenți economici autorizați pentru colectare și tratare VSU - În 2011, în jud. Covasna au fost colectate 2000 buc. VSU din care tratate 1900 buc. % valorificat din cel colectat: 95%.	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Inchiderea instalațiilor de tratare termica a deeurilor medicale care nu sunt in conformitate cu Directiva 2000/76/CE						
1. Inchidere incineratoare deseuri spitalicesi care apartin spitalelor din Tg. Secuiesc si Sf.Gheorghe.	2007	-incineratoare inchise	Spital Tg. Secuiesc Spital Sf. Ghe.		Realizat Incineratorul Spitalului Tg.Secuiesc a fost închis la 31 decembrie 2006. Incineratorul Spitalului Municipal Sf. Gheorghe a fost închis în 2007.	

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-04 - Cantitatea și calitatea apei potabile**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizar	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii existente de alimentare cu apă în mediul urban						
1. Elaborarea documentațiilor necesare obținerii finanțării și realizării lucrărilor de reabilitare și dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă pentru orașele: Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzăului.	2007	Nr. de proiecte de reabilitare si extindere pentru care s-a elaborat documentația necesară Nr. persoane (gospodării)d eservite /nr.total persoane (gospodării) pe localitate	Consiliul Județean Consilii Locale		Realizat Proiect elaborat prin fonduri ISPA 2005 /RO/16 / P / PA / 001 – 03 - “Extinderea și modernizarea sistemelor de apă potabilă și canalizare în județul Covasna”- Beneficiarul proiectului este Consiliul Județean Covasna . Proiectul vizeaza modernizarea stațiilor de epurare, extinderea rețelei de canalizare, precum și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă în orașele Sf.Gheorghe, Tg. Secuiesc, Covasna și Întorsura Buzăului. Proiectul este aprobat de Comisia Europeana si este in curs de implementare prin fonduri de la POS Mediu. Consiliul Local Baraolt – a elaborat proiectul “Reabilitarea stației de epurare, canalizare, statie tratare si alimentare cu apă” pentru care s-a obtinut finanțare de la Ministerul Mediului prin HG 904/2007.	100%
2. Derularea lucrărilor de reabilitare/dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă	2011	- Km de rețea reabilitată	Consiliul Județean Consilii Locale		Realizat Tg. Secuiesc: In anul 2010 s-au infiintat 4.7 km rețea de	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizar	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
		-Km de rețea nou înființată			apa.In anul 2011 s-au reabilitat 600 m si s-a executat rețea noua pe 2050 m Sf. Gheorghe: rețea reabilitata in 2010 - 1479 m., in 2011- 3881 ml; Extindere rețea : 2010 -14137 ml. , 2011 – 427 ml. In 2011 Nr. Locuitori facturati : 49000; Nr.total bransamente: 5034 Prim. Baraolt: 5,7 km Prim. Int. Buz.: a fost reabilitată rețeaua de apă pe o lungime de 10.638 ml. A fost extinsă rețeaua de apă pe o lungime de 16.368ml.	
3.Asigurarea contorizarii 100% a consumului de apă in orasele Covasna, Baraolt si Int. Buzaului	2008	% de scadere a pierderilor	Gospodariile Locale		Masura amânată CL Int. Buzăului – Este asigurată contorizarea în proporție de 85% la case particulare și 98% la bloc CL Covasna – se contorizeaza lunar min. 20 gospodarii din fondul de dezvoltare – resurse proprii.Se va realiza in cadrul proiectului regional pentru apa si canalizare care este in faza de pregatire Prim . Baraolt: 10%	
4. Dotarea cu echipamente pentru detectarea pierderilor de apă	2008		Gosp.Locale Tg. Secuiesc, Covasna, Baraolt si Int. Buzaului		Masura amânată Se va realiza in cadrul proiectului regional pentru apa si canalizare care este in faza de pregatire Prim. Int. Buz.: La nivel de oraș a fost achiziționat echipament pentru detectarea pierderilor de apă. Prim. Tg. Sec.: Nerealizat	
Iniințarea de sisteme de alimentare cu apă în zona rurala				Semestrial		
1. Elaborarea documentațiilor necesare obținerii finanțării și realizării lucrărilor de înființare a sistemelor de alimentare cu apă în mediul rural	2007	a.Nr. proiecte pentru înființare sisteme alimentare cu apă elaborate	Consiliul Județean Consilii Locale		Realizat - S-au elaborat proiectele tehnice pentru înființare sisteme de alimentare cu apă în satele: Chilieni, Coșeni (mun. Sf. Gheorghe), Brădet (orașul Int. Buzăului), Racoșul de Sus (orașul Baraolt), Aita Seacă și Herculan (comuna Bățani, în execuție proiectul tehnic pentru Bățanii Mari, Bățanii Mici și Ozunca Băi), Doboșeni (comuna Brăduț), Dalnic, Mereni, Belin Vale (comuna Belin), Turia, Aita Seacă (comuna Aita Mare), - S-au elaborat proiectele tehnice pentru extinderea rețelei de alimentare cu apă în satele: Ilieni, Cernat, Sita Buzăului,Vârghiș - S-au elaborat Studii de Fezabilitate pentru înființare sau extindere sisteme de alimentare cu apă în localitățile: Barcani, Mărtănuș (comuna Brețcu), Dobârlău, comuna Ozun (sate aparținătoare). Toate localitățile județului au documentație tehnică	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
					necesară finanțării.	
2. Derularea lucrărilor de construcție și înființare de sisteme de alimentare cu apă în spațiul rural	2015	Nr. gospodării alimentate în sistem centralizat/ nr. total gospodării din mediul rural	Consiliul Județean Consilii Locale		In curs de realizare 41 localitati au finalizat lucrările la sisteme de apă. În 36 localitati este în derulare înființarea sistemelor de apă	
Asigurarea calității apei potabile conform Legii nr. 458/2002, modific. și completată cu L.311/ 2004				Semestrial		
1. Reabilitare statii tratare Tg.Secuiesc si Baraolt	2015	Valoarea indicatorilor de calitate ai apei potabile	Cons.Județean Primăria Tg.Secuiesc Primăria Baraolt		In curs de realizare Prim. Baraolt: se continuă lucrările de reabilitare la stația de tratare + montare stație nouă de tratare monobloc, Bact.coliforme nr la 100ml= 0, Strepto/100ml= 0, Nr de Clostr. Perf./100ml= abs. Al=22,40, Amoniu= 0,00, Arsen=0,00, Cianuri libere= 0,00, Clor rezidual liber=0,1, Prim. Tg. Sec.: se va realiza prin proiectul regional	10%
2. Dotarea corespunzătoare a laboratoarelor de la statiile de tratare apa; trecerea la monitorizare si dozare automata; Infiintare laboratoare de analize bacteriologice	2008		Operatorii de apa/canal		Masura amânată Se va realiza in cadrul proiectului regional pentru apa si canalizare . Prim. Int. Buz.: Conform H.G. 974 S-a achiziționat analizor de clor, Detector de clor și Dozator de clor. Se sfectuează analize zilnice și săptămânale în laboratorul propriu Prim. Tg. Sec.: Nerealizat	
3. Monitorizarea strictă a calității apei tratate	Permanent		Operatorii de apa, ASP		Realizat Se realizează permanent de către ASP Covasna conform HG 974/2004. In anul 2011 și până în prezent s – au recoltat în total 184 probe de apă din rețea și ieșire stație. Lunar operatorii de apă din orașe ne transmit automonitorizarea privind calitatea apei potabile.	
Asigurarea si respectarea zonelor de protecție sanitară din zona captărilor de apă(cf. HG 930/2005)				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Instituirea/reabilitarea zonelor de protecție cu regim sever în jurul fronturilor de captare și a prizelor de apă destinată prelevării de apă potabilă	2007	Nr. de zone de protecție sanitară instituite/reabilitate	Consilii locale Proprietarii captărilor/Operatori		Realizat Realizat în anul 2006 în proporție de 100% în Sf. Gheorghe CL Covasna – 2 captări: Covasna-Valea Zânelor; Comandău-Olves Prim. Int. Buz.: Protecție severă la cele 6 puțuri în exploatare și 4 puțuri neexploatate. S-au refăcut împrejurimile la toate cele 10 puțuri. Prim. Tg. Sec.: Realizat 12 zone de protecție	100%
2. Identificarea construcțiilor neautorizate din zonele de protecție sanitară ale surselor de alimentare cu apă	2007	Nr. construcții ilegale identificate Nr. construcții desființate	Cons. Județean Cons. Locale Garda de mediu		Realizat În jud. covasna nu au fost identificate construcții neautorizate în zonele de protecție sanitară ale surselor de alimentare cu apă.	100%
3. Desființarea construcțiilor neautorizate din zonele de protecție sanitară ale surselor de alimentare cu apă	2008		Garda de Mediu IJC, CJ, CL		Realizat	
Respectarea regulamentelor de protecție și calitate a apelor minerale				Semestrial		
1. Instituirea/reabilitarea zonelor de protecție cu regim sever aferente zăcămintelor de ape minerale din județ	Permanent	Valorile indicatori fizico-chimici ai apelor minerale exploatare.	Concesionarii zăcămintelor		Realizat	100%
2. Protejarea rezervelor de apă minerală din subsolul orașului Covasna	2009		Cons. Loc. Covasna		Realizat - Proiect avizat pentru extinderea rețelei de canalizare în orașul Covasna - Forajele de exploatare apă minerală au prevăzute zone de protecție cu regim sever - Izvoarele de apă minerală au fost reamenajate	100%
3. Igienizarea zonelor din jurul izvoarelor de apă minerală și amenajarea lor; amplasarea de containere pentru PET-uri în localitățile: Covasna, Bixad, Bățanii Mari (Bățanii Mici, Ozunca Băi și Herculan), Barolt (Biborteni), Băile Balványos, Bodoc (Olteni, Zălan), Catalina (Hătuica), Micfalău, Poian, Pădurea Hatod, Vârghiș, Peteni, Brăduț (Doboșeni), Estelnic, Tg. Secuiesc.	2007	Nr. izvoare reabilitate Nr. containere amplasate	Consilii Locale Proprietarii de teren		Realizat Toate izvoarele au fost reabilitate	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizar	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
4. Amenajarea și protecția resurselor de apă minerală în localitățile incluse în proiectul "Drumul apelor minerale": Baraolt, Bodoc, Belin, Brețcu-Mărtănuș, Malnaș, Sfântu Gheorghe-Șugaș Băi, Vâlcele.	2008		Consiliul Județean Covasna		Realizat Lucrările prevazute in proiect au fost executate	100%

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-05 - Managementul spațiului urban

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizar	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Reabilitarea spațiilor verzi intraurbane și periurbane degradate și extinderea zonelor verzi amenajate				Semestri al		
1. Identificarea spațiilor verzi degradate	2007	Suprafata spatiu verde reabilitata/ extinsă	CJ, Primarii		Realizat Spațiile verzi degradate au fost identificate	100%
2. Executie lucrari de reabilitare/extindere spații verzi	2013		CJ, Primarii		In curs de realizare Lucrări cu finanțare din fondul de mediu în 7 localități: Sf. Gheorghe, Bodoc, Brețcu, Cernat, Chichiș, Zagon și Vârghiș (21.000 mp). Sf. Gheorghe In 2011 – Reabilitat 13.466 mp zona cart. Oltului. În curs de reabilitare 8.071 mp zona str. Cimitirului Prim. Int. Buz.: S-a amenajat parcul-spațiul verde pe str. Hanului în suprafață de 5000 mp. și s-au reabilitat spații verzi în zona blocurilor în suprafață de 10.000mp.	
3. Inițierea unui serviciu de întreținere a spațiilor verzi în cadrul Primăriei Sf. Gheorghe	2007		Primăria Tega S.A.		Realizat	100%
Diminuarea impactului poluării fonice și atmosferice				Semestri al		
1. Proiectarea și realizarea drumurilor de centura pentru orasele Sf. Gheorghe Tg. Secuiesc, Baraolt și Covasna	2009	Nr. proiecte Nr. drumuri de	Cons. Județean C.L. Sf. Gheorghe, Baraolt, Tg. Sec, Covasna		Măsura amânată	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
		centura executate				
2. Reînnoirea parcurilor auto de transport local din orasele Sf. Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Baraolt, Int. Buzăului	2008	% mijloace auto cu motoare EURO din totalul existent în parc	Societatile de transport local Primăriile oraselor		Măsura amânată -S.C. Ecosil S.R.L. -Covasna – 3 masini, 100% cu motoare EURO. - Sf.Gheorghe - Parc auto – 25 autobuze din care reînnoite: în 2007 - 4 buc BMC Probus, în 2010 - 2 buc Volvo Euro 2, în 2011 – 5 buc Volvo Euro 2 - CL Int. Buzăului – Nu e cazul la nivelul orașului Întorsura Buzăului ne -fiind organizat transportul în comun	
3. Reabilitarea strazilor și trotuarelor din municipiul Sf. Gheorghe	2008	Nr. strazi reabilitate	Primaria Sf. Gheorghe		Realizat 2010 - 19 străzi și 12,96 km trotuare reabilitate În 2011 – 6 străzi și 1940 ml trotuar	100%
4. Modernizarea strazii Stefan cel Mare din orasul Covasna	2008	Km trotuare refacute	Cons. Loc. Covasna		Realizat	100%
5. Modernizare drumuri orasenesti in Int. Buzăului	2008		Primaria Int. Buzăului		Măsura amânată - P.T. și S.F. întocmite pentru strada Gheorghe Doja . str. Bisericii . Restul de străzi nu au S.F. Finalizata lucrarea de modernizare pe strada Bisericii.	
6. Dotarea cu utilaje specifice pentru curatarea/spalarea strazilor	2008		Toate primăriile oraselor		Măsura amânată - Sf.Gheorghe : - 5 utilaje (3 buc. pt. măturat străzi, 2 buc. pt. măturat trotuare) , 4 buc autostropitoare 2009: 4 buc. utilaje specifice - Int. Buzăului – nu s-au făcut dotări cu asemenea utilaje dar s-a încheiat contract cu operator specializat	
Îmbunătățirea esteticii urbane				Semestrial		
1. Intocmire proiecte pentru renovarea și schimbarea destinației fostelor CT de cartier	2008	Nr. proiecte Nr. clădiri reabilitate Km conducte dezafectate	Primăriile oraselor CJ		Realizat 1 CT pentru reabilitare în fază de licitație pentru execuție, 1 CT demolată și 4 clădiri reabilitate în Sf.Gheorghe 3 CT propuse pentru concesiune în Covasna Prim. Int. Buz.:Centrală termică pe rumeguș construită în anul 2000	100%
2. Dezafectare conducte supraterane ramase nefolosite ca urmare a dezafectării CT	2007		Primaria Sf. Gheorghe		Realizat Sunt dezafectate	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
3. Reparare fațadă clădiri combinată cu reabilitarea termică	2013	si valorificate	Primăriei, CJ Asociații de proprietari		<p>In curs de realizare</p> <p>-CL Sf. Gheorghe 2008 :18buc. blocuri zona Prieteniei 2010:10 buc. blocuri zona Crângului 2011: 2 buc blocuri zona Daliei 10 buc. blocuri zona Hârniceii din care 8 finalizate și 2 buc în curs de execuție Prim. Baraolt: 1 cladire Prim. Int. Buz:A fost înființată o Asociație de locatari (32 apartamente), care să acceseze fonduri în vederea reabilitării, SF-ul fiind trimis la Minister spre aprobare. 12% din locuințe au fost reabilitate termic prin finanțarea proprie a deținătorilor.</p>	
Reducerea numarului de caini vagabonzi				Semestrial		
1. Infiintarea unui adapost pentru cainii vagabonzi si serviciu de hingheri	2008	Adapost infiintat	CJ, Primaria Sf. Gheorghe, DSV		<p>Realizat</p> <p>-2009 Primăria mun. Sf Gheorghe în asociere cu Asociația Nez Percece înființează adapost pentru câini comunitari la Câmpul Frumos. Activitatea de capturare a câinilor vagabonzi este asigurat de Asociația Nez Perce.</p>	
Actualizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean până cel târziu anul 2008				Semestrial		
1. Urgentarea ocupării posturilor de responsabil cu activitati de urbanism la nivelul comunelor și descentralizarea activității	2007	Nr. posturi ocupate	Consilii locale CJ		<p>Nerealizat</p> <p>14 posturi ocupate 2008: nu s-a ocupat nici un post</p>	2007: din 40 posturi s-au ocupat 14 (35%)
2. Reglementarea zonelor critice (zone de case de vacanță, zone ocupate ilegal de cetățeni)	2013	Nr. PUG + RLU elaborate/ actualizate	Consilii locale CJ		<p>In curs de realizare</p> <p>PUG, în curs de avizare, nu reglementează zonele cu constr. executate ilegal. Nu legalizarea va fi modul de rezolvare a acelor zone critice ci demolarea.</p>	
3. Precizarea în PUG –ri a direcțiilor permise, direcțiilor admise cu condiții și direcțiile interzise de extindere a localităților	2013		Consilii locale CJ		<p>In curs de realizare</p> <p>PUG Sf.Gheorghe în curs de avizare stabilește și reglementează direcțiile de dezvoltare a intravilanului localității. În PUG Int. Buzaului existent sunt precizate direcțiile permise, admise cu condiții și interzise pentru extinderea locuințelor Arcuș: PUG aprobat în martie 2008. În curs de reactualizare/avizare sunt următoarele PUG-uri: Belin, Bixad, Comandău, Dalnic, Estelnic, Lemnia, Mereni, Malnaș, Moacșa, Turia, Vârghiș, Vâlcele.</p>	

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-06 - Turism și agrement**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Identificarea arealelor cu funcții turistice și de agrement și reabilitarea stațiunilor din județ				Semestrial		
1. Identificarea, delimitarea și amenajarea corespunzătoare a noi zone de agrement pentru practicarea turismului ecologic. Aplicarea prevederilor HCJC 73/2006	2008 2012	Nr. areale noi identificate	CJ, Primarii		Realizat Zona Csipkes, Zona Hotel Bradul, Valea Zânelor pe raza orașului Covasna Prim. Int. Buz.: S-a construit „Pârția de schi” cu o lungime de 260 ml. pe Dealul Taberei.	
2. Reabilitarea stațiunilor balneo-climaterice Malnas, Valcele, Balvanyos, Sugas Bai; Implementarea Proiectului Drumul apelor minerale Reabilitarea băilor tradiționale din Turia, Pădureni, Cernat și Mărtănuș	2009 2015	Lucrari de reabilitare executate	CJ, Primarii		Măsură amânată Proiectul Drumul apelor minerale a fost finalizat. Turia, Pădureni, Cernat și Tălișoara sunt pe Lista programelor și proiectelor de investiții în turism al Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 120/2010 (publicat în MOF nr. 126/24.02.2010) Lucrările de execuție la Șugaș Băi au fost terminate.	
3. Reabilitarea traseelor turistice si a atractiilor turistice pe tot cuprinsul judetului	2009 permanent		CJ, Primarii		Realizat Traseele turistice sunt întreținute de către serviciul Salvamont. si alte ONG-uri. In anul 2008 au fost reabilitate cca. 250 km de trasee montane. 2009 -S-au reabilitat 6 trasee turistice pentru locațiile: Bodoc, Covasna, vf. Lăcăuți, Lemnia de Sus, Malnaș și sat Sociova. S-au reabilitat 150 km trasee turistice, s-a înființat traseul de bicicleta montan pe o lungime de 22 km în zona Sf. Gheorghe – Șugaș Băi – Valea Crișului - până în prezent (2011) au fost reamenajate și omologate cca 400 km de trasee turistice de către serviciul Salvamont în 2011 s-a reabilitat traseul de bicicleta montan pe o lungime de 22 km în zona Sf. Gheorghe – Șugaș Băi – Valea Crișului	
Promovarea turismului ecologic in judetul Covasna				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Elaborarea unui program județean de promovare a turismului ecologic	2007	-program elaborat - nr. materiale elaborate	CJ, Prefectura		Realizat S-a demarat proiectul cu finanțare europeană „Drumul apelor minerale	
2. Realizarea de materiale informativ – educative pentru promovarea turismului ecologic	2007		CJ, Prefectura		Realizat Acțiuni și conferințe organizate de Consiliul Județean Covasna și Camera de Comerț și Industrie – Covasna cu participarea județelor limitrofe și a unor experți internaționali în domeniu. Conferințele de lucru au fost însoțite de broșuri și pliante de prezentare a jud. Covasna.	
Amenajarea ariilor naturale protejate în vederea includerii lor în circuitul turistic				Semestrial		
1. Realizare de poteci de studiu, amenajare de locuri de agrement, locuri de observare a vieții animalelor	2008	Nr. obiective realizate	CJ, Primarii, Administratori		Realizat S-a amenajat un loc de agrement în Mestecănișul de la Reci, proiect implementat în parteneriat cu APM și Peace Corps România.	

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-07 - Protecția Naturii și Conservarea Biodiversității

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Asigurarea structurilor administrative pentru ariile protejate				Semestrial		
1. Atragerea membrilor comunităților locale, ONG-urilor în administrarea /custodia ariilor protejate.	2006-2013	a) Gradul de atribuire a administrării /custodiei ariilor protejate	CJ APM ONG CL Custozii de arii protejate		In curs de realizare Cele 11 situri de importanță comunitară (SCI) au fost date în custodie. Cele 4 arii speciale de protecție avifaunistică (SPA) au fost date în custodie.	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
2. Pregătire documentații pentru declararea de noi arii protejate și înaintarea acestora la Academia Română.		din județ b) Nr. documentații predate la Academia c) Nr. planuri de management elaborate			<p>In curs de realizare</p> <p>- S-au obținut 3 avize ale Academiei Române pentru 3 zone studiate: Ruginosu – Zagon, Ciomad-Balványos, Ozunca-Bai. -Rezervația Ruginosu Zagon a fost declarată arie protejată prin HG 1143/2007 -Sunt propuneri de noi situri Natura 2000, pe Râul Negru, pârâul Buzău.</p>	
3. Elaborarea planurilor de management pentru fiecare arie protejată.		d) Gradul de implementare al planurilor de management. e) Baza de date cu speciile inventariate			<p>In curs de realizare</p> <p>2008 - A fost elaborat planul de management pentru situl Mestecanișul Reci bălțile de la Ozun Sântionlunca. August 2010 – Asociația Vinca Minor, cu sprijinul financiar din POS Mediu Axa 4, a demarat activitățile pentru realizarea Planului de management a sitului SCI Ciomad Balványos Septembrie 2010 - OSP Baraolt, custode al sitului SCI Herculian este aproape de finalizarea și depunerea spre avizare a planului de management pentru sitului Herculian. Deoarece custodia sitului Dealul Ciocăș Dealul Vițelului și sitului Mestecanișul Reci bălțile de la Ozun Sântionlunca au fost preluate de către Consiliul Județean, planul de management realizat de APM Covasna nu mai este de actualitate. Octombrie 2011 - OSP Baraolt, custode al sitului SCI Herculian a finalizat planul de management pentru sitului Herculian urmând a fi depus la MMP</p>	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
4. Atragerea suportului financiar pentru implementarea prevederilor din planurile de management.					In curs de realizare Octombrie 2011 – Asociația Vinca Minor, cu sprijinul financiar din POS Mediu Axa 4, desfășoară activități pentru realizarea Planului de management a sitului SCI Ciomad Balványos	
5. Informarea populației despre necesitatea înființării unor arii naturale protejate, avantajele și eventualele dezavantaje cauzate					In curs de realizare Acțiuni desfășurate la cererea comunităților locale sau acolo unde este cazul	
6. Inventarierea efectivelor de carnivore mari și elaborarea unui plan de management					In curs de realizare APM participă la evaluările de primăvară a carnivorelor mari. 2009-Au fost evaluate de către gestionarii fondurilor de vanatoare: 971 exemplare urs, 198 exemplare urs, 157 exemplare ras, 352 exemplare pisica salbatică. Prim. Int. Buz.: - 100% de către AJVPS Covasna - Urmare a Proceselor verbale de evaluare a AJVPS Covasna, au fost inventariate pe teritoriul administrativ al primăriei orașului Întorsura Buzăului următoarele efective de carnivore mari : - Urși – 12 cap. - Lupi - 21 cap.	
Conservarea naturii în siturile Natura 2000				Semestrial		
1. Identificarea și obținerea sprijinului instituțional pentru managementul siturilor Natura 2000 (control, instruire, dezvoltarea capacității instituționale, pregătirea studiilor științifice, a inventarelor, cartografierea,	2006-2013	Nr. proiecte implementate	CJ APM ONG CL		In curs de realizare -S-au propus 15 situri NATURA2000 Au fost aprobate prin Ord. Ministrului MMDD 11 situri pSCI și 4 SPA prin HG,	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
pregătirea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și a planurilor de acțiune pentru protecția și conservarea speciilor de interes comunitar, activități de conștientizare și educație de mediu)			Custozii de arii protejate		având suprafața total sau parțial în județul Covasna -APM a desfășurat 2 campanii de informare, conștientizare	
2. Investiții pentru sprijinirea reconstrucției naturale, protecția și conservarea habitatelor și a speciilor, dezvoltarea infrastructurii (construirea și dotarea sediilor administrațiilor rezervațiilor și centre de vizitare, etc) și achiziționarea terenurilor necesare pentru managementul adecvat în vederea conservării naturii, în zonele din cadrul rețelei Natura 2000	2006- 2013	Investiții realizate	CJ APM ONG CL Custozii de arii protejate		In curs de realizare APM Covasna în parteneriat cu APM Vrancea și APM Harghita, a obținut finanțare prin programul LIFE+ Natura, pentru a susține managementul speciei urs în siturile Natura 2000, în special prin acțiuni de diminuare a conflictelor. - au fost realizate planurile și obținute avizele pentru un Centru de vizitare al siturilor Natura 2000 din jud. Covasna, situat în Mestecănișul de la Reci - este avizat proiectul pentru Centru de vizitare pentru rezervația Cheile Vârghișului - sunt obținute avizele pentru realizarea a trei puncte de informare în siturile Ciomad-Balványos, Mții Bodoc-Baraolt și Apa Roșie	
3. Monitorizarea habitatelor naturale protejate și a speciilor salbatice.	2006- 2013	Statistici și evaluări efectuate	CJ,APM,ONG,CL Custozii de arii protejate		In curs de realizare Se realizează permanent de către APM. Baza de date este în lucru. În prezent se lucrează la introducerea datelor în sisteme GIS. Prin realizarea deplasărilor în teren se monitorizează starea de conservare a speciilor de păsări, considerate specii de importanță comunitară.	
4. Instruirea și conștientizarea publicului	Permanent		APM,ONG,CJ		Realizat 2 campanii și un simpozion efectuate de APM 2 întâlniri la nivel local precum și un simpozion organizat de APM	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Mentinererea echilibrului ecosistemelor forestiere						
1. Urmărirea respectării regimului silvic de gospodărire a pădurilor.	Permanent	Nr. Controale efectuate	ITRSV, GM Directia Silvica		<p>Realizat</p> <p>În 2011 GM a făcut: 43 inspectii tematice privind arderea miristilor, sesizari, obiective noi, aqvacultura, si 66 controale planificate privind biodiversitatea; s-au aplicat 2 averismente si 1 sanctiune .</p> <p>Directia Silvica: Pana la finele lunii noiembrie 2011, in suprafetele de fond forestier proprietate publica a statului, Directia Silvica Covasna, prin specialistii din cadrul directiei si ocoalelor silvice din subordine, a efectuat un numar total de 620 controale de exploatare. De asemenea s-au efectuat si un numar de 1084 de controale privind circulatia materialelor lemnoase, in baza planului comun de actiune "Scutul padurii - 2011", incheiat intre MMP, IGPR si RNP- Romsilva</p>	
2. Promovarea introducerii sistemului FSC (certificare forestieră) în managementul pădurilor	Permanent	Acțiuni întreprinse	Ocoale silvice private, primării, composesorate, Directia Silvica		<p>In curs de realizare</p> <p>În zona Baraolt, APM Covasna susține un proiect al WWF-DCP pentru dezvoltarea unui management eficient. WWF-DCP susține Ocolul Silvic Privat Baraolt pentru obținerea certificatului FSC pentru managementul forestier.</p> <p>Dir. Silv.: Regia Nationala a Padurilor – Romsilva, a demarat procesul de obtinere a certificatului FSC pentru management forestier responsabil, pentru o parte din suprafata fondului forestier proprietate publica a statului administrat de directiile silvice, inclusiv de Directia Silvica Covasna. In prezent se parcurge etapa de preevaluare.</p>	
3. Plantare de arbori din specii specifice ecosistemelor	Permanent	Suprafata	Directia Silvica		In curs de realizare	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
respectiv pe toate ariile care au fost supuse exploatarii		impadurita (ha)	Ocoale Silvice Primării Composesorate		<p>În 2008 - Direcția Silvică =161,0 ha În 2009 – Direcția Silvică =142 ha în fond forestier de stat și 28 ha la alți deținători . La acestea se adauga împăduririle în Ocoale silvice private–respectiv 67 ha.(total=237 ha) Împaduriri integrale executate 2011=3 ha OSP Mereni prim Tg Sec up 1 slanic ua 54 c/ 63B /completari 1,2 ha up 3 Lemnia ua 51 b Dir. Silv.:Suprafata totala de fond forestier proprietate publica a statului, regenerata in anul 2011 de Direcția Silvică Covasna, a fost de 194,47 ha, din care 107,21 ha regenerari naturale si 87,26 ha împaduriri. In anul 2010, in suprafetele de fond forestier detinute de alti proprietari, aflate in administrarea Directiei Silvice Covasna, s-au regenerat in total 64,00 ha, din care 34,00 ha regenerari naturale si 30,00 ha împaduriri. Suprafata totala de fond forestier proprietate publica a statului, regenerata in anul 2011 de Direcția Silvică Covasna, a fost de 193 ha, din care 107 ha regenerari naturale si 86 ha împaduriri. In suprafetele de fond forestier detinute de alti proprietari, aflate in administrarea Directiei Silvice Covasna, s-au regenerat in total 76,70 ha, din care 47,00 ha regenerari naturale si 29,70 ha împaduriri Prim. Int. Buz: - S-a plantat : - 1,14 ha cu 1650 puieti de molid, si 4000 de fag . S-au facut completari pe 0,337 ha de padure , cu 1323 puieti molid și 652 puieti fag.</p>	
4. Regenare artificiala a unor suprafete de teren si schimbarea categoriei functionale ale acestora	2006-2013	Suprafata împadurita	Directia Silvica Ocoale Silvice		<p align="center">In curs de realizare</p> <p>Dir. Silv.:In anul 2011, s-a împadurit o</p>	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
		(ha)	Primării Composesorate		suprafata de 4,0 ha, in afara fondului forestier, dupa cum urmeaza: - Ocolul silvic Bretcu 1,0 ha la Primaria Ojdula - Ocolul silvic Comandau 1,0 ha la Primaria Comandau - Ocolul silvic Covasna 1,0 ha la Primaria Covasna - Ocolul silvic Talisoara 1,0 ha la Primaria Haghig	

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-08 - Educatie ecologica

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Informarea publicului privind legislatia/activitatile în domeniul protecției mediului				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Inițierea și derularea de proiecte de conștientizare a publicului în domeniul protecției mediului și legislației de mediu	Permanent	Nr. proiecte realizate Nr. localități cuprinse în campanie Nr. comunități vizate Nr. întâlniri/conferințe/impozioane Nr. apariții mass media	APM, ONG, Inspectorat Școlar		<p style="text-align: center;">In curs de realizare</p> <p>Palatul Copiilor și Clubul Elevilor Întorsura Buzăului a organizat un concurs național de ecoturism „Pui de brad” cu 90 participanți în luna iunie 2011.</p> <p>Clubul Elevilor Întorsura Buzăului a organizat un concurs național de ecologie „Minunile naturii”, ediția I, în iunie 2011.</p> <p>Insp. Școlar: 4 unități de învățământ din județ (Liceul Teoretic „Mikes Kelemen” Sf. Gheorghe, Șc. cu clasele I-VIII „Mikes Ármin” Bixad, Șc. cu clasele I-VIII „Czetz János” Ghidfalău și Șc. cu clasele I-VIII „Váradi József” Sf. Gheorghe) au câștigat de la Administrația Fondului pentru Mediu fonduri pentru organizarea și derularea unor activități de educație ecologică în acest an școlar, prin „Programul privind educarea și conștientizarea populației privind protecția mediului”.</p> <p>În cadrul Proiectului Național de conștientizare și de responsabilitate socială „Școli pentru un viitor verde” Asociația Școli pentru un viitor verde va dota 24 de unități de învățământ din județ și I.Ș.J. Covasna cu seturi educaționale, care conțin aparate de compactare a pet-urilor la cald. Selectarea unităților de învățământ care vor primi astfel de aparate este la latitudinea I.Ș.J. și decizia aparține consiliului consultativ al inspectorului educativ, care va întruni în data de 8 decembrie 2011 la sediul I.Ș.J. Covasna. Școlile vor preda pet-urile compactate la REMAT, iar banii obținuți vor fi cheltuiți pentru organizarea unor activități de protecția mediului.</p>	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
2. Campanii de informare a comunitatilor cu privire la starea calitatii mediului si probleme specifice	Permanent		APM, ONG, Inspectorat Scolar		<p>In curs de realizare</p> <p>În anul 2011 APM Covasna a derulat începând cu data de 15 Septembrie 2011 partea a doua a proiectului EcoAtitudine-Colectare Selectivă a PET-uri, sticlă și hârtie carton precum și a DEEE. Campania s-a derulat în 5 școli din județ, în fiecare școală s-a derulat „ora de ecologie”. În data de 5 Decembrie la Școala Generală Liviu Rebreanu din Miercurea Ciuc s-au decernat premiile câștigătorilor din cele două județe. Premiile au fost acordate de către revista Reporter Economic.</p>	
3. Informari periodice in mass media si organizarea de simpozioane si conferinte cu problematica de mediu	Permanent		APM, ONG, Inspectorat Scolar		<p>In curs de realizare</p> <p>In anul 2011-APM Covasna a organizat 6 Conferințe lunare de presa – și 10 dezbateri publice (autorizări de mediu) cu participarea mass-mediei și a 20 cetățeni interesati. In presa s-au publicat un numar de 142 articole cu tematica de mediu Palatul Copiilor Sf. Gheorghe a organizat în data de 12 februarie 2011 un simpozion PRO NATURA cu tema „Valea Vârghișului”.</p>	
Educatie ecologica eficienta la nivelul populatiei scolare				Semestrial		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Includerea în curricula școlară de teme și acțiuni vizând educația ecologică la toate nivelele (prescolar – liceal)	Permanent	Nr. de teme și acțiuni	APM, Inspectorate Școlare Județene		<p style="text-align: center;">În curs de realizare</p> <p>Unitățile școlare au organizat permanent ca activități extracurriculare acțiuni de salubritate/igienizare, împăduriri, excursii tematice, tabere școlare, concursuri, etc. pe tema protecției mediului.</p> <p>12 clase din diferite unități școlare au avut ca disciplină opțională în acest an școlar Educație pentru mediu.</p> <p>Insp. Școlar: Unitățile școlare organizează permanent activități extracurriculare în acest domeniu: acțiuni de salubritate/igienizare, împăduriri, excursii tematice, tabere școlare, concursuri, etc. pe tema protecției mediului.</p> <p>18 clase din diferite unități școlare au ca disciplină opțională în acest an școlar Educație pentru mediu.</p> <p>Totodată, la nivelul județului Covasna avem trei unități școlare care au obținut statutul de ECO-școală: Gr. Șc. „Kós Károly” Sf. Gheorghe, Liceul teoretic „Mircea Eliade” Întorsura Buzăului și Șc. cu clasele I-VIII „Nicolae Russu” Sita Buzăului.</p> <p>În cadrul Campaniei ECO Atitudine, în data de 5 decembrie 2011, la Miercurea Ciuc au fost premiați 4 unități școlare din județul Covasna pentru activități de colectare selectivă a deșeurilor.</p>	NEAGU/manecuta

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența monitorizării	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
2. Organizarea de acțiuni cu specific ecologic în cadrul unitatilor si taberelor școlare	Permanent		APM, Inspectorate Școlare Județene		<p>In curs de realizare</p> <p>Unitățile școlare au organizat permanent acțiuni de salubritate/igienizare, împăduriri, excursii tematice, tabere școlare, concursuri, etc. pe tema protecției mediului.</p> <p>Insp. Școlar: Palatul Copiilor a inaugurat Școala ECO la Vadas în data de 12.11.2011 cu 100 de participanți.</p> <p>Palatul Copiilor a organizat activitatea de confecționare a coronițelor de advent din materiale naturale în perioada 22-26 noiembrie 2011, cu peste 100 de participanți.</p>	În progres

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-09 - Afectarea sănătății populației

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului				Semestrial		
Elaborarea și implementarea unor scheme de monitorizare a principalilor parametri privind starea de sănătate a populației în relație directă cu sursele majore de poluare	2007	Nr. scheme de monitorizare	A.S.P.		<p>Realizat</p> <p>ASP efectuează determinări ale calității aerului și apei potabile în zone aglomerate (orașe) dar și în localități rurale – unde apa din fântâni este poluată cu nitrați - indicând doar sursele admise pentru consum.</p> <p>Nu s-au constatat îmbolnăviri strict datorate factorilor de mediu</p>	
Implementarea sistemului de monitorizare și alimentarea continuă a fluxului de informații cu datele din monitoringul asupra sănătății populației, prin raportarea	Permanent	Frecvența de raportare a	A.S.P.		<p>Realizat</p> <p>Intre ASP si APM se face schimb de informatii permanent la termenele stabilite.</p>	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
periodică a acestor date către A.P.M.		datelor			Un reprezentant al ASP participa in sedinta CAT la sediul APM PLAM – ul se raportează semestrial. Orice schimb de informații între cele două instituții (APM, DSP) se rezolvă respectând termenele solicitate. Un reprezentant al DSP participă la ședințele CAT care au loc la sediul APM Covasna.	
Identificarea zonelor cu potențial risc asupra sănătății umane.	2007	Nr. de zone identificate	A.S.P.		<p style="text-align: center;">Realizat</p> <p>Identificarea zonelor cu potențial risc asupra sănătății umane</p> <p>a. In anul 2011 si pana in prezent au fost raportate 2 cazuri de intoxicații neprofesionale cu pesticide, s-au raportat 2 cazuri de methemoglobinemie la copiii sub 3 ani. De asemenea există localități în care apa din fântânile individuale au depășiri peste limita admisă la parametrii chimici și la parametrii bacteriologici (Sf. Gheorghe, Mereni, Sânzieni, Turia, Cernat, Ariușd, Dalnic, Casinul Mic, Tg. Secuiesc, Cătălina, Ghelița, Sâncraia,).</p> <p>b. O sursă de potențial risc pentru sănătatea umană este și piscina acoperită din orașul Sf. Gheorghe. Rezultatele analizelor efectuate în această perioadă arată depășiri ale valorilor normale atât în bazinul mare cât și în cel mic.</p> <p>c. Lacurile de îmbăiere : Lacul Moacșa-Pădureni si lacul Reci nu indeplinesc condițiile igienico-sanitare și nu sânt autorizate sanitar. Nu se recomandă populației locale și turistilor îmbăierea în aceste lacuri.</p> <p>d. Radioactivitate- nu e cazul</p>	

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru PM-10 - Poluarea atmosferei

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
Reducerea poluării datorate traficului rutier				Semestri al		
1. Reabilitare sistem rutier Brasov –Covasna-Buzau (DJ 130, DJ 103E, DJ 103, DJ 121, DJ 121E) 2. Reabilitare DJ 121A Int. Buzaului-Valea Mare 3. Reabilitare DJ 113 Tg. Secuiesc-Bixad 4. Reabilitare DJ 122 Micfalau-Biborteni-Baraolt 5. Reabilitare DJ 103B limita Brasov-Ozun-Chilieni 6. Reabilitare DN13E cu DN 11 7. Reabilitare DN12	2009	Monitorizarea concentrațiilor lor de PM ₁₀	Consiliul Județean		<p>Măsură amânată Proiect pentru reabilitarea DJ 121 Covasna - Tg. Secuiesc, aplicație prin POR - Axa 2, cererea de finanțare a fost depus în martie 2009 la ADR Centru..</p> <p>Măsură amânată Reabilitare DJ 121 – SF în curs de elaborare</p> <p>Măsură amânată A fost elaborat studiul de fezabilitate pentru reabilitarea DJ 113</p> <p>Realizat</p> <p>Măsură amânată</p> <p>Realizat în avans Reabilitat DN 13E cu DN 11 pe lungimea de 7 km.</p> <p>Realizat DJ 121 Covasna-Tg Secuiesc lucrări în desfășurare DJ 113 Tg. Secuiesc-Bixad achiziția publică în desfășurare DJ 122 Micfalău-Baraolt a fost elaborat PT depus pentru finanțare-achiziție publică în desfășurare</p>	
8. Elaborarea unor seturi de propuneri privind includerea în PUG-uri și PATJ a unor "inele verzi" ale orașelor și posibilitatea conectării acestora la spațiile verzi din orașe prin plantatii de aliniament.	2009		Consilii Locale ale orașelor		<p>Măsură amânată PUG Sf.Gheorghe reactualizat în curs de avizare, prevede extinderea spațiilor verzi (insule verzi de agrement)</p>	
Reducerea poluării atmosferice datorata activitatilor industriale				Semestri al		

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
1. Modernizarea tehnologiilor societăților care exploatează/ prelucrează piatra, nisip, carbune	Permanent	Valorile indicatorilor pentru care sunt prevăzute limite la emisie în OM 462/1993 completat cu Ord. MAPM 592/2002	Agenti economici		Realizat Se impune în procedura de autorizare de mediu	
2. Dotarea unităților de prelucrare lemn și a altor unități industriale cu instalații de filtrare a aerului.	Permanent		Agenti economici		Realizat SC EX FOR SRL Baraolt și SC Prod.Com. CONECTIC SRL Bradut primesc finanțare PHARE pentru proiecte de re tehnologizare a fluxului tehnologic la fabricile de cherestea. Se impune în procedura de autorizare de mediu pentru toate unitățile noi sau pentru cele existente care încă nu au dotările necesare.	
3. Dotarea cu aparatură de măsurare a emisiilor în atmosferă.	Permanent		Agenti economici		Realizat Se impune în procedura de autorizare de mediu	
Prevenirea poluării atmosferei cu COV datorită activității stațiilor de distribuție carburanți și a depozitelor de carburanți.				Semestrial		
1. Conformare instalațiilor de încărcare și depozitare la stațiile de distribuție a benzinei ale SNP PETROM SA, SC UNIC STAR SRL Covasna, SC EURO-OIL SA Sf.Ghe., SC BENZMAR SRL Turia, SC TNT PETROL&CO SRL Sf.Ghe., SC SICULCOM SRL Tg.Secuiesc, SC PETROIL IMPEX SRL Covasna, SC BENZOIL SRL	2009	Nr. Instalații conformate	Agenti economici		Realizat SNP PETROM SA - conformat SC BENZMAR SRL Brețcu – conformat SC UNIC STAR SRL Covasna, SC EURO-OIL SA Sf.Gheorghe, SC SICULCOM SRL Tg.Secuiesc, SC PETROIL IMPEX SRL Covasna, SC BENZOIL SRL, SC TNT PETROL & CO SRL Sf. Gheorghe	
2. Conformare instalații de depozitare la terminale ale SNP PETROM – Sucursala Covasna	2008	Nr. instalații conformate	SNP PETROM SA		Măsura anulată Începând cu 01.01.2009 depozitul va fi utilizat numai pentru motorina sau se va închide.	
3. Conformare instalații de încărcare/descărcare a containerelor mobile la terminale	2008	Nr. Instalații conformate	SNP PETROM SA		Măsura anulată Începând cu 01.01.2009 depozitul va fi utilizat numai pentru motorina sau se va închide.	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Monitorizarea calitatii aerului				Semestrial		
1. Echiparea județului Covasna cu o stație automată de monitorizare a calitatii aerului	2007	Stație de monitorizare achiziționată	APM		Realizat S-a realizat echiparea județului Covasna cu o stație automată de monitorizare a calității aerului și cu stația automată de monitorizare a debitului dozei gamma	

Matrice – plan monitorizare și evaluare pentru **PM-11 - Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice**

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/ Evaluarea implementării
Diminuarea suprafețelor de teren afectate de alunecări de teren și eroziuni de suprafață				Semestrial		
1. Elaborarea și implementarea programelor județene de stabilizare a alunecărilor de teren active prin împădurirea terenurilor degradate și realizarea sistemelor hidrotehnice de colectare a apelor pluviale în zonele cu stabilitate redusă a terenului	Permanent	Suprafața de teren stabilizate (ha)	Inspectorat pt. Situatii de Urgenta Consilii Locale		In curs de realizare Prim. Int. Buz.: Nu sunt zone care să fie expuse alunecărilor de teren, pe care să se execute împăduriri. Prim. Tg. Sec.: Lucrări de stabilizare și combatere a eroziunii în str Fierarilor 0,25 .	
2. Executarea de lucrări de reabilitare a suprafețelor afectate de eroziune: -Impadurire pasune vf. Cormos (Bradut) – 44,5 ha -Impadurire pasune Chichis 12,5 ha -Impadurire pasune Sancrai – 25 ha -Impadurire pasune Fata Lumii (Sf.Gheorghe) – 12 ha - Impadurire pasune Darnau(Zagon) – 18 ha	2008	Suprafata impadurita (ha)	Consilii locale Directia Silvica Ocoale silvice private		Realizat H.C.L.Sf.Gheorghe nr.75/2007 privind acordul C.L. cu privire la ameliorarea unor terenuri degradate prin împădurire Directia Silvica a intocmit 5 documentatii pentru 112,0 ha (Fise perimetre de ameliorare si au fost inaintate la ITRS Brasov pentru promovare)	
3. Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	2009	Nr. de planuri	Inspectorat pt. Situatii de Urgenta		Realizat in avans Sub coordonarea Inspectoratului pentru	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
		realizate în funcție de necesar	Consilii Locale		<p>Situații de Urgență Covasna s-au realizat Planurile de intervenție în caz de urgență pentru zonele afectate de alunecări de teren și eroziuni de suprafață</p> <p>ISU:30 la localități și 1 la nivelul județului 7 la operatori economici</p> <p>Prim. Int. Buz.:- A fost reactualizat „Planul de apărare împotriva inundațiilor fenomenelor meteo periculoase”</p> <p>- A fost întocmit și reactualizat „Planul de evacuare”</p> <p>- A fost întocmită Schema cu riscurile teritoriale din zona de competență</p> <p>Prim. Tg. Sec.:Plan cu apărare în cazul producerii unor situații de urgență specifice provocate de cutremure și alunecări de teren.</p>	
Reducerea suprafețelor afectate de inundații				Semestrial		
1. Realizare de indiguiri, regularizari, decolmatari, combatere eroziune maluri	Permanent	Km de cursuri de apa amenajate	Consilii locale SGA		<p>In curs de realizare</p> <p>Realizari in perioada 01.06.2011-31.10.2011:</p> <p>-Consolidare vegetativa pr.Ghelinta mal dr, loc.Imeni L=120</p> <p>-IICA Decolmatate pr. Valea Mare intre R. Negru si Martineni L=930 m</p> <p>-IICA Decolmatate/recalibrare R. Negru am Lemnia L=670 m</p> <p>-Consolidare veg.pr.Turia mal stg in intrav.com Turia av.de pod pina la prag L=35 ml pe 2 randuri</p> <p>-Consolidare veg.pr.Lemnia intrav.com Lemnia L=33 ml pe 3 randuri</p> <p>-Consolidare veg.R.Negru zona Catalina L=70 ml pe 2 randuri</p> <p>-ICAD Consolidare veg.R.Negru zona</p>	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
					<p>Martineni de la confl.cu pr.Martineni spre aval L=112m -ICAD Consolidare veg.la R.Negru mal drpt.zona sat Lunga,aval 500 m de la pod BA spre Martanus L=90 ml -Aducere la cota dig R. Negru mal dr. la Telechia L=600 m -Cons veget. pr. Covasna mal stg. av. 500 m de st de epurare L=70 m - Cons veget. pr. Covasna mal dr. av. 400 m pod fier Pachia L=55 m -decolmatare pr. Saciova intre loc. Aninoasa si Saciova L=2000 m -Cons. Veg. pr. Saciva -IICA Decolmatare pr. Baci L=2100 m -IICA Decolmatare pr. Lisnau in Lisnau Vale L=1150 m -IICA Decolmatare pr. Haghig av. pod DJ L=600 m -Aducere la cota dig R. Olt + pr. Capeni L=536 m -Aducere la cota dig pr. Carbutari L=220 m -Aducere la cota dig pr. Baraolt am DJ L=333 m -Aducere la cota dig pr. Baraolt av. DJ L=291 m -IICA Consolidare vegetativa R.Olt av.+am. confl.pr.Capeni pe L=170m -IICA Consolidare vegetativa pr.Cormos pe L=100m -IICA Consolidare vegetativa pr. Baraolt pe L=150m -IICA Decolmatare Pr. Virghis, in intravilan com L=450 m -IICA Decolmatare Pr. Aita, L=250 m Din partea Prim. Int. Buz.: - Decolmatare pâraul Mănecel pe o lungime</p>	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
					de 1300ml. în satul Brădet și s-a efectuat canalul de decolmatare pe o lungime de 400ml. în satul Floroaia Din partea Prim. Tg. Sec.: 1 km	
2. Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	2009	Nr. de planuri realizate în funcție de necesar	Inspectorat pt. Situatii de Urgenta Consilii Locale, SGA		<p align="center">Realizat in avans</p> <p>S-au realizat pentru fiecare localitate Planurile de intervenție în caz de urgență la nivelul Consiliilor Locale, sub coordonarea Inspectoratului pentru Situații de Urgență Covasna.</p> <p>Sf. Gheorghe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planul de analiza si de aparare impotriva riscurilor – aprobat prin HCL 118/2008 2. Planul de protectie si interventie in caz de accident chimic deosebit de grav pe cai de comunicatie rutiere si feroviare. 3 Planul de evacuare in situatii de urgenta. 4 Plan de aparare in cazul produceri unei situatii de urgenta specifice , provocate de cutremure si / sau alunecari de teren. 5. Plan de evacuare in caz de conflict armat. 6. Plan de aparare impotriva inundatilor fenomenasle meteorologice periculoase , accidentelor la constructii hidrotehnicesi poluarilor accidentale. <p>Tg. Secuiesc.</p> <p>S-au întocmit următoarele planuri de interventie in caz de urgenta;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planul de analiza si de aparare impotriva riscurilor – aprobat prin HCL 78/2009 2. Planul de protectie si interventie in caz de accident chimic deosebit de grav pe cai de comunicatie rutiere si feroviare. 3 Planul de evacuare in situatii de urgenta. 4 Plan de aparare in cazul produceri unei situatii de urgenta specifice , provocate de 	100%

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
					cutremure și / sau alunecări de teren. 5. Planul asigurării populației cu apă potabilă în cazuri speciale. 6. Plan de evacuare în caz de conflict armat. 7. Plan de apărare împotriva inundațiilor fenomenelor meteorologice periculoase, accidentelor la construcții hidrotehnice și poluarilor accidentale. ISU: 27 de planuri la localități SGA: În 2009 au fost actualizate toate cele 45 planuri de apărare împotriva inundațiilor locale, planul S.G.A. și planul A.N.I.F., în trimestrul I 2010 a fost actualizat și planul județean. Prim. Int. Buz.: - A fost reactualizat „Planul de apărare împotriva inundațiilor fenomenelor meteo periculoase” - A fost întocmit și reactualizat „Planul de evacuare” - A fost întocmită Schema cu riscurile teritoriale din zona de competență	
Reducerea suprafețelor de teren afectate de eroziune				Semestrial		
1. Întocmirea unor hărți ale terenurilor cu risc la eroziune în bazinele hidrografice la nivel de județ	2009	Gradul de reducere a suprafețelor de teren afectate de eroziune față de anul 2006	Comitetul Local		Realizat	
2. Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență	2009	Nr. de planuri realizate în funcție de	ANIF		Realizat Au fost elaborate: - Plan de apărare pentru situații de urgență	

Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Covasna

Obiectiv specific (Ținte)/ Acțiuni planificate	Termen de realizare	Indicatori	Părți responsabile pentru monitorizare	Frecvența de monitorizare	Stadiul de realizare a acțiunii	Observatii/Evaluarea implementării
		necesar			- Plan de avertizare-alarmare a barajului Moacșa Pădureni Baraolt : 1 plan S-a realizat redactarea Planului de apărare împotriva inundațiilor pentru perioada 2010-2013	
Cresterea suprafetelor de terenuri agricole si de terenuri destinate construirii				Semestri al		
I. Eliminarea excesului de umiditate prin lucrari de asanare	2009		ANIF		Realizat 1.EEU Ghelinta-Brates Drenaj 355 ha 2.EEU Tg-Secuiesc-Desecare 310 ha 3.EEU Lemnia-Desecare 200 ha 4.EEU Tg-Secuiesc-Catalina-Drenaj 150 ha-; desecare 250 ha	

* - s-au corelat actiunile și/sau termenele cu PRGD